

BARCELONA:
PER EDICIÓ
DUES PEsSETES
CADA MES

La Veu de Catalunya

10 cts.

PENINSULA:
750 PTS. Trimestre
UNIÓ POSTAL:
15 Ptes. Trimestre

Any XXXII. - Núm. 2.258 - Dimarts, 12 de setembre de 1922

Edició del matí

Oficines i impremta: Escudellers, 10 bis. - Telèfon 184 A

GRANS MAGATZEMS EL SIGLO

S. A.

ACTUALMENT VENDA A PREUS
EXCEPCIONALS

d'importants lots de

Bateria de cuina i
Articles per a higiene
Sanejament i netedat

ARTICLES
PER A

CAÇADOR

Berrets, gorres, bruses, pantalons, calçat, motxi-
lles, polaines, sarrons, ampolles «Thermo»,
gots, cantimplors, fiambres, ciste-
lles, collars, cadenes, morrions
i cordons per a gossos

Vegin-se les escaparates i l'exposició i venda
que té lloc en els vestíbuls d'entrada

LLET CONDENSADA MARCA EL SIGLO
D'immillorables resultats i de dia en dia la més acreditada

MOSAICS
Ronda Uni-
versitat, 20

Cristalleria, Pisa i Porcellana

Despatx i Vendes
Rda. Universitat, 6
Telèf. 5510 A

Magatzem i Tallers
Carrer Cortès, 413
Telèf. 817 H

Aquesta casa rep continuament, de les
més importants del país i de l'es-
tranger, les últimes novetats en
Vidres, Jocs de cafè, te,
Serveis cristall, Bomboneres,
Majòliques, etc., etc.

Vidres angleses
Mintons

Serveis cristall
Baccarat
Val Sant Lambert
Badalona

Decoració de Val-
xelles: Pisa i Porce-
llana a gust del com-
prador, models novetats
efectuats als seus

TALLERS DE DECORAT

Serveis per a Restaurants, Cafès,
Balmes i Comunitats Religioses.

Expedicions a Provincies

Vendes a l'engròs i detall

6 - Ronda de la Universitat - 6

Banca Marsans, S. A.

Valors - Cupons - Girs - Canvi - Cotons - Viatges

Rambla de Canaletes, 2-4
BARCELONA

Direcció telegràfica:

MARSANSBANK

Apartat de Correns núm. 1.

Telèfons números...

4530 A.

4531 A.

4532 A.

SUCURSAL A MADRID

Avinguda del Comte de Peñalver, núm. 18

Dr. Montaña

dels Hospitals de París. Pell i Ve-
neri. Sant Pau, 23, principal, 2.

Sabó "La Oca"

Fabricant: J. ALERMI - MATARO
qualitat superior

Borrell, 71 i 73

Telèfon 984 A

Electromotors Vivó-Torras
S. A.
BARCELONA

LOCALS

Observatori Meteorològic de la
Universitat de Barcelona. - Dia 11
setembre de 1922.

Hores d'observació: A les set, a les
tretze i a les divuit.

Baròmetre a 0° i al nivell de la mar:

760.4, 759.5, 757.8.

Termòmetre sec: 14.0, 16.0, 15.0.

Termòmetre humit: 13.0, 13.0, 13.0.

Humitat (centèsimes de saturació):

89, 73, 78.

Direcció del vent: N., NE., NE.

Velocitat del vent en metres per se-
gon: 5, 4, 3.

Estat del cel: Tapat.

Classe de núvols: N., K.N.St., C.K.N.

Temperatures extremes a l'ombra:

màxima, 19.5; mínima, 13.6; mínima prop

del sol: 13.2.

Oscil·lació termomètrica: 5.9.

Temperatura mitja: 16.2.

Precipitació aquosa, des de les set

del matí del dia anterior a les set del

dia de la data, 70 mm.

Recorregut del vent en igual perío-
de 192 km.

Observacions particulars: Calitja.

El director, E. Alcobé.

Al carrer de Marian Agulló, tres

comprès entre els carrers de Lull i

Pujades, els veïns hi celebren festes

aquestes dies, i per a prohibir el tran-
sit rodat hi han posat una corda de

cap a cap del carrer.

En passar a la matinada Ignasi Ber-
net, muntat en una motoeleta amb

sidecar, va topar amb la corda pel

coll, caient a terra i produint-se con-
tusions i erosions, de les quals fou

curat al dispensari del Poble Nou.

La motoeleta va sofrir desper-
fectes.

Fosfo-Glico-Kola-Lecitina cura

debilitat. B. Domènec, Ronda de

Sant Pau, 71.

Al carrer de la Creu Coberta fou

detingut Antoni Rabat Canals, de 29

anys, acusat per Mercè Llagostera,

veïna de Prat de Llobregat, d'haver-
li pres un pot de llet de vint litres.

Vidres angleses

Al matí es produí alarma al carrer

de Carretes per haver-se iniciat foc
a un pis de la casa núm. 71 de l'es-
mentat carrer a conseqüència de què
un nen de quatre anys (que havia que-
dat sol) amb un misto encengué un
matelass.

Acudiren tot seguit alguns veïns i
després els bombers, els quals no ha-
gueren de treballar perquè el foc ja
havia estat apagat.

Cristalleries J. Llorens, R. Flors, 30

En intentar pujar a un tramvia en
marxa al carrer de Pere IV, Antoni
Imbert Cont, de 70 anys, va caure,
produint-se la fractura de les costelles
del costat esquerre, contusions en di-
verses parts del cos i probable lesió
visceral.

Fou conduït al dispensari del car-
rer del Taulat, diagnosticant el met-
ge que l'estat del ferit era greu. Des-
prés de curat fou portat al seu do-
micili.

Les ampolles de l'aigua mi-
neral natural

Vichy Català

porten tots els distintius amb el
nom de la S. A. Vichy Català.

L'amo i els dependents de la fonda
«La Verdad» han detingut i posat a
disposició de la policia a Francisco
Rueda Quero, de 40 anys, sense domi-
cili, el qual s'emportava, d'una habita-
ció que havia llogat, les robes del lloga-
rant-se les enroïllades a la cintura.

OIES VILANOVA Unió, 6

Jugant en un camp de futbol de
Sans va caure Manuel Mora Puerto,
de 17 anys, veí d'Hospitalet, causant-
se la fractura del peroné dret. Fou
curat al dispensari d'Hospitalet.

- Liquidació del 12 al 25

D'un gran STOCK d'alumini a
meitat de preu. Cristalleria Esteva,
R. Catalunya, 95.

- Banyera, Escalfador i Lavabos,
428 pessetes. Quartos de bany en
gres i porcellana (Tayfors). Lacom
Germans, Passeig Sant Joan, 44.

Al carrer de Sans, en intentar passar
d'una acera a l'altra, fou atropellada
per un automòbil Mercè Rosell Mas-
no, de 69 anys, produint-li una ferida
contusa de dos centímetres a la regió
occipital, fractura del terç inferior de
la cama dreta i erosions al colze es-
querre.

Després de curada al dispensari
d'Hospitalet, fou portada al seu
domicili.

- Sangrà Pelayo, 11. T. 1478 A. Lavabos

Per qüestions de família es van
barallar al carrer de Sant Miquel (Bar-
celoneta) sogra i gendre, havent d'es-
ser curada la primera de diverses con-
tusions.

Diuen que a la nit un subjecte ano-
menat Francesc Edo Gual, de 39 anys,

vidu, insultava unes dones de mala
vida al carrer de Carders. Requerit
pel sereno que calles i marxés d'allí,
en compte d'obeir-lo el va insultar,
i aleshores el va detenir i portar al
quarteret municipal per no donar lloc
a què es produís un escàndol.

Visiten les ILLES BALEARS GRAND HOTEL

Organitza viatges de 3, 5 i 7 dies a
preu fix tot comprès en 1.ª, des de
Barcelona. - Bitllets i informes:
Marsans Roí, Rambla Canaletes,
2. Auto Garage de lloguer, 100
habitacions amb cambra de bany
o aigua corrent calenta i freda.
Pensió completa des de 11.50 ptes.
Habitacions, 4.00.

Dins del seu domicili del carrer de
Robador va caure Carme Merro Car-
bajo, de 26 anys, produint-se una fe-
rida contusa al front, de la qual fou
curada a la casa de socors.

Mossegades.

Al carrer de Sant Crist un gos mos-
segà la nena Francisca Ramirez, de
set anys, causant-li erosions al braç
esquerre.

- A la platja del Bogatell un gos
va mossegat a Antonia Guerrero Gar-
cia, de 18 anys, produint-li una ferida
punxant al peu dret.

Marxa a Salamanca, amb l'objecte
d'encarregar-se del comandament del
19 terç de la guàrdia civil, el coman-
dant En Vicens Tomás Tizol.

Aviat sortirà cap a Madrid, amb l'ob-
jecte d'incorporar-se al regiment de
Covadonga, el capità En Pere Luen-
go i Benítez.

Han sortit destinats a prestar serveis
com a caporals de Mossos d'Esquadra,
els capitans d'Infanteria En Josep
Deus Alonso i En Josep del Molino
Azcárraga.

- Adobs Espinàs

Químics orgànics

Vida religiosa

Avui, El Sant Nom de Maria, Santa
Leocadi i Silesi, màrtirs. - Demà, Santa
Eulogi i Amat, bisbes; Felip i Julià,
màrtirs.

Quaranta hores: Avui, a l'església
de l'P. Carmelites (Diagonal). Flores
d'exposició: De dos quarts de nou del
matí a dos quarts de set de la tarda. -
Demà, a la mateixa església.

La missa d'avui: El Sant Nom de Ma-
ria, color blanc. - La de demà: Del dia,
color morat.

Cort de Maria: Avui, Nostre Dons
del Pilar, a Sant Jaume. - Demà: Nos-
tra Dona de la Victòria, a Sant Fran-
cesc de Paula.

Vetlles en Sufragi de les ànimes del
Purgatori: Avui, Torn de la Verge del
Pilar, a la seva capella, Escorial, 153
(Gràcia). - Demà, Torn de Maria Auxi-
liadora, a la mateixa capella.

Bisbat

INICIATIVA XAVIER

Gran festa missional al Tibidabo
El conegut compositor reverend
Francesc Badelló, mestre i director
de la capella de Sant Just, s'ha en-
carregat de posar en música l'Him-
ne Missional, que serà estrenat el

dia de la gran jornada missional
que tindrà lloc el dia 8 del mes que
va al bell cim del Tibidabo. Segons
el parer d'alguns mestres de Catalu-
nya, la composició de mossèn Balde-
lló és una creació musical veritable-
ment inspirada, amb la particulari-
tat de què té un aire eminentment
popular, la qual cosa acostuma a es-
ser la nota característica del nostre

prent compositor. Té una senzillesa harmònica, juntament amb una gran-essa d'inspiració, capaç de fer oblidar al nostre poble aquells cants d'«organillo» d'una lletra marcadament antireligiosa, per saborejar aquells golgs espirituals del cristianisme que s'experimenten amb aquest cant missionari.

—A la una d'ahir tarda, tornà d'Olot, donant per acabat l'estiu, el nostre prelat doctor Guillelm, el qual anà, a la tarda, al Seminari, on practicarà exercicis espirituals fins al vinent dissabte.

El llegat d'En Pere Vila i Codina i l'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana

L'Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana ha dirigit a l'Ajuntament de Barcelona la següent comunicació:

«Excel·lentíssim senyor: Aquest Consell Directiu s'ha assabentat amb el consegüent disgust, de la recent Reial ordre del ministre d'Instrucció pública, relativa a la creació d'un Patronat, amb la missió d'incorporar-se del llegat d'En Pere Vila i Codina destinat a Barcelona per al foment de la cultura catalana.

I amb tal motiu, ha cregut avinent fer constar que no veu en aquest inqualificable atropellament sinó una nova manifestació de la pertinàcia amb que el centralisme pretén abassegar la vida serena de Catalunya. Per això és que, fidel al criteri nacionalista sustentat i clarament definit en les respectuoses comunicacions que tingué l'honor d'adreçar a aqueixa excel·lentíssima Corporació i a la seva il·lustre Comissió de Cultura quan es tractava de resoldre sobre l'organització dels Grups Escolars Baixeres i la Farigola, sent també l'obligació de fer-vos avui notar com aquest darrer exabrupte és l'única correspondència que ha trobat el sacrifici dels alts interessos de la ciutat en ares d'un intent de conciliació amb les exigències del Poble Central.

I en encoratjar l'excel·lentíssim Ajuntament de la vostra digna presidència perquè resistís dignament aquest nou atac del Govern, i en desitjar que l'èxit acompanyi aquesta resistència, ho fa amb l'íntima confiança que l'experiència haurà fet veure a aqueixa excel·lentíssima Corporació, i en especial a la seva il·lustre Comissió de Cultura, que davant l'Estat totes les contemporitzacions són perjudicials, i que essent el problema de l'ensenyament un problema d'esperit, tota intervenció estranya als poders naturals de la nostra terra ha de servir només per a afollar les millors iniciatives, establint dins dels organismes on aquesta intervenció sigui admesa, una incompatibilitat de tendències anul·ladora de tota eficàcia.

Així, aquest Consell confia que després de l'esdevingut, les noves institucions d'ensenyament primari que l'Ajuntament de Barcelona vagi creant i posant en funcions, seran a base essencialment municipal i catalana, i no subjectes a cap més sobirania que la d'eixa enlairada Corporació, ja sia directa, ja delegada en Patronats o entitats patriòticament i pedagògicament solvents.

Visquen, senyor, molts anys, per a bé de Catalunya.

Barcelona, 5 de setembre de 1922. — El president accidental, Joan Ruiz Porta; el secretari accidental, Joan B. Ala Castellort.

Excel·lentíssim senyor president de l'Ajuntament Constitucional de Barcelona.

Lladres detinguts

El vigilant i el sereno del carrer de Montaner observaren, la nit del diumenge, que hi havia lladres a la botiga de gèneres de punt del número 32 de l'esmentat carrer.

Ignorant-se el domicili del propietari, que viu a Sarrià, fou avisat l'en-carregat, el qual va presentar-se a la botiga, i un cop oberta, foren detinguts tres subjectes que hi havia a dintre, nomenats Manuel Alvarez, de 24 anys; Josep Civil, de 24 anys, i Fruitós Martínez, de 32 anys.

Els gèneres estaven tols en desordre, empaquetats i a punt d'endur-se's en sacs que tenien preparats.

Els lladres havien entrat per la porta de l'escala, valent-se d'eines que els foren ocupades, i amb les quals feren una obertura per la qual passaren.

L'actualitat social

L'atemptat d'ahir

Ahir es cometé un atemptat al carrer de les Carretes.

A les nou de la nit facilitaren al Govern civil, la nota oficiosa següent:

«El delegat del districte va sentir dir al carrer de Sant Pau que s'havia comès un atemptat, i que l'agredit havia estat conduït al dispensari del carrer del Roser per uns soldats.

L'esmentat delegat, acompanyat de diversos agents, es persona al dispensari, assabentant-se que l'atemptat s'havia comès al carrer de les Carretes, morint l'agredit en arribar al dispensari.

Presentava dues ferides per arma de foc que li penetraren per l'esquena i amb orifici de sortida per la punta de l'esternó.

Es reconegué en l'agredit a Jaume Figueres Rusiñol, natural de Manresa, de 25 anys, leixidor de vetes, amb domicili, des de gener d'enguany, al carrer de Picalqués, 9, segon, primera, d'aquesta ciutat.

Examinats els seus antecedents, resulta que sofrí condemna de sis anys al penal de Burgos, per robatori, fixant la seva residència a Manresa, on era conegut com a sindicalista perillós, traslladant-se a Barcelona per la vigilància constant de què era objecte, i fins en una ocasió, els individus del Sometent es van veure obligats a disparar-li cinc trets, ferint-lo.

Per la seva actuació a la comarca de Manresa, malgrat treballar en aquesta capital, fou detingut el dia 25 de gener del corrent, essent posat en llibertat el dia 2 d'abril, on restablir-se les garanties constitucionals.

Ampliant detalls de com fou comès l'atemptat, diu una altra nota del Govern civil:

«En passar el Figueres pel carrer de les Carretes, tres subjectes desconeguts li engegaren diversos trets, fuint, i essent el Figueres recollit per uns soldats i portat al dispensari del Roser, on morí abans d'ésser col·locat a la taula d'operacions.»

Un dels agents de policia que acompanyaven el delegat que acudí al dispensari reconegué a la víctima de l'atemptat i donà el nom, que serví per a facilitar-ne els antecedents.

Segons el comunicat de la Comandància, el Terit presentava una ferida a l'esquena, a l'indret del setè espai intercostal esquerre, línia escapular, i una altra a l'indret del setè espai intercostal dret, aquesta amb orifici de sortida en la part inferior.

Poc després de morir la víctima de l'atemptat, es presentà al dispensari el cap de policia, general Arlegui, pariant amb els seus subordinats que l'havien precedit.

DE L'ASSALT DEL TREN

El jutge senyor Reynoso, ha donat ordres severíssimes al personal que l'auxilia en la instrucció del sumari perquè s'abstinguin en absolut de facilitar cap dada que es relacioni amb les diligències del dit sumari, recomanant també als testimonis, que guardin el major secret en les manifestacions sumarials que facin.

Es diu que també el general Arlegui ha fet semblants recomanacions a la policia.

Ambdues disposicions són motivades per la parcialitat amb que alguns funcionaris distingeixen a una determinada premsa.

Compareguren ahir a declarar al jutjat els agents de vigilància don Josep León i Ramon Torres, Jacint i Francesc Capdevila, oncle i cosí respectivament del delinqüent governatiu Emili Albariclas, Llorenç Pardo, germà polític del processat Martí Adam Asó, Antoni Cantero, el director del Majestic Hotel d'Anglaterra, don Remigi Bianchini, i un xofer anomenat Elies Miró.

Han justificat el fet per Albariclas el dia d'antes, que, com els anteriors i posteriors, es dedicava a l'aprenentatge de l'ofici de barber, i que no sortia al carrer per temor a una agressió, per estar amenaçat.

Els empleats del Majestic Hotel, s'han presentat al jutjat d'instrucció

per a manifestar que el processat Martí Adam era un bon subjecte que complia amb llur deure.

Pel jutjat instructor s'ha remès a fiscalia, seguint un dels tràmits ordenats per la llei, testimoni del recurs presentat pel lletrat senyor Refaga i el procurador senyor Ribé, en representació del xofer processat Martí Adam Asó, demanant reforma de l'autoritat de processament distat contra ell.

Els metges forenses han reconegut a l'incomunicat Josep Maojo, d'una lesió que pateix al dors d'una mà i d'altres al cap, sense que es pugui

prejutjar la seva suposada intervenció en el fet d'antes. Es creu que se les va produir en pujar a un tramvia, amb el nombre d'ordre des del dia 23.

A la Jefatura de policia estaven ahir detinguts i incomunicats dues dones i dos homes acusats d'haver amagat a casa llur, del carrer de la Cera, algun dels atacadors.

També es diu que ha estat detingut un subjecte anomenat Silva, practcant d'ofici, i que es creu que va curar les ferides que sofria, a un dels assaltants.

Hom diu que la policia ha practicat una detenció que podria influir molt en el descobriment dels autors de l'assalt.

Diu que es tracta d'un subjecte que el no prengué part en l'assalt, estava relacionat amb els que el cometeren, i pot dir qui eren i on són.

La reserva impenetrable que es guarda respecte aquest afer, no permet comprovar la veracitat d'aquesta notícia.

ELS MINAIRES DE FIGOLS

En Lluís A. Romero, president del Comitè Pro-Vega Figols, ha adreçat una carta al president de la Junta de Protecció a la Infància, En Francesc de P. Barriñá, queixant-se del que passa, segons diu, a l'Economat de les mines.

LA VAGA DE COMICS

Ahir fou feta al governador civil la notificació oficial de la vaga acordada pel Sindicat d'Actors per al vinent dia 14.

A partir de l'esmentat dia, és gairebé segur que també aniran a la vaga els tramoiests.

DE L'ASSASSINAT D'EN DATO

La policia de cada districte ha rebut ordre de la superioritat de comprovar els naixements prematurs esdevinguts el setembre de l'any passat per a saber si en correspon algun a Lluís Joaquim Concepció, esposa de Nicolau, i si fou inscrit a nom de una altra persona.

VAGA EN UNA FUNDICIO

S'han declarat en vaga els obrers de la fundició d'En Josep Anglès per no haver-los atès el patró en una petició que li feren perquè fos acomiadat de la casa un company de treball.

ELS DEPENDENTS DE LES COOPERATIVES

La Junta de la Germandat Societat «La Unió Ultramarina», de comú acord amb la Comissió de la Borsa del Treball de la dita Germandat, ha donat començ a una sèrie de treballs encaminats a la realització d'una campanya vers el millorament de la classe de dependents del ram d'ultramarins, comestibles i els seus similars, i, particularment, de la dependència de les cooperatives.

Amb l'exclusiu fi de tractar d'assumptes relacionats amb l'actual situació dels dependents de les cooperatives, ha organitzat la dita Junta un acte que tindrà lloc demà, dimecres, a dos quarts de deu de la vetlla, a l'estatge social de «La Unió Ultramarina», Ronda de Sant Pau, 34, principal.

«CATALUNYA SOCIAL»

— «Catalunya Social». — El núm. 72 corresponent al 9 de setembre, publica aquest sumari:

«Els atemptats i el pretext de «defensa» (editorial). — El que passa. — Les festes majors, per J. J. C. — Taragona i Sabadell contra el joc, per R. R. — De la vida del treball. Un cas interessant, per S. — [Barcelona] (Caritat per a l'Hospital de la Santa Creu!), per R. Rucabado. — Impressions d'estiu: L'avi i jo menjant-se, per Joan d'Hosoles. — Els camps de la pau. Dos fets esperancadors, per A. Z. — Diari d'un estiu. Les classes socials, per Ignat. — D'ací d'allà. — Noticiari.»

Gravats: Caritat per a l'Hospital de la Santa Creu!, dibuix d'En Joan Llombra.

La Junta «Provincial» de Sanitat contra la Llengua Catalana

La Junta general del Col·legi de Metges de Barcelona, per unanimitat, havia consignat en el projecte de Reglament, que el català fos la llengua oficial de l'entitat.

El dia primer de setembre, la Junta «Provincial» de Sanitat aprovà el Reglament de 10 de juny de la Junta general del Col·legi, suprimint el paràgraf segon de l'article primer, que diu: «La llengua oficial del Col·legi de Metges de Barcelona és la llengua catalana.»

Hi havia qui preguntava per què servia la Junta «Provincial» de Sanitat. Ja ha estat vist. Serveix per a realitzar una obra essencialment anti-higiénica de catalanofòbia.

El Congrés de Taquigrafia

SESSIO DE CLAUSURA

Se celebrà el mateix diumenge, a la tarda, amb la concurrència d'un regular nombre de damiselles i alguns joves, a la sumptuosa sala d'actes de la Cambra de Comerç, a la Llotja de Mar.

A la taula presidencial hi havia el senyor Luengo, secretari del Govern civil; el senyor Reynals, de la Cambra de Comerç; donya Carme Verdader de Cots; senyora Miralles, de l'Acadèmia de Mecanografia de Sabadell; el senyor Allsido, president del Congrés; els senyors Català i Ferrer, de València; senyors Oller i Verdader (E.), de l'Acadèmia de Taquigrafia de Barcelona; el senyor Sanz, de Madrid; un altre representant, i don Josep Rius, secretari del Congrés.

Comença la sessió llegint el dit secretari algunes adhesions rebudes i, especialment, una carta particular d'una persona de Sevilla que expressa el desig que allí s'hi constituïxi una corporació taquigràfica. Diu que, seguint indisposat el senyor Pigrau, tampoc pot concórrer a l'acte.

VEREDICTE DELS CONCURSOS DE TAQUIGRAFIA I MECANOGRÀFIA

Taquigrafia. Primera agrupació. Velocitat, de 130 a 10 paraules per minut. — Primer premi, una escriptura, ofrena de la Cambra de Comerç, a En Bonifaci Alambreros. — Accésit, premi del Foment del Treball Nacional, a En Genar Sans.

Segona agrupació. Velocitat, de 110 a 130 paraules. Es declarà deserta.

Tercera. Velocitat, de 90 a 110 paraules. Premi, En Josep Tarrés. Accésit, la damisella Na Maria Lluïsa Martínez de Ubago, escriptura auxiliar i mecanògrafa de la secció d'Hisenda de l'Ajuntament de Barcelona. Fou molt aplaudida (també ho foren els altres) en anar a rebre el premi.

Quarta. Velocitat, de 70 a 90 paraules. Premi, En Josep Abril. Accésit, En Josep M. Cabané.

Foren aprovats els exercicis de Na Carme Candela i Na Joana del Campo, alumnes de la professora especial d'adults, senyora Concepció Pellicana; En F. Gómez Polo, Pepeta Santpera, alumna del Llicen Dalmau; Angela Martínez de Ubago.

Mecanografia. Premi, un gerro ofrena de l'Acadèmia de Sabadell, a En Jesús Gallo, i accésit a Na Ramona Gallego.

PARLAMENTS

En Carles García Anné diu que la millor de les conclusions del Congrés és l'amistat feta amb els taquigrafs que hi han concórrut i que aquell acte no és de nom, sinó que afirma la perseverància en l'acte.

En Jaume Ferrer, de València, saluda els congressistes i resta agraït a les atencions.

En Josep Català, representant de la Federació Taquigràfica Espanyola a València, celebra l'èxit «rotundo» que s'ha obtingut, saluda als congressistes i espera trobar-los a tots els vinentes congressos de Bilbao i a València pel centenari d'En Martí en 1927.

En Josep Rius, secretari del Congrés, parla com a delegat de la Societat Mexicana de Taquigrafs, de Mèxic (la qual delegació ha arribat fa pocs dies), pronuncia frases entusiàstiques enaltint l'amor, l'afecte, el respecte que el americans senten per la seva antiga pàtria; dels corrents de germanor que hi ha entre ambdós continents, i espera que també s'establin entre els taquigrafs.

En Josep Oller, en representació de l'Acadèmia de Taquigrafia, agraïx a tots la col·laboració i desitja que els forasters els hagi estat grata l'estada a Barcelona.

En Carles Reynals desitja que es tradueixi en fets l'èxit que ha tingut el Congrés, perquè la Cambra de Comerç no sols defensi interessos materials, sinó que aplaudeix les obres de cultura.

El senyor Allsido, en nom dels madrilenys, agraïx les distincions que se'ls han fet; es felicita de l'èxit del Congrés, del qual, si alguns en dubtaven, ell n'estava segur; felicitza els concursants premiat i aconsella perseverança als altres; fa l'indispensable elogi de la «urbe» de Barcelona; de les bel·leses naturals de Catalunya, el Tibidabo, el Montserrat, la Verge, «los ojos expresivos de las mujeres catalanas»; i acaba dedicant un afectuós record al senyor Pigrau.

El senyor Luengo fa un parlament amable i ple d'excel·lència, com tots els seus i esmenta unes paraules de Santa Teresa de Jesús.

Com hem dit, tots foren aplaudits. Els congressistes forasters s'acomiadaren afectuosament de tots els al·lotes.

L'Art Català a Amsterdam

La Junta municipal d'Exposicions, desitjant completar la importància de la nostra expedició artística a Amsterdam, accentuant a l'estranger la impressió de la riquesa artística catalana, afegí al conjunt d'obres d'art escollides una magnífica col·lecció de fotografies de les més importants obres de pintura i escultura primitives d'art català que existeixen en els nostres Museus, esglésies i edificis públics de Catalunya.

Les dites fotografies són de gran tamany, bellament presentades pel fotògraf senyor Maa.

Hèrnia

La seva curació per l'aire comprimit. Magnífic tractat altament científic, traducció espanyola de la cèlebre obra de l'eminent especialista francès A. CLAVERIE, de París; 100 pàgines profusament il·lustrades, plenes de consells pràctics, d'utilitat immediata i a l'abast de tothom.

VARICES

Externes i internes, inflor de les cames, fatigues, llagues. Magnífic tractament per a curar-se i aconseguir un lleugre total i immediat sense medicament, degut a la ploma de l'eminent especialista francès A. CLAVERIE, de París.

ABDOMEN

Obesitat, relaxació, eventració, ronyó flotant, dilatació d'estómac, embarras, desviació dels òrgans de la dona. Les incomparables faixes anatómiques indeformables, higièniques i elegants de A. CLAVERIE, de París, per a senyores i senyors. Un model especial en cada cas.

MUTILATS

Braços i cames artificials, els més perfeccionats que s'han produït d'ençà de la guerra europea. Automàtics, impermeables, models del gran especialista francès A. CLAVERIE, de París. Magnífic catàleg il·lustrat.

COLUMNA VERTEBRAL

Deformats, geperuts, carregats d'espatlles, desviació, cames tortes o encongides, totes les imperfeccions de l'estètica humana corregides pels novíssims mètodes del gran especialista A. CLAVERIE, de París. Escriu avui mateix a l'Agència Oebrian, Lluïsa, 28, Barcelona, esmentant el nom d'aquest diari, dient quin és el tractat que més us interessa i indicant el vostre nom i adreça, i a volta de correu rebreu dins d'un sobre i amb tota discreció l'obra demanada, sense despeses ni compromisos de cap mena.

També indiquem a continuació les poblacions on podreu visitar el nostre eminent especialista en persona, per a adquirir de paraula totes les explicacions que vulgueu, les quals donarà amb molt de gust i sense exigir cap mena d'honorari.

Barcelona: dijous, 14, i divendres, 15 de setembre, Hotel d'Orient, Rambla del Centre, 20.

Les senyores seran rebudes apart per madame Kerkfos, especialista de la Casa Central de París.

NOTÍCIES DE LA PENÍNSULA

(Telegrames i conferències de LA VEU)

ELS SERVEIS POSTALS

Madrid, 11, 2 tarda.

El ministre de la Governació, en rebre avui la visita dels periodistes, els ha manifestat que no tenia cap notícia que comunicar, però en canvi, li interessava fer algunes rectificacions sobre el que determinats diaris han publicat amb referència a qüestions que el servei d'ambulància de correus.

El primer que ha dit ha estat que ningú pot referir-se al reglament d'ambulància, per la senzilla raó que no s'ha publicat.

El que s'ha publicat han estat unes bases del que serà aquest servei, amb l'objecte que s'apliquen a què atenguin-se els individus que aspirin a prestar-lo.

Es inexacte que la fiança que han de prestar els nous ambulants ha de constituir-se en metàl·lic, fiquen o valors de l'Estat, precisament. Els que ho desitgin, podran prestar-la en aquesta forma, però s'admetrà també la fiança personal als seus efectes de respondre de la conducta d'aquests funcionaris.

Aquesta fiança no serà quantiosa, puix el seu tipus inicial, segons les categories, serà de mil a dues mil pessetes.

També és inexacte que amb la nova organització es destorbi el bon servei d'ambulància, puix ha estat proposat pels tècnics més competents del cos de Correus, i la seva finalitat principal és la d'evitar que els ambulants prestatin servei durant 26 hores seguides, com passava fins ara.

Es dividiran els itineraris i així s'aconseguirà que com a màxim, la durada del servei sigui de dotze hores.

El servei es farà en bones condicions, ja que els equips han d'ésser dobles, tant els que reben com els que trameten correspondència.

En el successiu, els ambulants les faran a la central, en uns llocs, i a les estacions en altres, si en aquestes hi ha establertes estafetes.

Així se'ls suprimirà treball que abans efectuaven a les sales de batalla i que en realitat no eren funcions pròpies de l'ambulant.

Es proposa el ministre reduir les estafetes de Madrid a les indispensables; és a dir, a les que puguin funcionar autònomes, perquè en elles es faci la classificació de les cartes i puguin anar directament a la seva destinació, perquè per l'antic sistema resultava que les estafetes, en lloc d'avançar, retardaven la sortida dels correus, perquè arribaven de vegades, les estafetes, amb alguns minuts de retard a l'hora de sortida de la central.

Respecte al pagament de dietes als ambulants, ha dit que en trajectes llargs percebran 175 pessetes per hora, i en els curts, 925 per hora, advertint que només s'abonaran les hores que realment s'hagi prestat servei.

Ha acabat les seves manifestacions, el senyor Piniés, dient que la missió de la premsa és ésser verax en els fets, encara que reservant-se la llibertat del comentari.

DE LA PRESIDENCIA

El sots-secretari de la Presidència, senyor Marfil, ha manifestat als periodistes que es començaven a rebre a la Presidència telegrames de felicitació al Govern per la política que aquest ha iniciat al Marroc, amb la implantació del protectorat.

Entre els telegrames rebuts n'hi ha un del Centre Hispano-Marroquí, i un altre amb frases expressives del cald moro Abd-el-Kader.

—He vist— ha continuat dient el sots-secretari de la Presidència, —que alguns diaris suposen que s'obriran les Corts el dia 27 del present mes.

El Govern no ha decidit res respecte al particular, i la data assenyalada és prematura.

Cal recordar que sempre s'ha dit que l'obertura d'elles Corts serà dintre del mes d'octubre.

El president reunirà abans el Consell de ministres per a cordar la data i preparar l'atasc parlamentari.

DEL TREBALL

El sots-secretari del ministeri del Treball, no tenia avui cap notícia

nova per a comunicar als periodistes que han acudit a aquell centre en busca d'informació.

Ha dit únicament que s'ocupava activament en la confecció del reglament orgànic del ministeri.

En el ministeri del Treball es crearà per R. O. que el ministre té ja preparada, un Negociat de Premsa, que funcionarà com funcionen a l'estranger alguns organismes semblants.

El Negociat ajudarà, portant a la disposició del Govern en qualsevol moment el que els diaris més importants del món i les grans revistes dignes sobre els problemes i assumptes importants relacionats amb la comuna del ministeri del Treball.

ELS GOVERNADORS MAURINS

Es diu que, a conseqüència de les declaracions del senyor Maura, els governadors maurins presentaran la dimissió, llevat d'un que està disposat a reconèixer el càrrec de senyor Sánchez Guerra.

LA PRINCESA NADIA

La princesa polonesa Nadia ha estat conculda a Barcelona, per a ésser embarcada, amb destinació a Itàlia, perquè el Govern francès s'ha oposat que fos enviada a França.

L'advocat de la princesa ha dit que presentarà querrel·la contra els diaris que més l'han atacada amb motiu de la mort del subdit anglès Lefebvre.

ELS INTERNATS

El bisbe de Madrid-Alcalá ha publicat una circular dirigida als sacerdots regents que sostenen col·legis o Acadèmies d'Internats, perquè sol·licitin llicència del Bisbat.

Les peticions de llicències hauran d'anar acompanyades dels reglaments, cursos d'ensenyament i professors dels respectius establiments.

Cas d'incompliment de la seva circular el bisbe en la seva circular que seran desautoritzats públicament mitjançant el Butlletí Eclesiàstic.

MANIFESTACIÓ AVORTADA

Ahír, el president de l'Associació Matritense de Caritat i senador del Regne senyor García Molina, demana a la Direcció de Seguretat que es custodis el seu domicili, per temer que seria objecte d'un acte de protesta.

En efecte, davant del domicili del senyor García Molina, se situaren algunes parelles de Seguretat.

El que ha succeït ha estat que els captares i orbes de Madrid, protestant de la recollida de que són objecte, recloten-los a l'Asil de les Guixeries, havien acordat dirigir-se en manifestació al domicili del senyor García Molina, i apedregar-lo.

Les autoritats han adoptat les precaucions necessàries, fent avortar tal pla.

ACCIDENT AUTOMOBILISTA

A la carretera de La Corunya, prop del poble de Las Rozas, esdevingué ahir, diumenge, un accident automobilista del qual resultà un ferit greu i dos de lleus.

El subdit alemany Nan anava a l'estrep del cotxe, ensenyant a conduir-lo a un xicot que anava al volant.

L'aprenent de xofer tingué un moment d'esverament i llançà l'automòbil a la cuneta, topan amb un arbre, en tal forma, que el senyor Nan restà entre l'arbre i el vehicle.

Aquest seguí la seva marxa, topan amb un altre arbre.

El senyor Nan té greus ferides a les cames.

L'aprenent de xofer i un mecànic que anaven al davant resultaren amb ferides lleus.

El cotxe restà destruït.

Els ferits foren traslladats al poble de Las Rozas, on se'ls va prestar auxili.

CARRERES DE CAVALLS

Madrid, 11, 515 tarda.

Sant Sebastià. — Els trens arribats la nit del dissabte i matí del diumenge anaven completament atestats de viatgers. Hi havia multitud de persones de Madrid i de les poblacions properes. L'animació a la capital és extraordinària. Els hotels estan atestats. Mig Bilbao i Santander i molts aficionats de Barcelona estan a Sant Sebastià. El mateix pot dir-se de Pamplona, Saragossa i Valladolid.

Han arribat també viatgers d'Anda-

lúcia i de les regions més apartades.

De França han arribat nombrosos aficionats a les carreres de cavalls.

La concurrència a l'Hipòdrom de Lasarte a dos quarts de quatre de la tarda, hora en què començaven les carreres, pot afirmar-se que mai fou tan enorme.

La carrera del Gran Premi Alfonso XIII despertava gran expectació.

En l'entrada popular era enorme la concurrència, podent afirmar-se que allí hi havia tot Sant Sebastià.

A dos quarts de quatre tingué lloc la primera carrera i poc després la segona, en les quals es corregueren els premis Halexton i L'Asico. El públic, que esperava amb impaciència el Gran Premi, no posà gran atenció en aquestes dues carreres.

Per fi, prop de dos quarts de cinc, aparegueren a la pista 20 i tants cavalls que corregueren el Gran Premi del Rei.

El públic saludà amb aplaudiments la presència dels genets.

L'animació a la pista era extraordinària, havent-se apostat molts milers de duros.

Entre la concurrència es feia tota classe de conjectures sobre el probable resultat de la carrera, recordant les cròniques dels periodistes que tractaven d'aquesta matèria. La crònica de Tur donava com a probables guanyadors «Kirouville», del marquès de San Miguel, per al premi, i «Franklin», de Lord Carnarvon, per al segon lloc.

També s'assenyalava «Abril», del baró de Rodschild.

Tots els altres crítics de carreres assenyalaven els mateixos cavalls com a guanyadors, però variant el lloc.

Ningú assenyalava «Ruban», cavall del Rei.

Després d'algunes falses sortides, va marxar el pelotó de genets.

La distància era de 2.400 metres.

Després d'algunes emocionants incidents, s'avançà al grup en la recta final el cavall «Ruban», que feu una carrera formidable i entrà en la meta entre hurres i vískues a Espanya.

El jockey, que vestia la «chaquetilla» amb la creu morada de la Reial Casa, era l'americà Lyne, que fou ovacionat al passar amb el cavall guanyador per davant de la tribuna regida.

El Rei donà personalment la copa al jockey Lyne, al qual felicità efusivament.

Multitud d'aristòcrates i personalitats estrangeres s'acostaren a felicitar al Rei pel triomf obtingut, que és important, puix el premi de 400.000 pessetes, que representa actualment més de 700.000 francs, és el major dels concedits aquest any en tot el món.

La copa donada pel Rei és magnífica, d'or macís, de considerable valor.

Els altres premis eren de 50.000, 30.000 i 20.000 pessetes per al segon, tercer i quart.

A més a més hi havia assenyalada una prima de 50 pessetes per al criador del cavall guanyador, en el cas que fos un producte nacional, però per ésser el cavall «Ruban» estranger no s'ha concedit.

La matrícula per a aquesta carrera fou de 4.500 pessetes.

La importància considerable del premi atragué multitud de quadres estrangers.

Es calcula en uns 80 els cavalls inscrits primerament, però després anaren retirant-se'n molts.

Els comentaris a què ha donat lloc la victòria de «Ruban» no cal descriure'ls. Gairebé ningú parlava d'aquest cavall, pel qual han estat vençuts rivals carregats de flors, vencedors en tots els hipòdroms del món.

«Ruban» recorregué amb 51 quilos; Kirouville corregué amb 65, que demostraren els molts triomfs aconseguits.

Les apostes es pagaren a 236 pessetes per duro.

Hi ha hagut qui ha obtingut guanyos fabulosos amb una petita quantitat.

Hi hagué periódic que havia parlat de la retirada de «Ruban» perquè el genet Lyne mantés «Kirouville».

La desfilada, després de les carreres, ha estat fantàstica.

A les portes de l'Hipòdrom hi havia més de mil automòbils.

A Sant Sebastià no es parla d'altra cosa que del triomf del cavall del Rei. El President del Consell i el mi-

tre d'Estat apostaren 2.000 i 500 pessetes, respectivament al cavall del Rei.

L'ACTITUD DELS CIERVINS

Madrid, 11, 615 tarda.

Als cirkols polítics continuen essent tema de les converses les entrevistes celebrades per l'ex-ministre íntim amic del senyor Cierva, senyor Maestre, i el senyor Sánchez Guerra, i la que, a la seva tornada de Sant Sebastià, el president del Consell continuà celebrant amb l'esmentat ex-ministre virel·lista.

Dicen els comentaristes que, contràriament al que se suposava, no és el senyor Cierva de l'opinió del senyor Maura, respecte a concentracions conservadores.

Defensen llur afirmació els que així discorren, dient que les dretes han de tenir un gran interès a no debilitar al Govern del senyor Sánchez Guerra.

Creu el senyor Cierva, —afegeixen— que continuant en el poder el senyor Sánchez Guerra, s'evitarà, de moment, l'adveniment al poder dels liberals, donant lloc que més tard s'intentin noves solucions de dretes.

Per caure en aquesta momenta al senyor Sánchez Guerra és facilitar el triomf de la concentració liberal.

EL LOCKOUT DEL RAM DE LA FUSTA

El lockout del ram de la fusta continua sense variació sensible.

En contra de qüestions que s'esperava, no han tancat els tallers els escassos patrons que no estaven adherits al lockout.

Segons informacions d'origen obrer, el dissabte a la nit destituiran per la Secretaria del Sindicat de la Fusta, els obrers que no estan afectats pel lockout, per tal de cotitzar les quantitats acordades per a auxiliar els obrers parats.

CONFERENCIA D'EN RAMIR DE MAEZTU

Londres, 10. — Sota els auspicis de l'Anglo Spanish Society ha donat una conferència al gran saló del Centre Espanyol d'aquesta capital, don Ramir de Maeztu.

S'ocupà d'Espanya i del Marroc. Començà lamentant-se que Espanya no faci propaganda a l'estranger, en pro dels nostres interessos, afegint que tot el que feta d'Espanya se sap de nosaltres és obra invariablement d'extrangers, no sempre hispanòfils.

El conferenciant es mostrà decididament partidari del domini d'Espanya al Marroc, on ha portat a cap una obra molt laudable, i apel·la a la simpatia dels anglesos perquè, comprénent les dificultats, ajudin l'obra d'Espanya.

En l'opinió del senyor Maeztu, hi ha una amenaça islàmica per a Europa.

En acabar la dissertació, fou molt aplaudit pel nombros auditori. — Havas.

LA CORRESPONDENCIA

Madrid, 11, 830 nit.

De les 1.800 saques que hi havia a Correus quan els antics funcionaris postals van rependre llurs serveis, ja, relativament, en queden poques per a distribuir.

El dissabte en foren classificades 140 després dels esforços que realitzen els funcionaris, que sense descans treballen dia i nit.

UNA ESTADISTICA

Per a la confecció d'una estadística que el Comitè del Llibre necessita com a base per al seu funcionament, a partir del dia primer d'octubre viuen les cases editorials o de llibreria presentaran les trames certificades de qualsevol escrit en relació triplicada.

Les oficines d'imposició comprovaran les dades postals anotades en la dita relació, i tornaran degudament signat i segellat un exemplar a la institució, retinent els altres dos exemplars, un dels quals conservaran i arxivaran a les oficines, i el tercer el remetran a la Direcció general perquè el Negociat corresponent pugui portar a cap l'estadística de què es tracta.

EL PERSONAL DE CORREUS

El sots-secretari de Governació, don Benet Castro, que accidentalment exercia la Direcció de Comunicacions, ha manifestat que avui començaran de funcionar el Registre Gene-

ral i l'Associació Benèfica dels funcionaris antics.

Ha afegit que també avui quedaria nomenat el personal que prestarà llur servei a la Direcció, i que per al dia 15 tots els serveis estaran normalitzats.

Referint-se al nomenament de nou personal tècnic, ha dit que per ara no n'hi haurà més, però que si n'hi hagués, seria previ el corresponent examen d'aptitud.

DE LA RIFA

A la Porta del Sol han estat detinguts des 11 dones i un home per vendre participacions de la rifa Nacional després d'haver començat el sorteig.

CAP A TETUAN

En l'express d'Andalusia, ha sortit cap a l'Àfrica el general don Francisco Sánchez Ortega, el qual, destinat en comissió, i a les ordres de l'Alt Comissari, es presentarà a aquest per a rebre ordres.

PERSONAL ECLESIASTIC

Han estat aprovades per Reial ordre, les segones propostes elevades pel bisbe d'Osca, per a proveir els rectorats vacants a la seva diòcesi. Aquests són, un de terme, 16 d'entrada i 3 de rurals.

DETENCIONS

Per insultar el president durant la «corrida» celebrada ahir, a la plaça de braus de Madrid, i llançar coixins al mig de la plaça, foren detinguts quatre espectadors.

MORT D'UN GENERAL

Ha mort a Canàries el general don Ferran Arataz.

DIMISSIÓ D'UN GOVERNADOR

Madrid, 11, 915 nit.

Per qüestions de política local ha presentat la dimissió el governador civil d'Almeria.

INCENDI

Al magatzem de papers, situat a la casa núm. 14 del carrer de Provisions s'ha declarat aquesta tarda un gran incendi que ha destruït gairebé del tot l'edifici.

El local és propietat de la «Cooperativa Bolsera Madrilenya», i hi havia emmagatzemats més de seixanta vagonets de paper en bobines i rutes.

Segons informes recollits al lloc del sinistre, cap a dos quarts de quatre de la tarda, hom s'ha adonat que per les escotelles de la porta sortia gran quantitat de fum.

Avísada la Comissaria i la Direcció d'Incendis, han acudit forces de Seguretat i els bombers pertanyents al segon Patró i a la Direcció.

Els bombers han procedit a esbotzar les portes, i han tractat de combatre les flames que ja s'havien propagat a la planta baixa de la casa núm. 57 del carrer d'Embalsadors, en el qual hi ha un garatge.

Immediatament s'ha donat ordre de desambarrassar aquesta casa i les cases veïnes.

Malgrat d'haver-se intentat portar a cap aquesta mesura amb tota la rapidesa possible, han estat destruïts per les flames tres automòbils que hi havia al garatge i l'utillatge dels que hi vivien.

El magatzem de papers estava assegurat, cancel·lant l'amo les pèrdues en 30.000 pessetes.

El propietari del garatge ho tingué assegurat fins fa poc, però amb ocasió d'un recent incendi d'un dels autos, que allí es guardaven, discutí amb la companyia asseguradora el tipus de taxa de l'automòbil, i com a conseqüència de la discussió donà per acabat el contracte amb la dita entitat.

Les pèrdues que ara ha sofert pugen a 70.000 pessetes. S'han cremat tres automòbils, una motocicleta i molts objectes, eines i restants utensilis del garatge.

A la veïna Escola Industrial han estat traslladats els efectes que han pogut ésser salvats de l'incendi.

A la casa de socors han estat assistits Vicens Damians, de contusió a la cuixa esquerra, i Ferran Bravo, que pateix una erosió al peu dret, ambdós de pronòstic reservat. També s'ha prestat assistència al benèfic establiment, a dos individus el nom dels quals s'ignora.

L'ASSEMBLEA FUTBOLISTICA

Madrid, 11, 1030 nit.

L'Assemblea de Federacions Regio-

mais de Futbol va pendre en la sessió d'ahir els següents acords: Tancament de camps a l'estiu. — Durant els mesos de juliol i agost no es permetrà la celebració de cap partit.

Comitè de selecció. — Formen aquesta entitat els senyors Angoso, Astorga, Aguieta, Ruete i Cabot.

Plet muntanyenc-biscat. — Es va acordar la inhibició per no figurar el dit afer en l'ordre del dia.

Condicions dels camps de futbol. — S'han establert certes condicions de dimensió, de raó, etc., etc., que d'ara endavant han de reunir els camps de futbol.

Campionat de segona categoria. — Queda suprimit, creant-se el de primera categoria, grup D.

Desempats. — Els segons, tercers, etc., etc., partits de desempat de campionat se celebraran en una regió equidistant dels contendents.

FALLIDA FRAUDULENTA?

El diari «Informaciones», diu el següent:

Ha arribat a nosaltres la notícia que un Banc establert a la Cort, que fa molt de temps que és fundat, ha estat declarat en fallida fraudulenta. Per aquest motiu a un dels jutjats de Madrid han estat presentades diverses denúncies per estafa, algunes de gran importància. Una d'elles puja a unes 180.000 pessetes.

La policia hi intervé si bé no es pot dir res en concret per l'extrema reserva amb què s'ha tramitat l'afer.

VAGA GENERAL DEL RAM DE LA FUSTA

El Comitè del Sindicat de la Fusta ha acordat la vaga general del ram. El Sindicat ha celebrat un míting i el Comitè Directiu ha exposat que s'acordava l'atur perquè els patrons han acordat tancar tots els tallers el dia 15.

COMUNICAT OFICIAL DEL MARROC

Al ministeri de la Guerra han facilitat aquesta nit el següent despatx:

«L'Alt Comissari, des de Tetuan a les nou de la nit, diu què segueix: Sense novetat als territoris de Ceuta, Tetuan, Larraix i Melilla.»

NOTA BURSATIL

L'Interior es cotitza irregularment, puix mentre la partida baixa 15 cèntims, en tancar a 71'65 per 100, els títols B i C pugen 10 cèntims, tancant a 72'10.

L'Exterior i l'Amortitzable vell, sense variació, desmereixent 25 cèntims l'Amortitzable nou.

Els Bancs a 551, en puja d'un punt, i els Tabacs, inalterables, a 259 per cent.

Dels valors industrials mereixen esmentar-se per llur fermesa, els Ferrocarrils, que es contracten a 343, els Alacants a fi corrent, i a 344 els Nords a la mateixa data. Al comptat, s'han arribat a pagar els Alacants a 342'25. Baixa de francs i marcs, i puja de lliures i dòlars, fent-se a 49'70, 0'55, 88'89 i 6'48, respectivament.

DE MELILLA

Melilla. — En tornar d'Alhucemas el guarda-costes «Uat-Martín», fou atacat, a l'altura d'Afrau, per un dispar de canó enemic que li travessà el pal. S'ha enviat a la plaça d'Alhucemas una estació radiotelegràfica i altres efectes.

EL NAUFRAGI DEL «HAMMONIA»

Vigo. — A les tres d'ahir matí arribà el vapor anglès «Euclides» que desembarcà 89 naufragats del transatlàntic alemany «Hammonia»; d'ells, 46 són passatgers, i 43 tripulants.

Venit de Buenos Aires amb rumb a Londres, i en arribar a pocs metres del vaixell naufragat, malgrat les fortes onades, va llançar alguns botes a l'aigua.

El temporal i la desorganització amb què es portaven a cap a bord del vaixell alemany els treballs de salvament, han estat la causa que s'hagi de plaçar unes 50 víctimes, malgrat que en els primers moments va dir que s'havia salvat tot el passatge i la tripulació.

Aquesta confusió fou deguda a què abans d'enfonsar-se el vaixell, a les set de la tarda, es va expedir un radiograma dient que no quedava ningú a bord.

No es coneixen concretament les causes del desastre, que alguns atribueixen a excés de càrrega, i altres a haver entrat aigua a les carboneres. Altres creuen que se li va obrir una via d'aigua.

Afirmen els passatgers que un fogaió va comunicar al capità que les carboneres estaven inundades. Sembla que no es va donar gran importància al fet, fins a les dotze de la nit, que el capità degué considerar molt greu la situació, ja que ordenà que el vaixell tornés a Vigo a tota marxa.

A dos quarts de vuit de la tarda es-

taven inundats els menjadors i s'inundaren els departaments de màquines, deixant de funcionar. Aleshores es va decidir el capità a demanar auxili, i al cap d'una hora arribaren al costat del vaixell naufrag cinc vapors més.

El passatge no es va donar compte de l'accident fins a les set del matí, i aleshores es produí enorme pànic.

La forta marejada estrellà dos botes plens de nens i dones contra el casc del transatlàntic. Quasi tots van morir.

Van bolear dos botes més, però els que els tripulaven foren salvats.

A les quatre de la tarda només quedaven a bord de l'«Hammonia» el capità, un oficial i el sobrecàrrec.

EL CARBO D'ASTÚRIES I EL TRACTAT AMB ANGLATERRA

Oviedo. — Aquest matí han arribat tres plens de viatgers que venien per assistir a l'Assemblea organitzada per a tractar de la qüestió de la importació de carbó anglès.

Els miners han desfilat pels carrers portant les banderes de les respectives agrupacions.

Molts ajuntaments han vingut en ple.

A la Diputació s'ha celebrat la sessió preparatòria de l'Assemblea, amb assistència dels diputats provincials i els parlamentaris.

A la una ha terminat la reunió, i després s'ha facilitat una còpia de les conclusions acordades que seran portades a l'Assemblea magna.

Són les següents:

«Astúries en peu».

En Assemblea magna i en manifestació grandiosa, al seu davant els diputats i els senadors, el ple de la Diputació i la totalitat dels seus ajuntaments, la Universitat, els instituts, el treball, la premsa, el comerç, la indústria, els ferrocarrils, els ports, l'agricultura, creuen un acte d'injustificada agressió, de conseqüències perilloses per a la vida i la tranquil·litat del Principat, l'aprovació del projecte de tractat comercial que es pretén concertar amb Anglaterra, i enèrgicament reclamen dels poders públics:

Primer. — Que el Govern espanyol no aprovi el projecte de tractat concertat pels delegats anglesos i espanyols en la part relativa al carbó i els aglomerats.

Segon. — Que d'ésser absolutament indispensable, perquè afectés a interessos d'altres regions, o per consideracions polítiques, s'aprovi el tractat amb la rebaixa de quatre pessetes en els drets aranzelsaris per a un milió de tones de carbó i se n'elimini la rebaixa de 9 i 750 establertes per als seus aglomerats.

Tercer. — Que en el mateix cas es prohibeixi tota importació per damunt del milió de tones inclosos els aglomerats, per a la qual cosa està autoritzat el Govern per la disposició cinquena de la llei de 22 d'abril de 1922, adoptant tota mena de mesures perquè no s'encareixi el preu del carbó.

Quart. — Que la introducció del referit milió s'efectuï per dotze parts als dotze mesos de l'any i amb intervenció d'un comitè de productors i consumidors que es constituirà al ministeri de Foment per a regular la importació i evitar el frau.

Cinquè. — Restabliment de les tarifes especials ferroviàries per al transport del carbó nacional als ports i a l'interior de la península amb l'augment que sigui degut.

Sisè. — Proroga de la concessió de primes al cabotatge i a l'exportació per tot el temps que estigui en vigor el contracte.

Setè. — Que s'adoptin les mesures necessàries perquè es consumeixi exclusivament carbó de producció nacional en tots els serveis i subministres que depenguin de l'Estat o rebin d'ell subvenció o protecció especial en alguna forma.

Vuitè. — I sobretot que en compliment de l'article 55 de la Constitució de l'Estat s'escometi i aconseguir la rectificació del conveni amb Anglaterra en el cas que sigui aprovat pel Govern.

Els representants parlamentaris provincials, municipals, de la cultura, de la indústria, del treball i del comerç, recollint el sentiment del poble asturià, declaren solemnement davant els poders públics que les anteriors conclusions estan inspirades en el més pur espanyolisme que ha vibrat sempre en el solar asturià, i en el major respecte a la integritat dels interessos nacionals de què són evidents garantia, i que consideraran la desatenció de les dites conclusions com una infracció constitucional d'abandó per l'interès regional, amb la qual cosa el Govern lliancera Astúries a la paràlització de la vida política i administrativa, obrint el camí d'una desintegració suïcida.

Conclusió addicional. — L'Assemblea confereix amplis poders a una Junta

executiva integrada per la Comissió organitzadora, de la qual formen part representacions oficials, obrera, patronal i de premsa, i ampliat amb un representant dels parlamentaris d'Astúries, un de la Cambra de Comerç i un altre de la Universitat, per a determinar l'acció a emprendre per tota la província, per al cas que fossin desatenses pel Govern les conclusions expressades.

A dos quarts de quatre ha començat l'Assemblea a la plaça de toros.

Més de 15.000 ànimes ocupaven les localitats.

La majoria de les Associacions miners han portat llurs estendards.

Oviedo ha deixat els llocs preferents a les comissions dels pobles.

Pels voltants de la plaça es congregaren milers de persones.

Ha presidit l'acte el senyor Guisasaola, president de la Diputació, i hi han assistit els parlamentaris, diputats provincials i representants de totes les forces vives de la província.

El senyor Guisasaola ha pronunciat un discurs.

Ha parlat també l'alcalde, senyor Fernández Alvaro, el senyor Sela, per la Patronal, i Llaneza, pels obrers.

El senyor Sela ha dit que la Patronal estava disposada amb els obrers a defensar els Interessos regionals.

Ha afirmat que patrons i obrers estan units per llacos de fraternitat per a defensar els interessos de la regió.

S'ha referit a l'acte de 1906 a Astúries, el qual va resultar beneficiós per a la regió.

Ha fet un acurat estudi dels beneficis que gaudeixen altres productes nacionals, per a demostrar que el carbó ha de gaudir d'una major protecció.

Entre altres coses — ha dit — està prohibida la importació de blat.

Ha acabat dient que Astúries ha de concentrar les seves forces perquè no prosperi el projectat conveni amb Anglaterra.

En Llaneza, pels obrers, ha dit:

En aquest problema que es ventlla a Astúries, les víctimes seran els obrers i nosaltres venim a defensar-nos.

Afirma que no és ocasió de jutjar els elements que intervenen en el problema del carbó, però pot afirmar que és la conca minera d'Astúries la més mal dirigida i administrada del món.

Assenyala que durant la guerra, Espanya demanà a Astúries carbó, i hagué de donar-lo intensificant la producció.

Ara es vol condemnar la regió, en paga del seu sacrifici.

A Anglaterra no li importa el què es projecta en el Tractat; a qui importa això, és a uns quants potentats d'Espanya.

Diu als patrons que han de servir a Espanya el carbó en condicions econòmiques per al desenvolupament de la indústria.

Sosté que si prospera el criteri del Govern, desta un dilema: O emigrar en caravana errant, o restar a Astúries, disposat a morir o a vèncer.

Sosté que el moviment ha d'estar condicionat a l'obra del Govern, però si aquest deserta del seu deure, i abandonés Astúries, els obrers, i ell al davant, tornarien a les muntanyes en franca rebel·lia contra un Govern que oblidava els interessos de tota una regió.

El senyor Alvarez Valdés fixa l'actitud dels parlamentaris, i com a asturià, es posa al costat del poble en aquest acte grandios.

Diu que ha de desaparèixer tota diferència apolítica per a defensar els interessos regionals en l'esdevenidor, ja que no pugue aconseguir-se en el passat.

Al·ludeix a la Comissió executiva que va a dirigir aquest moviment, ha d'actuar permanentment amb la confiança plena del país, perquè en cap moment estigui Astúries desatès.

Afirma que els parlamentaris han estat sempre al costat de les forces vives del país.

Diu que els parlamentaris asturians estaran tots al costat de la regió, i a ells informará d'aquest grandios acte, on no s'defensen interessos parcials, sinó la vida tota del principat.

Examina els distintis aspectes del tractat amb Anglaterra, i assenyala que no es vol assolir un benefici per a Astúries sobre Espanya, sinó per a tot el país, puix que el què es demana a Astúries, quan és just, per a Espanya és d'ajuda també.

Sol·licit dels patrons que limitin en l'esdevenidor els preus de carbó i dels obrers, que intensifiquin la producció, perquè això servei d'estímul al país i aquest efecte el seu concurs.

Al·ludeix a les paraules del senyor Llaneza i diu que Astúries arribarà

Conferència d'assegurances socials de Barcelona

La Secció Catalana de la Comissió Executiva de la Conferència d'Assegurances de Malaltia, Invalidesa i Maternitat, que ha de celebrar-se a Barcelona el vinent mes de novembre, per tal de reunir materials d'estudi que sigui bona base per a la tasca de l'Assemblea, dirigeix a les entitats mutualistes i organitzacions socials d'assegurança i d'assistència de tot Catalunya, el manifest que pel seu evident interès popular, publiquem a continuació:

«L'Institut Nacional de Previsió, prosseguint la interessant i útil tasca social que li està encomanada, ha organitzat, sota el Patronatge del Ministeri del Treball, la Conferència d'Assegurances de Malaltia, Invalidesa i Maternitat, que ha de celebrar-se a Barcelona el vinent mes de novembre.

Persistim l'Institut en el seu criteri de considerar desitjable la col·laboració tècnica-social dels elements interessats; de respecte a tot allò que ja és establert per usos i costums locals en aquestes matèries, per tal de fer més fecunda la tasca d'implantació i canalització d'aquelles mesures de previsió social que un ample esperit de justícia reclama necessàries en bé de les classes modestes del país, obre una informació pública, a la qual convida a totes les entitats mutualistes i socials que tinguin establerta o projectada alguna modalitat de les assegurances que formen el programa de la Conferència.

Amb l'objecte de recollir i ordenar la documentació produïda d'aquesta informació pública, per a coneixement dels ponents de la Conferència, les oficines de Secretaria funcionaran a Barcelona, a la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, carrer de Bilbao, 198.

La Secció Catalana de la Comissió Executiva de la Conferència, per tractar-se d'unes modalitats de l'assegurament social molt difoses especialment a Catalunya, mercès a l'esperit de solidaritat social i d'auxili mutu que de temps existeix en aquesta regió, les quals tenen llurs manifestacions exteriors en les nombroses agrupacions mútues de socors constituïdes per obrers i patrons informats en nobles i generosos sentiments d'equitat i justícia, es creu en el deure de comentar, si més no, lleugerament i en llur conjunt, les orientacions que assenyalen els importants temes en què es divideix la tasca d'aquesta Conferència.

Un esperit de justícia que aliena en els governants de tots els països és impulsor d'una sèrie de mesures que tendeixen a evitar l'excessiva distanciació de les classes socials, aguditzada durant aquests darrers temps, i entre elles es distingeixen aquelles que emparen l'obrer en la malaltia, la maternitat, la invalidesa i la vellesa. L'Estat espanyol ha implantat ja el retir per a la vellesa, i pretén ara legalitzar les restants assegurances socials, la necessitat de les quals és palesada pels esforços que isoladament han fet i segueixen fent en aquest sentit nombrosos patrons conscients de llur benefici exemple, i molts tallers d'obres que, dins de la modestia de llurs possibilitats i guiats per un sa criteri previsor, s'agrupen per a socórrer's mutuament.

Manca, doncs, aquesta legislació imprescindible per al foment, desenvolupament i metodització científica dels usos establerts a moltes localitats importants d'Espanya, i per a la implantació d'aquests lloables hàbits de previsió en aquelles regions on, per l'indole especial de llurs condicions econòmico-socials, no han sorgit a la superfície, en forma plàstica aquestes necessitats latents en la vida de l'home civilitzat. Precisa, doncs, la imposició, amb caràcter obligatori, del principi: «Cal que tot obrer estigui assegurat, per a encarrilar les pràctiques establertes, respectant el dret sancionat pel costum on ella existeixi, i promoure aquestes hàbits on encara no hagin florit.

La ciència, indubtablement, ha d'aportar el seu concurs a aquesta tasca, dictant mesures que tendeixen a la prevenció i curació dels mals físics i morals comprensibles en aquesta es-

fins on van els pobles dignes per a defensar llurs interessos.

Demana la cooperació de tots per a realitzar aquesta obra magna.

S'acorda anar en manifestació al Govern civil per a remetre les conclusions al representant del Govern.

fera, així com establir normes actuals per a la deguda eficàcia econòmica de les mesures que hagin d'establir-se en implantar un sistema de previsió que compregui les assegurances de malaltia, maternitat i invalidesa.

Aquestes assegurances, establertes separatament, serien fragments que, degudament coordinats, formarien un tot complex, gairebé perfecte, que comportaria (comptant-hi l'assegurança de vellesa, ja establerta), a tots els éssers humans, del naixement a la mort. Les assegurances establertes per les mutua litats escolars de l'Institut i le mutua litats infantils, filles de la iniciativa privada, constitueixen una escola, base de costums d'ordre previsió, que eduquen i preparen per a la pràctica conscient de les assegurances de la vida adulta, la malaltia i la maternitat.

La prevenció i curació dels mals, la simpatia mútua i l'assistència al proïsme, necessitat que cau en la invalidesa (considerada temporal durant un període determinat, per a esdevé nir permanent un cop exhaurits els recursos de la Ciència), són necessàries per a emparar els invalids que es troben incapacitats abans de poder acollir-se als beneficis de la llei del retir obrer.

Però aquestes assegurances, per llur naturalesa, per l'extrema vigilància a què han d'estar sotmesos els beneficiaris i per l'enorme massa d'assegurats que comprenen, han d'organitzar-se de manera que la vigilància i l'administració s'exerceixin, donant una intervenció activa a aquesta massa assegurada, utorgant-li el doble caràcter d'asseguradora i assegurada, respectant i utilitzant els nuclis mutualistes que ja existeixen amb aquestes elevades finalitats socials, i promovent la fundació d'aquests nuclis allà on no existeixin degudament organitzats o bé on es trobin en estat embrionari.

Aquesta realitat és tan patent, que la Comissió organitzadora de la Conferència, en redactar els temes, ha suggerit la possibilitat o conveniència d'utilitzar les societats de socors mutus per a la implantació de les assegurances de malaltia, maternitat i invalidesa, la qual cosa implica, naturalment, i en llur benefici, llur ingrès en el règim legal de l'Institut Nacional de Previsió, organisme que té la missió d'implantar les assegurances socials al nostre país.

L'encert de convocar aquesta Conferència a Barcelona, centre del mutualisme, i de celebrar-se dintre l'ambient de la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvis, fa confiar que les aportacions d'experiència, estadístiques i coneixement de realitats, fruit d'aquesta informació a què s'invita a les entitats i persones interessades en la pràctica d'aquestes assegurances, junt amb la dels experts mutualistes convocats, ultra l'activa i intensa col·laboració de llur organisme representatiu, la Federació de Societats de Socors Mutus, han d'ésser en benefici d'aquestes antigues, belles i útils manifestacions de previsió popular, en canalitzar-les convenientment mitjançant una legislació adequada.

Per totes les anteriors consideracions, la Secció Catalana de la Comissió Executiva de la pròxima Conferència, crida l'atenció de les entitats mutualistes i organitzacions socials d'assegurances i d'assistència, sobre la conveniència de concórrer a la informació oberta per l'article 9 del Reglament oficial de l'esmentada Conferència d'assegurances socials, que convida a totes les entitats o particulars que tinguin establerta o projectada alguna modalitat de les assegurances que formen el programa de l'Assemblea perquè envii a la secretaria (Caixa de Pensions, carrer de Bilbao, 198), abans del primer d'octubre vinent, les notes, estudis o projectes que creguin d'interès.

Aquesta Secció Catalana, de la mateixa manera que la Caixa de Pensions per a la Vellesa i d'Estalvi, desitja que la futura Assemblea resulti fecunda en resultats per a l'assegurança mútua, fa aquesta crida a l'opinió, esperant que serà ben acollida, i que el Mutualisme català aprofitarà aquesta avinentesa per a palesar la seva esplèndida vitalitat.

Barcelona, setembre de 1922.

Per la Secció Catalana de la Comissió Executiva de la Conferència d'Assegurances de Malaltia, Invalidesa i Maternitat. — El president, Lluís Ferrer-Vidal; i Soler; el secretari, Josep M. Boix.

LES TERRES CATALANES

GIRONA

(Conferència de les 9 de la nit)
ELECCIONS A SERINYA

Ahí se celebraren al poble de Serinyà les eleccions parcials per a proveir algunes vacants de regidors. Per majoria sortí triomfant la candidatura patrocinada pels amics d'En Lluís Puig de la Bellacasa.

Resultaren elegits En Pere Jordà, N'Esteve Bosch i En Miquel Parella.

UN FERROCARRIL

Es diu que els senyors Jacoma i Sansalvador, aquest últim regidor nacionalista de l'Ajuntament de Barcelona, han adquirit el tramvia de Flassar-Palamos-Girona.

També es diu que el preu de compra ha estat 300.000 pessetes.

ELS JOCS FLORALS DE L'EMPORDA

Se celebraren a Castelló d'Empúries els quarts Jocs Florals de l'Emporda, organitzats per Mateu Empordanès de Barcelona.

La festa tingué lloc als claustres de Sant Domènec. Ocuparen la presidència les autoritats locals, el conseller de la Mancomunitat senyor Riera, el diputat a Corts En Pere Rahola, l'alcalde de Girona senyor Coll, el jurat i el senyor Pi i Suñer, per l'Ajuntament i per l'Ajuntament de Barcelona.

Obri l'acte l'alcalde senyor Bordes. El president del Jurat, N'Eugení d'Ors, llegí un discurs en el qual es lamentà de la decadència que a judici seu actualment pateix la cultura catalana.

El secretari, N'Alfred Gallart, llegí la memòria, analitzant les composicions rebudes i donant compte del veredict.

Fou premiat amb la Flor Natural En Josep Maria Cases de Müller, per la seva poesia «La mort de Pan». Nomenà Reina de la Festa la distingida senyora Na Roser d'Espuna de Rahola, la qual ocupà el lloc preparat acompanyada d'una cort d'amor brillantíssima.

També obtingueren premis els escriptors senyors Bertrana, Riba, Minguet i Roger.

El discurs de gràcies anà a càrrec del senyor Puig Pujades.

Amanitza la festa, que fou molt llúida, la cobla «Rossinyols», la qual interpretà «L'Emporda», d'En Moren, i altres sardanes.

El següent, un cop acabada la festa, anà a l'església, on la Reina féu ofrena a la Flor Natural a la Mare de Déu.

La Reina obsequià amb un lunch els organitzadors dels Jocs Florals, membres del Jurat i escriptors premials.

El dia següent s'organitzà una excursió a Sant Pere de Roda. Els que hi participaren passaven de 70, havent-hi moltes senyores i senyoretas.

Per iniciativa de la Reina fou lliçada al cim del castell de Sant Salvador la bandera catalana entre entusiàstiques aclamacions a la pàtria.

Després tingué lloc el dinar, pronunciant-se al final discursos lloant l'Ateneu Empordanès, a la senyora d'Espuna i a l'alcalde de Castelló senyor Bordes.

ESCOLA D'AVIACIÓ A BIANES

S'estan efectuant els treballs preparatoris per a instal·lar una Escola d'Aviació a la platja de Cavanell de BIANES.

S'ha presentat ja la instància i pla-nei demanant al ministeri de Foment l'autorització i concessió dels terrenys necessaris.

L'Escola compta de moment amb 20 alumnes i tres professors pilots.

—Els aficionats a la música pensen constituir a Girona una associació filharmònica, la qual, entre altres coses, organitzarà concerts.

—Complint acords de l'Ajuntament s'adjudiquen les següents matricules gratuïtes:

Dues matricules de l'Escola Normal de Mestresses,

ues més de l'Escola Normal de Mestres.

I altres dues de l'Institut.

Per a obtenir s'ha de demostrar capacitat de recursos, aplicació a l'Escola i formular fins al dia 20 del corrent l'oportuna petició a l'alcalde.

—A l'Estadi de la Unió Esportiva Girona es juga un partit de futbol en-

TARRAGONA

(Conferència de les 9'45 de la nit)

El mal temps suspengué els partits de futbol, les sardanes anunciades i les festes populars del barri de la Salut.

—En Joan Granell donà a la sala d'actes de la Lliga Regionalista la seva anunciada conferència sobre l'onze de setembre.

El local estava ple, assistint-hi moltes senyoretas.

El parlament del jove Granell fou bellíssim i roblert de dades històriques. Fou aplaudit i felicitat.

—A les tres de la tarda ha sortit de València el vapor «Vicente Pucho» conduint 300 soldats repatriats del Regiment de Luchana.

A les nou de la nit ha arribat el vaixell a l'entrada del port, no podent atracar de moment degut a la boira del temps i a l'estat del mar.

En el moment que telefonem hi ha una gran gentada al moll esperant si els soldats poden desembarcar.

Entre la multitud hi ha molts forasters vinguts expressament per rebre els soldats de la seva família. Els que tornen la majoria són fills de pobles d'aquestes comarques.

—Demà, a les onze, els campions d'Europa de Rem donaran al port una lliçó pràctica de la manera com s'ha de bogar. El Club Nàutic, organitzador d'aquesta demostració, ha rebut moltes felicitacions per aquesta iniciativa.

—S'ha efectuat el repartiment de premis als alumnes de les Escoles que sosté el Sindicat Obrer Ferroviari del Nord. Es donaren bonics presents, rebent-se, entre altres adhesions, la del director de la Companyia.

—S'han rebut al Govern civil 7.958 pessetes per a pagar els ordenances peatonals i carters.

—S'ha declarat extingida l'epidèmia de verola al bestiar al terme de Arboli.

—S'ha demanat autorització per a establir un servei d'automòbils entre Alcover i Valls.

—A causa de la pluja s'ha interromput aquesta nit diverses vegades la corrent elèctrica.

—Ha estat traslladada a Bilbao el Comissari de policia En Marian Manzanaeda.

Urgellet

BELLVER.—Amb motiu d'entronitzar el S. C. de Jesús, a les formoses finques que al poble de Caborri de Bellver posseeixen els senyors Auger-Pons, se celebra el dia 3 de setembre una simpàtica festa religiosa.

A matí, a la parròquia, se celebra missa de Comunió general que digué el rector don Bonaventura Ferrer. Durant la missa, el cor de noies cantà escollits motets.

A la tarda, a la capella particular de la família, ornada amb les seves millors gales, hi hagué rosari, trisagrat cantat, processó per a traslladar la imatge del Sagrat Cor, que era portada en ric tabernacle per noies vestides de blanc i corona.

Portava la capa pluvial el rector, acompanyat dels reverends Vallmitjana i doctor Cors, Pvre. Presidia l'arxiprest de Bellver don Andreu Ramonacho, Pvre., amb la família i arrendataris de les finques.

El trajecte, adornat amb arcs, en els quals es llegien piadoses dedicatòries, fou recorregut per nombrosa concurrència, alternant el cor amb l'orquestra «Nova Aliança de Bellver».

En arribar a la sala es recitaren les oracions pròpies i algunes poesies.

Després als invitats foren obsequiats amb un refresc, repartint-se riques estampes recordatòries, mentre l'orquestra executava el millor del seu extens repertori.

La família, igual que mossèn Josep Julià, fou molt felicitada per la bona organització de la festa, prova del seu fort amor al Sagrat Cor de Jesús.

tre l'equip Catalunya, de Martorell, i el del Club propietari del camp.

Guanyaren els gironins per dos gols a un.

—Com a presumpte autor d'un ro-batori de joies, d'un adreó, un matallat i sis coberts comés a la mestressa de Fortià, ha estat detingut Joan Gelabert, de 49 anys, agricultor.

TORTOSA

Les festes de la Santa Cinta, com havíem anunciat, s'han concretat als cultes religiosos de costum, que s'han celebrat amb la mateixa solemnitat d'altres anys. Malgrat no haver-hi diversions públiques per motiu de la guerra del Marroc, han vingut a Tortosa infinitat de famílies tortosines residents a Barcelona i altres poblacions foranes.

—Ja fa tres dies s'han reintegrat a llurs llocs l'administrador de Correus i els dos oficials que s'havien declarat en vaga. Durant aquesta, han prestat serveis a les oficines de Comunicacions els carters i els oficials de l'Aldia, al qual l'alcalde va nomenar provisionalment per a no interrompre en absolut les tasques postals.

—La collita de garrofes ha estat abundant, però el preu no paga les despeses dels adobs, jornals i transports. La pròxima d'arros és com mai d'abundantíssima i selecta qualitat de la gramínea, però els propietaris temen topat amb les mateixes dificultats d'assolir un bon preu i una lliure exportació que permeti sostenir el nostre antic mercat a l'estranger.

—La dolorosa pèrdua de l'insigne tortosí i eminent polígraf i musicògraf el gran mestre Felip Pedrell (A. C. S.) ha produït general sentiment a la ciutat, on tenia el mestre moltes relacions, amics i admiradors.

Per haver rebut l'alcalde la notícia a deshora, no va poder l'Ajuntament anar a Barcelona a presidir l'enterrament. De totes maneres, en sessió del 4 del corrent, la Corporació va acordar: aixecar la sessió en senyal de dol; oficial el seu reconeixement i gratitud a l'alcalde de Barcelona, president de la Mancomunitat i Orfeó Català, i celebrar a la Seu, d'acord amb el senyor bisbe, solemnes obsequis fúnebres en sufragi de l'ànima del fill predilecte que no va oblidar mai ni la llengua ni l'esperit tortosí.

Deu l'haurà premiat ja i conduït a la Glòria. Així ho creiem tots.

—Degut al projectat augment en el preu del fluid elèctric, l'Ajuntament ha entaulat un plec contra la Societat Força i Regadiu de l'Ebre.

Els veïns estan fermes a no pagar l'augment que s'els demana i es proposen sostenir una lluita, en la qual esperen vèncer, degut a que la ciutadania, mitjançant contracte, es va comprometre a no ajudar el preu, i abans era de 0'60 cèntims i ara l'ha pujat fins a 0'75 cèntims el quilòvat.

Això és conceptiu injust, pel motiu dit i per haver donat la ciutat tota mena de facilitats per a la instal·lació, que no respon ni als dictats de la llei ni als avantatges científics moderns.

—Ahir, dia 8, a la matinada, uns lladres van perforar dos pisos d'una casa en reparació, inhabitada, i entraren a la botiga de plateria de don Jaume Berenguer, robant les peces de més valor. Els objectes robats es calcula que valien unes trenta cinc mil pessetes. Encara no s'ha pogut detenir els malfactors.

—Es troba greument malalt d'una pulmonia l'eximí escriptor i notable astrònom don Josep J. Landerer.

En conèixer-se la gravetat, han anat moltes persones a deixar targeta al xalet seu del barri de Jesús.

—El tren de mercaderies de les sis ha agafat un carro al pas a nivell del Borda, matant una dona i ferint greument el seu marit. El matrimoni és veí d'Amposta.

SABADELL

En Vilatorrada a Buenos Aires

El nostre distingit compatriota, l'eminent artista fotògraf En Joan Vilatorrada, està preparant-se per a realitzar una exposició de les seves obres a Buenos Aires.

Aquesta exposició serà patrocinada per elements valuosos de la capital de l'Argentina i constituirà una de les millors mostres de l'art fotogràfic d'En Vilatorrada, que ja ha tingut la sanció dels crítics més eminents i dels més selectes públics.

LLEYDA

(Conferència de les 9'30 de la nit)
ELS POMELLS

I L'ONZE DE SETEMBRE

Malgrat la pluja resultaren molt importants les festes dels Pomells de Joventut en commemoració de la data de l'11 de setembre.

El primer acte consistí en una missa de comunió que se celebrà a l'oratori dels Dolers.

Més tard els pomellistes es dirigiren a l'estació, on reboren les representacions dels Pomells que venien de Mollerusa, Sardanel, Albatàrrer, Tàrraga, Balaguer, Fondarella i Cervera.

Formant una llúida i nodrida manifestació, es dirigiren al local dels Pomells lleidatans, que és el mateix de la Joventut Catalànica. Pronunciaren discursos N'Antoni Bergós, pels de Lleyda; i N'Antoni Mestre, de Mollerusa, pels forans. Després es ballaren sardanes.

A la tarda se celebrà a la sala d'actes de l'Ajuntament el repartiment de premis del concurs literari organitzat.

Presidia En Felip Solé, acompanyat dels senyors Josep Estadella, mossèn Josep Serrano i N'Antoni Bergós. Regnà molt d'entusiasme.

En elip Solé pronuncià un patriòtic discurs glossant l'obra dels Pomells.

El secretari senyor Bergós llegí la memòria.

Els premiats ho foren pel següent ordre:

Ramon Giné Bosqué, Josep Maria Dorca, Cèsar Canut, Dolers Ibars, Josep Sala, Maria Solé, Lluís Solé, Antoni Isac, Maria Isac, Pau Quintet, Josep Borràs, Josep Teixidor, Pere Puigol, Enric Ferrer, Antoni Caballer, Manuel Fontanet, Antoni Oller, Pere Solé, Joaquim Graupera, Francesc Vidal, Josep Font, Josep Camil i Francesc Ferrer.

Concurs literari

Premi I, núm. 27. — Poesia lema «Immaculada».

Accésit únic, núm. 14. — «La nostra llibertat»; lema, «Del dia de Sant Jordi».

Premi II, núm. 3. — Per què essent els Pomells institucions netament catalanes, hi ha catalans que les combaten; lema, «Fe i Pàtria».

Premi III, núm. 8. — «Tradició»; lema, «Sant Jaume ve de Galícia».

Accésit primer, núm. 24. — «Costum lleidatà»; lema, «Sortint del col·legi».

Premi IV. — No s'adjudica.

Accésit segon, núm. 32. — «Quadrat»; lema, «Fem feina».

Premi V. — Es desglossa premiant-se els treballs:

Núm. 16. — «Depurant la llengua»; lema, «Es deure nostre depurar la nostra parla, puix d'aquesta manera donem a conèixer que el català té mots propis per a expressar qualques significats que sembla havem d'apropar a una parla estrangera».

Núm. 5. — «Col·lecció de paraules»; lema, «Purificació».

Núm. 31. — «Col·lecció de mots castellànitzats»; lema, «La llengua catalana».

Premi VI, núm. 24. — «La gesta històrica del segle XVIII»; lema, «Qui enfonsa...».

Accésit únic, núm. 23. — «Lleugeres notes sobre el segle de Lleyda»; lema, «Immortal».

Premi VII, núm. 28. — «11 de setembre»; lema, «Catalunya, pàtria d'herols».

Accésit únic, núm. 19. — «Fulla de la història»; lema, «Els herois de 1714».

Premi VIII, núm. 30. — «Transcendència moral»; lema, «Conceptes i realitats».

Premi IX, núm. 20. — «La lleidatana verge del blau»; lema, «Els Pomells de Lleyda us tornaran l'estima i veneració».

Accésit únic. — Verge Miraculosa; lema, «Del cor del poble».

Premi X. — No s'adjudica.

Premi XII. — Es desglossa premiant els treballs:

Núm. 15. — «Valor de la dona en els plebs nacionalistes»; lema, «Procureu despertar en la dona el sentiment nacionalista».

Núm. 29. — «Lluitem per la Pàtria»; lema, «Què és el nacionalisme».

Premi XIII. — No s'adjudica.

Premis EXTRAORDINARIS

Premi I. — A la mort de l'avia; lema, «Records».

Premi II, núm. 13. — Lema, «Aque- lles muntanyes...».

Premi III, núm. 17. — El que po- den els infants; lema, «Rosó».

Premi IV, núm. 25. — «Angoixa»; lema, «El despertar d'una mare».

Premi V, núm. 25. — «Drama»; lema, «La mala sang».

Diuen de Manresa que al pont de ferro sobre el Cardener, de la Companyia del Ferrocarril de Manresa a Berga, un dels ganxos que sostenia la bastida en la qual treballaven quatre pintors, es va trencar, caient els quatre obrers al riu, des d'una alçada d'uns vuit metres.

Un d'ells resultà, segons sembla, amb la clavícula trencada i un tall a la barba.

Els altres tres sofriren contusions lleus.

La Costa

VILASSAR. — S'està treballant activament en l'organització d'una important «Diada Pomellista», que se celebrà a Vilassar de Dalt el dia 17 de l'actual, amb motiu d'inaugurar-se el P. de J. «Sants Martirs», del dit poble.

Hi assistiran nodrides representacions de tots els Pomells de la comarca i creixent nombre de barcelonins.

Oportunament s'aniran donant detalls.

El discurs de gràcies el pronuncià mossèn Serrano, i el senyor Estadella digué mots en elogi de la finalitat de l'acte.

Després, al local dels Pomells hi ha gueren sardanes i ballos populars. Avui, amb motiu de l'onze de setembre, ha onegat la bandera a mig pal a l'Ajuntament, a la Diputació i a diverses entitats. En alguns balcons hi han aparegut draperia catalana.

—El dimecres, a les quatre de la matinada, sortiran cap a Melilla 21 soldats del Regiment de Navarra i Albuera.

—En el partit de futbol jugat ahir al Camp d'Esports entre els equips del Centre d'Esports de Sabadell i el Joventut Republicana guanyaren els primers per quatre gols a zero.

Obituari

ENTERRAMENTS

En Pere Sarsa i Gallego. Avui, a les tres. Ronda de Sant Antoni, 33. Parròquia de Santa Madrona. Cementiri Nou.

FUNERALS

En Josep Pons i Arola. Morí a Tossa el 9 del corrent. Demà, misses a les esglésies de Santa Anna, Santa Maria, Sant Jaume, Betlem, Nostra Dona de la Mercè, Nostra Dona de la Concepció, Sagrat Cor de Jesús, Nostra Dona de Pompeia, Sant Pere, Agonitzants i Les Corts, de Barcelona; la Seu, Sant Pere Màrtir, Carme, Sant Miquel, Caputxins i Sant Francesc, de Manresa; Nostra Dona de la Cinta, a Tortosa; esglésies parroquials de Cardener i Tossa, i a l'església de la Colònia Pons, a Puigreig.

ANIVERSARIS

Na Ramona Cabeza Saurina de Vil·lolas (primer aniversari). Avui, misses de deu a dotze a l'església de la Casa de Caritat.

PARTICIPACIONS DE DEFUNCIÓ

Na Teresa Urpi Telgell. Enterrada el diumenge.

N'Enric Comulada i Monmany. Enterrat el diumenge a Sant Gervasi.

En Sebastià Soler Ponsa, vidu de donya Concepció Raventos. Enterrat el diumenge al Cementiri Nou.

En Lluís Martin Bernardós. Enterrat el diumenge.

NOTICIES DE L'ESTRANGER

D'Angora a Esmirna

L'entrada dels turcs a Esmirna el dia 9 de setembre clou la victoriosa ofensiva iniciada el 24 d'agost a les envistes d'Asium Karahissar per les tropes de Mustafa Kemal Patxa i Ismed Bel. El nou generalíssim grec, Polimenacos, que substituï el destituït Hadjianestis i al presoner Tricupis, no ha pogut ni aixecar la moral del seu exèrcit ni restablir la situació militar. No han tingut millor èxit els esforços dels generals Dousmanis, Pailis i Sariyannis.

Es verament astoradora la rapidesa fulminant de la victòria turca que, en una campanya de quinze dies, ha aconseguit foragitar els grecs d'Anatòlia. Els exèrcits grecs, que un any enrera, quan la batalla de Sàcaria, arribaren prop d'Angora, i que encara no fa un mes amenaçaven Constantinoble, han hagut de capitular a Esmirna. El Govern Protapapadakis, no ha pogut evitar les conseqüències ulteriors de la catàstrofe. Ara, no havent pogut constituir el Sr. Calogeropoules, qui fou President del Consell l'any 1916 i l'any 1921, s'ha encarregat de formar-lo, segons diuen els darrers telegrams, el senyor Triandafilacos.

L'expulsió dels grecs de la Micràsia, per la força victoriosa de les armes turques, planteja altra volta, amb caràcters d'agudesa i gravetat extraordinàries, tot el problema de l'Orient europeu. I la solució d'aquest problema esdevé molt més difícil encara com a conseqüència dels divergents conceptes que en tenen els aliats, especialment Anglaterra i França.

Mentre els francesos creuen que els turcs poden reivindicar la Tràcia amb Andrinópolis i Gal·lipoli, el Govern anglès sembla definitivament adherir a la tesi que les operacions militars realitzades enara a l'Àsia Menor no han d'afectar el «status» europeu de Turquia, car aquest status no ha d'ésser decidit entre els turcs i els grecs, sinó entre els turcs i els aliats. També els francesos creuen que cal reconèixer a Bulgària el dret d'una sortida a la Mar Egea per Dedeagatz, mentre els anglesos no veuen amb cap mena de simpatia la possibilitat que els turcs i els búlgars tornessin a tenir una frontera comú.

Els turcs volen aprofitar llur victòria de l'Àsia Menor per aconseguir concessions a la Tràcia i als Dardanels. Anglaterra, però, no sembla gens disposada a accedir-hi. Per això, quan la cavalleria turca de Nuri bel, en una marxa militar admirable, arribava a les platges de la Mar Egea, els anglesos ocupaven el sector de Bigha, a la banda asiàtica dels Dardanels.

El Govern de Londres considera la llibertat dels Estrets, el manteniment de les reivindicacions gregues a Tràcia i la protecció de les minories cristianes a l'Àsia Menor, com els punts essencials de la seva política a Orient. De cap manera no toleraria que els turcs tornessin a avançar envers l'Europa per Gal·lipoli.

Axmed Riza bel, qui fou president del Senat de Turquia, ha publicat al «Pester Lloyd», de Budapest, un article dient que el Govern d'Angora no pensa pas aprofitar-se de la victòria per a realitzar una campanya imperialista. Turquia — diu — ha renunciat definitivament i honesta a la possessió de l'Hedjaz, de la Mesopotàmia, de la Síria i de la Palestina. Vol, però, — afegeix — restar l'única mestressa de l'Anatòlia. Quant als Estrets, Turquia no aspira a una dominació absoluta del Bòsfor i els Dardanels. Vol solament que la llibertat dels Estrets estigui compensada per garanties efectives que assegurin la neutralitat d'aquella via marítima. I quant a la possessió de Constantinoble, que continua essent la Seu del Califat, no la considera assegurada per les fronteres actuals de la Tràcia. La possessió d'Andrinópolis constitueix, doncs, una condició vital per a Turquia.

Hi ha, per tant, una oposició irreductible entre les aspiracions del Govern d'Angora i els que el Govern de Londres considera interessos essencials de l'imperi britànic, posats realment en perill per aquests esdeveniments.

La victòria kemalista ha tingut ja repercussions a la frontera septentrional de la Mesopotàmia, on bandes irregulars de turcs, procedents del Kurdistan, atacaren el 31 d'agost els destacaments anglesos, obligant-los a evacuar les comarques de Rània i Suleimania, i a establir-se en la línia Kifri-Kirkuk-Erbil, a l'Est del Tigris, entre Mosul i Bagdad.

I una altra conseqüència de la derrota dels grecs, conseqüència molt desagradable per a l'imperi britànic, ha estat l'encoratjament que el triomf dels turcs ha donat a les maniobres anti-angleses del Govern bolxevista a l'Àsia. Entre Moscou i Angora s'han canviat missatges de felicitació, aprofitant aquesta avinentesa. El text d'aquests missatges és molt significatiu. Felicitat, com a exemple, el Govern de Moscou a Rauf Bel, cap del Ministeri d'Angora, per la victòria militar dels kemalistes i pondera la importància d'haver desembarassat d'obstacles el camí de Constantinoble, afegint que «ara la Mar Negra torna a ésser un llac russo-turc, la qual cosa facilitarà enormement la cooperació entre la Rússia dels Soviets i la Turquia, podent presentar així un front unit a les «potències imperialistes» (és a dir, a Anglaterra) des del Bàltic a la Mar Índica». I, contestant aquesta felicitació, Rauf Bel tramet un telegrama al Comissari Interi d'Estat de Moscou, Karalchan, agraint-la efusivament i recordant que fou la Rússia soviètica «la primera Potència que ens allargà una mà generosa els durs de les nostres dificultats».

Es de prudència elemental que el Govern de Londres, a presència d'aquests fets, adopti una actitud defensiva.

JOAQUIM PELLICENA I CAMACHO

La victòria dels turcs

Atenes, 11. — El Bel ha publicat un missatge dient que els contratempsos soferts actualment a Àsia Menor no disminueixen el valor de l'exèrcit grec demostrat durant deu anys.

Exhorta el poble a suportar resignadament la desgràcia i està disposat a realitzar tot el que li permeti la Constitució per a salvar els interessos de Grècia. — Havas.

El Pireu, 11. — Han desembarcat en aquest port 9.000 soldats procedents de Àsia Menor, els quals han estat desarmats i enviats a casa llur. — Havas.

París, 11. — Li telegrafen a «L'Humanité», de Ginebra estant, que la Societat de Nacions publicarà immediatament una proclama demanant la protecció de les minories cristianes de l'Àsia Menor. — Havas.

Londres, 11. — La rapidesa de la caiguda d'Esmirna en poder dels turcs ha causat viva sensació.

Als cirkels polítics s'insisteix en la necessitat de l'adopció per part dels aliats d'una línia de conducta comú respecte Constantinoble i els Estrets. — Havas.

París, 11. — Segons el corresponent londinenc de «Le Petit Parisien», als cirkels britànics s'assegura que Kemal ha convidat els representants dels aliats i les autoritats militars hel·leniques a discutir les condicions de l'armistici. — Havas.

Londres, 11. — Segons la premsa, tota la flota anglesa del Mediterrani està concentrada a la regió d'Esmirna. A la rada d'Esmirna hi ha ancorats sis vaixells de guerra anglesos, tres de francesos, dos d'italians i dos d'americans. — Havas.

Adana, 11. — En ocupar els turcs Esmirna, els grecs fugiren a bandades als afores de la població.

Manquen queviures i aigua per als refugiats.

El comandant general turc ha demanat amb urgència mèdics i medicines per a combatre una espantosa epidèmia de tifus i pesta que regna entre els refugiats.

Els grecs durant la seva ocupació han destruït nombrosos edificis i monuments d'Esmirna. — Havas.

El Gentenari del Brasil

Rio Janeiro, 11. — El ministre de Marina i les autoritats navals han obsequiat amb un banquet els caps i oficials dels vaixells de guerra que han representat les distintes nacions amb motiu de les festes del Centenari de la Independència del Brasil.

En finalitzar el banquet es canviaren els assistents afectuosos brindis. — Havas.

Rio Janeiro, 11. — S'ha celebrat un àpat en honor dels delegats estrangers que han vingut per a assistir a les festes de la Independència.

Han pronunciat discursos, entre altres, el president de la República i el delegat nord-americà Mr. Hughes, fent vots per la prosperitat del Brasil. — Havas.

El nou Govern grec

Atenes, 11. — El senyor Calogeropoules ha renunciat a formar Govern, havent-se'n encarregat el senyor Triandafilacos. — Havas.

Atenes, 11. — En vista de l'hostilitat declarada contra els caps constaninians, partidaris d'un Govern Hettas, dels vintellistes i els membres d'altres partits polítics que consideraven de caràcter militar el Govern que pogués formar Calogeropoules, aquest ha renunciat a solucionar la crisi, cridant llavors el rei al palau a Triandafilacos, que ha acceptat l'encàrrec de formar Govern.

La capital de Grècia està plena de ferits i refugiats procedents de l'Àsia Menor.

S'ha aconseguit contenir la baixa en Borsa dels valors grecs. — Havas.

Atenas, 11. — El senyor Triandafilacos ha format Govern, en el qual exercirà també les carteres de Guerra i Marina.

El senyor Calogeropoules va a Negòcis estrangers, i el senyor Bussios a Interior.

El nou Govern ha jurat aquest matí. — Havas.

Mort del rei de l'acer

Londres, 11. — Comuniquen de Nova York que ha mort el rei de l'acer, senyor Flager, la fortuna del qual era d'alguns centenars de milions de dòlars. — Havas.

La guerra civil a Irlanda

Dublin, 11. — Els rebels atacaren enit passada aquesta capital amb ametralladores i bombes de mà.

Foren rebutjats amb nombroses pèrdues.

El coronel en cap de les tropes nacionals, que estava presoner dels irregulars, ha conegut evadir-se, presentant-se al quarter general. — Havas.

L'armament de França

París, 11. — Als cirkels oficials han manifestat que és del tot inexacta la informació, publicada per alguns diaris americans, que una missió francesa hagi sortit cap a Amèrica, per tal d'examinar un nou fusell per a l'exèrcit francès.

Oficialment es declara que França ni tan sols ha pensat modificar el seu armament, i que d'ementada informació és, per tant, completament inexacta. — Havas.

La Conferència de Venècia

Roma, 11. — Els Governos d'Iugoslàvia i Bulgària han sol·licitat prendre part a la Conferència de Venècia. — Havas.

El general Allenby a Jerusalem

Jerusalem, 11. — Ha arribat el general Allenby. — Havas.

Els mariners francesos

París, 11. — El Congrés Interfederal marítim que s'està celebrant ha acordat cessar en el treball durant 24 hores al dia següent de la promulgació oficial del Decret suprimint l'aplicació de la llei de les vuit hores per als obrers de la marina mercant. — Havas.

Conveni anglo-rus

Berlin, 11. — El senyor Urquhardt, president d'una Companyia anglesa, ha terminat amb Krasin un acord pel qual la Companyia cedeix a Rússia les seves propietats a Sibèria i l'Ural.

Els interessos que controlava Urquhardt s'estenen sobre 250 milions d'acres de terra, 400 milles de ferrocarrils, nombroses mines i fàbriques de dinamita i productes químics. — Havas.

Nunci apostòlic a Buenos Aires

Roma, 11. — Ha estat nomenat Nunci apostòlic de Buenos Aires el cardenal Bada. — Havas.

Las vagas de comunicacions

Dublin, 11. — El personal de Correus, Telègrafs i Telèfons ha rebutjat l'oferta del Govern respecte a l'augment dels sous, declarant-les la vaga.

El Govern ha manifestat no reconèixer el dret de vaga. — Havas.

Dublin, 11. — Una descomulgació han volat la línia fèrria de Dublin a Chesham, saquejant després un tren de mercaderies, el qual fou després posat en marxa, descomulant i destruint-se la locomotora i la majoria dels vagons. — Havas.

Varsòvia, 11. — Ha acabat la vaga de funcionaris de Correus i Telègrafs, representant-se el treball en les diferents línies de l'Estat i particularment, puix els empleats de Telèfons havien fet causa comú amb els telegrafistes. — Havas.

Clemenceau als Estats Units

París, 11. — «L'Echo de Paris» diu que M. Clemenceau visitarà abans de fi d'any els Estats Units, amb l'objecte d'afirmar la unitat de mires i la solidaritat entre els Estats que junts lluitaren durant la guerra. — Havas.

Temporal a les illes Hawaii

Honolulu, 11. — S'ha produït una violenta tempesta en tota la costa, sorprenent nombroses barques pesqueres. S'han negat més de tres cents pescadors. — Havas.

Manifestacions del canceller Seipel

Davant del Consell de la Societat de les Nacions, Mgr. Seipel va fer les següents manifestacions. Heu's aquí el resum.

Mgr. Seipel comença la seva discursió fent una declaració de fe per afirmar que ha cregut sempre en l'eficàcia de la Societat de les Nacions. Després, el la tasca principal de la Societat és de mantenir la pau, més que més per a contribuir a impedir que les discòrdies prenguin peu.

Demostre seguidament les conseqüències d'ordre econòmic i polític que entranyaria l'enfonsament de l'Àustria.

«El buit que ocasionaria en el centre d'Europa entranyaria l'abim dels països veïns d'Àustria i fins comprometria l'equilibri europeu».

Mgr. Seipel va fer a continuació una breu explicació de l'angoixa austriaca, citant exemples típics i impressionants: cent francs suïssos, que valien 567 corones l'any 1919, valen avui 360.000 corones. Un tros de pa, que costava mitja corona en temps de pau, val avui en dia 6.000 corones. Un quilò de carbó valia 8 corones l'any darrer, i val en els presents moments 400 corones. Una camisa, 6 corones abans; avui, 200.000 corones.

El canceller demostra que tots els esforços que s'han esmerçat per a remeiar la situació han estat inútils.

La situació l'ha exposada molt francament, i ha dit: «Àustria és viable?» i seguidament ha respost: «Si l'ajuda estrangera promesa pel tractat de Saint-Germain ja manca; si, com fins ara ha succeït, la tasca esdevé més difícil, aleshores, senyors, Àustria no podrà pas viure. Però si Àustria troba l'ajuda moral i material estrangera indispensable, tindria amb assegurada més vida de la que nosaltres ens podem imaginar».

El canceller, en llur pregó, ha deixat prevoure les disponibilitats econòmiques de la República; però l'ajuda estrangera és necessària. Àustria fa una crida a tots els homes de bona voluntat.

«Admetem — ha dit el canceller — que és necessari un control de les nostres finances; val més confessar la nostra situació de pobresa que no perdre la nostra llibertat política, la qual cosa seria per a l'Àustria molt humiliant. Val més renunciar a la nostra independència per a entrar, en canvi, en una gran entente econòmica i obtenir, per això, la part de sobirania en la d'un gran Estat». El canceller ha afegit que aquest control d'un Estat independent, sinó la prestació d'un socors real.

El canceller ha acabat dient: «El poble austriac, abans que desaparèixer en son isolament, farà els impossibles per aconseguir un últim esforç, a fi de rompre les cadenes que l'oprimen. Ell pertany a la Societat de les Nacions i vetllarà per tot el que es faci perquè la pau del món sigui un fet real».

La mort de León Bonnat

París, 8. — La premsa de França anuncia la mort de M. Leon Bonnat, a l'edat de 89 anys, director de l'École de Belles Arts, membre del Consell de la Legió d'Honor, condecorat amb la gran Creu de la Legió d'Honor i membre d'honor de l'Acadèmia Reial d'Anglaterra.

M. Leon Bonnat, havia nascut a Bayona, l'any 1833. Ha mort en una de les seves propietats, on actualment estiguéjava, del departament de l'Oise. Era el degà de l'Acadèmia de Belles Arts. Havia estat elegit membre en 1881, en lloc de M. Leon Cogniet, del qual havia estat deixeble. En la darrera exposició de l'any 1921, al Saló d'Artistes francesos, hi tenia exposats tres retrats: l'un del general Dubail; l'altre, de l'abat Sicard, i el darrer, del degà Henri Robert.

A l'Exposició de 1922, per primera volta, no hi havia enviat res.

LLETRES I LLIBRES

COMENTARIS

FUTURISME

II

L'ASPECTE GRAMATICAL

Perdició l'illuminador d'escritors tradicionals. En Marinetti començava volent l'ús del vers lliure, per a anar a raure a l'emancipació radical de la Gramàtica, de la mateixa manera que, en l'ordre mental, per a anar a parar a fer odiar la intel·ligència i a surar la intuïció havia començat excitant la irrespectuositat envers la Història, els Museus i les Biblioteques.

La seva revolució gramatical en Literatura va a la dissolució de l'Analogia i la Sintaxi admeses, i amplifica els recursos prosòdics: teoritzava l'ús simultani de les paraules designant les percepcions coincidents dels diferents sentits corporals, o les que responen a associacions d'idees que dins el poeta es desenvolupen davant d'un espectacle del món físic, encara que aquestes associacions resultin estranyes al llegidor. Així, el Futurisme, per una part desvalorant el «jo» i aconsellant l'ús del verb únicament en infinitiu, asfixia el lirisme tradicional i cohibeix el subiectivisme, i per altra part afavoreix extraordinàriament els experiments del jo subliminal, i les especulacions sobre l'inconscient, en tota sa cruïlla de vegades patològica.

Amb la seva revolució gramatical violadora de la sintaxi i l'analogia conservadora, avol els substantius a l'atzar de la llur eclosió; el verb a l'infinitiu; així no perillava de tancaritzar, i el seu sentit seria més ample i vital. Vol els adjectius usats en forma que els exàmens, i els minva importància, esperant l'hora d'abolir-los: així triomfa el substantiu nu i essencial. Dona, així sí, ample curs a les afinitats, i per aquesta raó s'aficiona als substantius embessonats: «Homme-torpilleur; femme-rade; fouleressac; place-entonoir; porte-robinet...» No admet sivelles adverbials; no admet els signes de puntuació, perquè aitals entrebanes absurdes, diuen ells, no existeixen pas en la realitat de la matèria; aquesta matèria física en moviment i conflicte de forces, tan simpàtica al futurista. Quan és indispensable accentuar certs moviments o direccions l'autor futurista s'estimarà més els signes matemàtics i els musicals.

Es recrea en analogies, onomatopèies, imatges... Però lluny d'ell el tòpic, la metàfora «outworn». Lluny d'ell la preocupació intel·ligent d'ordenar els mots i les sensacions. Res d'això. Oblidem els llibres; l'estil ha d'ésser, com la vida, polícrim, polimòrfic, polifònic. Imaginació sense fil; i onestració de les imatges amb el major desordre possible, com en el món. I els entusiasmes l'onomatopèia, els diàlegs dels motors, els sons i sorolls de la vida dinàmica moderna; els acords onomatopèies, fins els més cacofònics. I més enllà de l'onomatopèia realista, l'onomatopèia psíquica.

El màxim de vibracions i profundes síntesis de la vida dins la major brevetat possible. Lirisme telegràfic, com en diuen...

El futurista literari, líric del gran món de la matèria en acció, per força, abreuja el panorama gramatical, havia d'afilar-se signes ultra-literaris i enginyar noves arts d'expressió. La revolució gramatical havia de portar necessàriament una revolució tipogràfica. Així dona importància imprescindible als caràcters d'impremta i els alterna en la més profusa varietat de tipus, graus d'intensitat de línies i tanys, i ondules o arrestella, exàmens o paral·lelitzats els grups d'ells en el text, o els situa en un pla o en altre, amb el fi de traduir en impressions les coses de la realitat, els moviments i els estats, o les simultaneïtats de percepció i pensament. Per això també els futuristes s'afilen en la literatura elements de dibuix i línies geomètriques, la fórmula, el plànol, el teorema i l'equació. Tot això, amb voluntat d'essencial i de donar, el més directament possible de la vida material estant, les sensacions de forces, de moviment, de complexitat espaiosa i d'eufòria de l'univers.

La novetat gramatical és la més pal·la del futurisme. No és pas tan radicalment original el seu ideari vital

o filosòfic, del qual és conseqüència i adequat enfortiment aquest novíssim aspecte gramatical, derrocat de la Gramàtica admesa.

La sorprenent originalitat del poema, del llibre futurista, ens haurien de fer deturar. Donar un parer massa brusc i «passer outre» fóra restringir-nos les possibilitats del gaudi. Com davant de la pintura rara o de la composició musical que esquinca l'aire cap a una gosada perspectiva sonora; davant de les peces d'aquesta literatura, haig de confessar que la meua sensibilitat es confessa, sinó guanyada, almenys en un estat de titil·lació, en un extasi remors de curiositat i exàmorador de les ocultes fonts del misteri dins mi. Jo no posaré pas la Novetat i la Sorpresa sobre les runes de l'Altar de l'Art. No puc ésser infidel ni a Homer, ni a Goethe, ni a d'altres... Però sí que descobrijo en la Novetat un valor que, sinó les llibres simpàtiques de la Beutat definitiva, mou dins mi les de la Mirabilitat. Pel fet de tenir una genialitat de sorpresa en tros d'art em detura, m'encomiessa, i sigui com es vulgui em fecunda. És a dir «m'interessa», encara que aquest interès no el cossi precisament el meu sentit tradicional, ni la meua bonhomia.

ELS JOCS FLORALS DEL MALIGNE XXXVI

L'arqueta de les joies a casa, amb la carta en la qual se m'encomana una missió de gran responsabilitat (la confiança de l'egregi exiliat envers mi no era, doncs, fioclo) m'enquimeren tota una nit. El meu pensament, adés resolt, adés abismat, era com en una mar nocturna moguda de temporal, una barca de mal governar. Quins al·ls i baixos!

Si qualsevol hora, la més impensada, aquella arqueta em fos presa, fos espanyada!

De malinet, m'esmunyia cap a l'estació... Barcelona de les anaves entranyes!... A les onze respirava més ample; el tresor, amb l'inventari i la carta, eren dins la caixa ferrissa que agafa tot un pany de paret i encara sota els set segells de la consciència llota del meu notari. Aleshores vaig escriure a l'egregi desnonat donant-li compte d'aquest primer pas. Ignorava la seva posada a Barcelona; però tenia l'adreça d'allí on pararia els primers vuit dies del seu viatge; no podia tardar-ne gaires a llegir la carta.

I quina missió! Déu meu! Vull dir el fet que la motivava. Si l'hagués tingut davant, dubto que aquesta vegada hagués esperat el seu consentiment per a tirar-me-li damunt, com aquell dia que no accepta el meu repete. Però una veu moteta, com si fos la d'ell mateix, m'avisava: «I què n'acabaria? Si és massa!»

Diguem-ho el que significava aquella arqueta de les esplors i els drames.

Hi havia una nota de la vila, de la qual jo era fadrí. Filla única, vivia amb el seu pare vidu, un petit propietari agrícola, home aixut i independent, en una caseta pròpia, una de les escasses que s'escorren a un cantó de l'ampia explanada del raval de Llevant, on els eucaliptus branden a l'escenari de l'espai zenital hi és tan vistent. Allí, vigilant el llanç i agençant el pom de flors sobre l'altaret d'alcova on, segons els meus, hi havia la devoció; amonçant la clavel·lina mentre amb els ulls escrutava un horitzó inconegut, o somrient, amb el front decantat i el respirar quiet entremig dels núvols blancs del llit on clavava l'agulla, o bescantiant unes paraules amb la serventa, feien claror aquells disset anys, que hem de dir sense novel·lar que eren els de la boniquesa més pulcra de cap a cap de la vila, que té renom d'un bon floret.

Aquell bocí beneit i turgent de glèva humana, amonjoada de les mans plenes de sol del Don de la puresa, era el que l'egregi intrús havia ulla per a sembrar-hi els desitjos que es congriaven en l'alta il·lei punidora que planava sobre el seu ésser, dilacerat entre el despit d'haver estat banyat de la Divinitat i la cerca d'un remei d'humanitat.

El tresor que se'm confiava era un dot per a aquella noia. Així que el fet fos conegut calia confiar-lo al pare; i, en tot cas, a ella mateixa quan assolís major edat o quan prengué estat.

En l'altra carta l'egregi damnat s'explaiava llargament: Quan s'havia

adonat que, allí on s'escaiguessin tots dos, els ulls negres de pietat que flamejaven en la càlida oera esblaiada d'aquella faç tornaven i tornaven a posar-se en el sentit poder fer més, li entrà la passió de tenir-la. I va usar de tot el càlcul. Sobre això la carta deia:

«Amb la possessió amorosa d'una persona posseir-ne igualment l'ànima, és un orgull, amic, que vostès totjust poden presentar. Doncs compti que aquest orgull no és sinó la superfície encara. Tingui paciència... Va ésser una nit que vostès i jo ens creuem com dos desconeguts sota la capelleta d'aquella petita plaça que no en sé el nom, aquella nit mateixa, que la seva ànima va pujar feta paraules de compassió i de generositat, a coure's en el forn del meu al·ls. Si jo li contés amb el càlcul que vaig fingir i posar a contribució el fons de sentiments més pur i abnegat, més senzill, més bo, que hi hagi en una verge, per assolir-la i corrompre-la en l'acte d'espolar-la, vostès m'odiaria més que mai. Deturifosa cura, amb quina voluntat exaltada no havia de deslligar llaurar la terra que glatia cap a mi sense malícia, quan, damnat de mi, pensava que d'aquell goret diví, amb paraula, al·ls i mirada, i fet de la mateixa terra que jo (al·ls, no pas ben bé de la mateixa!) al cap de mesos comptats potser m'arrencaria una collita humana, de la qual me'n podia pervenir la categoria de Pare d'un Home, qui sap si deslliuradora del meu càstig humil·lant. Com vol, amic, que no escupi la fel i me'n rigui, d'aquella manera que a vostès l'esglia, sobre les petites concupiscències i vanitats dels amors olants destins dels qu'em puguin judicar? Pigmèus, homenetes! Quan serà mai, el seu desig, d'una grandesa com el que jo he enterrat en les entranyes d'aquella verge? Quina dona no m'estimaria, si porto en mi, com la sang, aquell desig immens que demana clemència i una immortalitat nova? Ai, Lleonart, si com esteu segur que ella m'estima, n'estigues de què un dia em deixarà collir un fill, les joies que ara poso a la falda d'aquesta noia de disset anys (quina revenja contra la vídua!). Deix'm riure...»

es meravellarien en vist el resplendor de la vida amb la qual l'esplendia per damunt de la diadema de les reines de la terra.

Doncs si la força del seu desig esperant el fela calculador, pensava jo com és que en ple prometaig s'exposés a jugar-se les mateixes possibilitats que el dia de demà li hauria ofert el casament brillant amb la vídua?

La carta també hi responia a això: «La meua acció no sap esperar. Una tarda, passejant vostès i jo jardí endins de casa Maria-Antònia (se'n recorda?), jo vaig fulminar un dubte de despit contra tot el sexe. Era que els ulls de l'altra ja m'havien calat el desig a l'ànima. Es curiós: m'havia anat penetrant la idea que l'afabilitat de Maria-Antònia, la seva irradiació de carícia, la seva simplicitat, eren el seu temperament social que s'expandia, i no pas que jo, determinantment li hagués guanyat la voluntat. Era una aprehensió enutjosa; el meu orgull es rebellava. Moments com aquell del jardí, quan vaig escapar una rosa amb el fuet que portava, rient d'aquella manera... El vaig esperar; no ho negui que li vaig fer por... Moments com aquell, o com quan aquell colom de poeta va conèixer la pressió dels meus dits al clatell... si no fos que la meua acció encara té algun límit, arrasarria vides... Un dia em vaig adonar que, en aseasonar a un banc del jardí, d'esma s'asseia cap a l'extrem, com si encara deixés lloc per al primer marit. I va fer-se'm present que era igual cada vegada que s'hi asseia. Quin detall!

Fa riure, eh? Es que el meu orgull ja en tenia prou. La noia de disset anys m'havia renovat l'esperança, acurciat el meu orgull. I vaig dir: Jo sós jo.»

No-res-meny, quan em vegi l'arqueta davant, plena de les joies retornades (encara no entenc com Maria-Antònia pogués assabentar-se del meu amor furtiu) vaig sentir l'escomosa de la vergonya i del ridícul, com si que des de dalt m'encalçés com a una llebre hagués associat a la seva justícia aquella dona de virtut inculcable. Però jo tinc l'altra... I

ara no m'odi massa, Lleonart, que podria ésser que fos l'enveja. Ja veu que li faig d'àngel de la guarda. Pot demanar més de mit?

Tota la versabilitat damnada, garrant i tràgica, subtil i apassionada, de l'egregi intrús, onejava en aquesta carta, que deia moltes més coses de les que aquí poso. Una nota final m'encomana que la cremés en havent-la llegida. Jo, he de confessar la meua reserva, no ho vaig fer. Lluny de cremar-la, vaig guardar-la en lloc amagat. Potser és una petitesse d'ànima meua. Som homes, i no podem veure les coses tan en gran com l'egregi damnat.

Josep LLEONART

La literatura catalana del segle XIX

Coincidint amb una lamentació publicada en LA VEU per En Ferran Agulló sobre l'oblit en què es tenen pels actuals literats els primers cultivadors de la llengua catalana, dels quals se cerca sols l'anecdòtic, llegiem el «Manual d'història crítica de la nostra literatura nacional moderna», que escrit per En Manuel de Montoliu ha publicat la benemèrita «Associació Protectora de l'Ensenyança Catalana», i que aconseguí el premi Agell en el concurs verificat per la Societat Econòmica d'Amics del País, de Barcelona, en 1918.

Mancada la nostra tasca d'aquestes Manuals que tenen tots els pobles, havien de recórrer el camí seguit dels seus precursors en treballs solts, en col·leccions de periòdics, com «El Gay Saber» i «La Renaixença», en antologies limitades a un període, en els Llibres dels «Jocs Florals», en Diccionaris biogràfics i en Memòries i monografies, sempre incompletes per a fer un treball de conjunt.

Hem notat diverses vegades, i ens en hem planyut, d'una manca de consideració als que fressaren al camí que després han trobat planer els successors; el pintoresc ha seguit al que havia d'ésser examen, atesos els temps i les circumstàncies; noves escoles, al fi i al cap successores per snobisme de les d'aquella temps, han arrasat el que eren valors de la nostra intel·lectualitat. Les modes han esborrat treballs començats, i és de justícia posar els esdeveniments, escoles i autors en llur degut pla.

No és tolerable la ignorància, i molt menys quan la ironia vol amagar una labor positiva. Posar a l'abast de tots els coneixements del que ha estat des de cent anys enrera, és obra meritòria i útil. Evaluar el relatiu progrés el que ara som, i adreçar discrepàncies i justes crítiques, faran un conjunt complet del que sols abracem en determinades ocasions. I consti que, en dir això, no volem reivindicar «els vells» ni neguem l'evolució, que els que escriuïem ja en 1890 aplicàrem el terme de «milloques» i «patums» als que no sentien el nostre relatiu «modernisme», i que agraiats a llurs tasques, diferenciàvem entre escriptors de les «as» i les «es», d'arqueòlegs i moderns, de romàntics i de positivistes, de legendaris i de contemporanis.

En Manuel de Montoliu, crític per temperament i educació, allunyat de l'escola floralista i anterior a l'actual brotada de literats noucentistes, es troba en el just medi per a apreciar el que feien uns i per a preveure i seguir les noves escoles. Ha vist la decadència d'uns i els inicis dels altres, i en aquesta posició el seu criteri, no pot ésser més equíproc. Redactar un manual de literatura a la vista de l'obra realitzada, representa no sol's un treball de recerca i d'erudició, s'espasa el concepte de cada autor o sèrie d'ells, sinó assenyalar una línia imaginària que marca el camí emprés fins a arribar als nostres dies.

A partir de la decadència assenyalada amb la unitat de l'Estat espanyol, el desplaçament de la nostra llengua, paral·lela a la política, és cada cop més gran. Com si l'agnòcia fos llarga, se segueix un ritme de pòtressa, de pròpia anul·lació. La conquesta de Barcelona pels Borbons, acaba d'aixafar la reixa de vitalitat d'una literatura que havia arri-

bàt al seu apogeu en els segles mitjans. La desnationalització o catellanització de la nostra terra, fomentada des del poder, és completa, i sols en història, i no en la nostra llengua, se serveix una petita reliquia en un període d'erudició, que assenyala en Campmany. Sols dues causes externes poden ingerir la resurrecció de «la morta viva», que deien els floralistes. La guerra contra Napoleó i el règim liberal; però el camí és cançoner, i en castellà encara es fa oír l'ànima catalana. Però se citen alguns autors que fan preveure el futur renaixement: Esteve i Belvitges, Puig i Blanch, Josep Pau Ballot. La convulsió del romanticisme, verbalització de la història, troba aquí terreny apropiat. Traduccions, adaptacions, records del país, donen la primera matèria per al desenvolupament.

Si les nostres lletres caiguessen per la inacció produïda per una nova política, una altra havia de resucitar-les. La revista «El Europeo», congrega aquí un cenacle internacional i crea aquí una idealitat precursora de la transformació: el cosmopolitisme de N'Arbau es perd en la Cort, i en un acte d'agraïment personal, recorda Catalunya. L'oda a Remisa, dita després a la Pàtria, és «el primer vagit» de la renovació. Malauradament, era poc estudiat aquell temps, i en Montoliu el fa reviu per a arrencar des d'aleshores la porfida obra. S'escriu en castellà, però reviu l'ànima catalana.

L'estoj format per en Rubió Ors i Milà, es nodreix: filòsofs, crítics, historiadors, escriptors apològics, enamorats de la novella escola, assenyalen el nou part; la catellanista i acurada «Academia de Buenas Letras» es fa ressó d'un catalanisme literari, potser massa provincial, però en la intel·lectualitat es dibuixa una tendència que, fins en les capes socials més populars es téu seguida per en Abdó Terrades amb la «Cançó de la Campana», i el «Rei Micomico». Estem ja lluny d'en Robrenyo i d'en Renart, dels sàinetes traduïts del castellà, encara que es facin en llengua catalana.

Hom nota viu sentiment històric i arqueològic: en Pierrer es fa descobridor de vells monuments i tradicions; seguran les seves petjades, autors de totes les contrades catalanes. Es depura el sentit crític, neix cert tradicionalisme simpàtic, i les circumstàncies polítiques van procurant un marge d'amplitud a ço que era treball solat. Dintre el concepte de treball sobresurten localismes, es cultiva el folklore, i els vells patriarques preparen la restauració dels Jocs Florals.

Aquest lapse de temps està cursament observat en el «Manual». Noms, biografies, cites, amplia ens dona, rien la vera història. De les seves planes es pot extreure material, gaudir-lo, classificar-lo, fins arribar als temps d'ara. Agulló, Bofarull, Cortada, els poetes tots precursors, els nous i moderns historiadors se'n presenten amb els seus detalls més característics. La Pàtria, la Fe i l'Amor agermanen els creuats de la Renaixença, i tots els gèneres, totes les diferenciacions, fins les més catòliques, van apareixent, amb els seus homes i les seves obres, amb les societats i periòdics, amb la tradició i amb la renovació. De l'Agulló a Verdager, Guimerà i Maragall, es marca la corba ascendent fins als nostres dies.

El Manual d'en Montoliu, hem dit que era una història crítica, i encara que sols hem citat com a inventari el seguit de les nostres lletres en el segle XIX, hem de consignar la laboriosa tasca en què formula el judici de cada home. Essent objecte del llibre alligonar la independència de l'autor, no es detura davant d'èxits consagrats com els de «L'Atlàntida» i «Canigó».

El volum primer ens fa sentir el daler de conèixer l'obra completa, quan tracti de la novel·la i del teatre. Indubtablement formarà un excel·lent treball, d'indispensable espera, el que vulgui conèixer la gestació i desenvolupament de les nostres lletres. Pocs com el senyor Montoliu reunixen condicions per a emprendre-la, dignament. El coneixement del fet fins ara ens augura un èxit en la seva tasca.

I. BO I SINGLE

Una grandiosa manifestació

FE NACIONAL

La commemoració de la caiguda de Barcelona i la pèrdua de les llibertats catalanes ha tingut enguany, arreu de la nostra terra, un caràcter assenyatament plebiscitari. No ha estat pas una commemoració formulària. Ha estat, com de consuetud, una afirmació viva de la personalitat nacional. Però ha estat, a més a més, una renovació del jurament de fidelitat a la pàtria.

La persistència i la depuració de l'esperit nacional, a través de totes aquestes afemerides, demostra que el que hem dit tantes vegades: que Catalunya és un poble en marxa, no esdevé un tòpic o un tori ni periodístic, sinó una realitat viva.

Cada any aquest esperit patriòtic es depura i es concreta en una aspiració més definida, en un ideal més pur. I és per això que cada any l'entusiasme patriòtic creix i la solidaritat nacional de Catalunya és més obiradora. «El poble que estima i avança, donant-se les mans», que veié el poeta, és cada dia una concreció més viva de la realitat. El temps, lluny de minvar o esmortir aquesta força patriòtica, l'enforteix i l'enrobusteix cada vegada amb més eficàcia.

I així, avui, arreu de la nostra terra, la commemoració de la tràgica data no assoleix tons funeraris, sinó ressonàncies triomfals. Hem posat les banderes a mig pal com a respectuosa ofrena a la santa memòria dels que heroïcament caigueren. Però les banderes onegen al vent i al sol, cantant la glòria i la immortalitat de Catalunya, Mare nostra, que ha superat els daltabaixos de la vida dels pobles i les errors i les niceses dels tirans i dels inconscients.

Avui, la terra catalana, oberta de bat a bat al vent de Déu de l'ideal nacionalista, s'ha unit en una sola fe per aclamar el teu sant nom, o Catalunya! El ritme patriòtic amb què avui han batejat els cors i els cervells de tots els nacionalistes, significa que el sacrifici dels màrtirs de 1714 no fou debades. I significa que, per damunt de totes les diferències i de totes les discòrdies, hi ha un ideal superior, un ideal col·lectiu que ens aplega. Hi ha una consciència nacional, hi ha una voluntat. Es a dir, hi ha una fe. I la fe, que mou les muntanyes, salva i fa grans els pobles.

A Sant Boi de Llobregat

Lallosad'En Casanova

AL MATI

Malgrat haver-se presentat el dia força plujós, no fou prou per a intimidar els brava excursionistes, damiselles i jovesells que, omplint de gom a gom els trens que a primeres hores del matí sortiren de la riera de Magoria, es dirigiren, lluint el pit les flamejants banderes de la nostra bandera, cap a Sant Boi, a retre homenatge a Rafael Casanova, darrer conseller de la ciutat comtal, encarnació viva dels fets que anorrenen Catalunya, arrabassant-li les seves llibertats.

En tren especial arribaren a Sant Boi a dos quarts de deu, les autoritats populars de Barcelona, amb els Orfeons, comissió organitzadora i delegats de moltes entitats organitzant-se tot seguit la comitiva, precedida de batadors de gran gala, de la Corporació municipal barcelonina. Arribats a la Casa de la Vila, foren rebuts per l'Ajuntament de Sant Boi en ple, i, previ un canvi de salutacions, es dirigiren a l'església en comitiva anant al davant, amb llurs senyeres, part de l'Orfeó Català, Orfeó «Montserrat», «Mossèn Cinto» i «Sant Boi». L'església presentava un aspecte només vist en les grans solennitats. En entrar les autoritats, l'orgue deixà sentir una marxa ben solemne. En llocs de preferència hi prengueren seien l'Ajuntament de Barcelona, representat pels regidors senyors Massot, Matons i Tomás; la Mancomunitat, pel diputat «provincial» En Manuel Massó i Llorens i el cap de cerimònia, senyor Utrillo; l'Ajuntament de Sant Boi en corpora-

ció, presidit pel batlle En Joan B. Milà, i la Comissió organitzadora.

Oficià l'econom de Sant Boi, reverend Moisès Alujes, i els orfeons cantaren la missa d'estil gregorià «Cum Jubilo». El P. Bru d'Igualada, O. M. C. desenrotllà el tema «Fe i Pàtria» desglossant amb tan senzilles com magistrals paraules la protecció de Déu concedida als pobles que senten fretura de llibertat, fent a l'ensens un crit a les joventuts catalanes, perquè siguin, emperades per l'escut de la fe, les escollides per a portar a cap l'alliberament del nostre poble.

Acabat l'ofici i revestida la clerecia, va dirigir-se, amb totes les representacions, a l'altar de l'apèl, on hi ha la tomba on descansen les despulles mortals del defensor de les patries llibertats.

Elements de l'Orfeó Català cantaren unes solemnes absoltes.

La llosa que cobreix la tomba, apareixia tapada amb la bandera de Sant Jordi, i era voltada de roses i boix. Descobrí la llosa el representant de la Mancomunitat, En Massó i Llorens, cobrint-se tot seguit de ramells de flors, boix i lloren, lligats amb cintes catalanes, que les diferents entitats allí representades anaven remenant.

Acabada la cerimònia, es dirigiren altra volta a la Casa de la Vila, on els orfeons, dirigits per l'entusiasta mestre Pérez Moya, cantaren: «El cant a la Senyera» i «Els Segadors», en mig d'una gran ovació.

Arribada ja l'hora del retorn del tren especial, les autoritats es dirigiren a l'estació, tornant a Barcelona les que d'allí havien virgut, essent

acomiadades per l'Ajuntament de Sant Boi i la Comissió, donant-se grans visques a Catalunya.

A LA TARDA

A les quatre de la tarda, tingué lloc a l'estatge de la Joventut Nacionalista l'anunciat acte nacionalista, essent molta la concurrència que omplia el local, destacant-se moltes gentils damiselles santboianes i barcelonines.

Ocupar el presidència el president de la Comissió organitzadora, En X. Puig, junt amb els individus de la mateixa comissió En Josep Ventura i En Manuel Ribes; En Massó i Llorens, diputat «provincial» pel districte; En M. Laporta i el doctor Massot.

Obri l'acte el secretari de la Comissió, senyor Ribas, donant breus detalls dels treballs portats a cap per a la col·locació de la llosa que perpetuarà la memòria d'En Rafael Casanova.

Parlà després el doctor Massot, qui amb breus frases glossà la personalitat de Catalunya, fent recordança dels tristes fets que ocasionaren a la nostra Pàtria una mort aparent, però, com totes les coses subjectes a les savies lleis de la naturalesa tornen a treure ufana i resplandir plenes de vida, així Catalunya tornarà a brillar plena de llibertat. Fou aplaudit.

En mig d'aplaudiments s'aixecà a parlar En Massó i Llorens. Feu la història del nacionalisme des dels seus començaments, quan aparegueren homes com En Robert, En Prat de la Riba, En Duran i Ventosa, fent remembrança dels fets que donaren lloc a la Solidaritat, la creació de la Mancomunitat, Assemblea de Parlamentaris, fins als fets darrerament esdevinguts.

Alguns membres de l'Esbart de Rap-sodes, de l'Ateneu Enciclopèdic Popular de Barcelona, recitaren d'una manera encisadora, diferents poesies al·lusives a l'acte que se celebrava. Fou coronat llur treball amb grans picaments de mans i mostres de simpaties envers els joves i damiselles que integren l'Esbart.

Parlà, després, En Laporta, qui amb la seva oratòria (de la qual cap elogi ro hem de fer, quan tothom ho ha fet abans que nosaltres, i amb molta més autoritat) feu un discurs admirable, desgranant el seu programa de federalisme, dintre la llibertat dels pobles. Glossà la llengua com la força més gran que té un poble per assolir la seva llibertat. Feu una apel·lació a Catalunya i a totes les nacions ibèriques, perquè treballin per assolir llur reforçament de pobles lliures. A l'orador, que en diferents parts fou aplaudit, en acabar se li tributà una grandiosa ovació.

El president de la Comissió donà un crit de Visca Catalunya!, que contestà tot el públic, entonant, a peu dret, «Els Segadors».

A LA NIT

Al mateix estatge de la Joventut, tingué lloc, com a acabament de la festa, una representació teatral, a càrrec d'elements de les diferents entitats santboianes. Es posaren en escena «Maria Rosa», d'En Guimerà, i «Gent d'ara», d'En Coca Vallmajó.

Un fet molt de dolre tingué lloc, si bé, per sort, sense conseqüències personals. Al voler pendre terra l'avió pilotat per M. Kanque, el qual durant el matí havia evolucionat llançant flors damunt de Sant Boi, topà amb una estaca, trencant-se el pèl·ix. Com havem dit, sortiren il·lesos el senyor Kanque i el mecànic.

ADHESIONS REBUDES LA MAJORIA DE LES QUALS TRAMETEREN RAMS I CORONES DE FLORS

Lliga Espiritual de Nostra Dona de Montserrat, Orfeó Català, J. N. Pau Claris, Associació Autonomista «Catalunya», Grup E. Roure, Escola Catalana (Carrer Montcada), Xavier Vidal de Llobatera, J. N. «Icaria», periòdic «Icaria Nacionalista», Esbart Dansaires «La Falç», G. E. «Patria Llu-re», Ateneu Obrer del Districte II, As-

sociació Catalana d'Estudiants, Centre Nacionalista del Camagney (Cuba), G. E. «Rafel Casanova», Esbart de Dansaires del C. N. de la Barceloneta, Esbart «Ginesta», de Gavà; Agrupació sardanista «Mossèn Cinto» renes Mercè Carabona i Maria Voldà de Sant Vicens dels Horts; P. de J. «Bona Germanor», Casal Nacionalista Sagrerenc, J. N. «La Falç», J. N. de la Barceloneta, Centre Català de Sabadell, J. N. de Sabadell, G. E. Barcelonès, G. S. «Minerva», Centre Català de Vilanova, Centre Català de Mendoza, Escola Choral Martinenca, Ateneu Obrer Català de Sant Martí, periòdic nacionalista «Alt Empordà», senyor Casals, regidor nacionalista de Ripoll; senyor Comas, pels «Almogàvers», de Vilanova; P. de J. «Tresorer» de Rafel de Casanova, P. de J. «Pius XI», Esclaus de Jesús, «Tot per la Moroneta», «Els nets d'En Casanova», «Pàtria Catalana» «Amiguets de col·legi», «Rosada d'abril», «Fadrins i fadrinetes de Sant Boi», Joventut Nacionalista de Sant Boi, l'Agrupació Nacionalista «Els Monser-ratins», etc., etc.

A Barcelona

A MITJA TARDA DE DIUMENGE

Des de mitja tarda, hom comença de veure concurrència al voltant del monument d'En Rafael Casanova; la circumstància d'ésser diumenge, contribueix a l'avenç de la manifestació patriòtica.

LA REINA DE LA FESTA DELS JOCS FLORALS PATRIÒTICS

La Reina de la Festa dels Jocs Florals Patriòtics, celebrats per «Catalunya», Associació Autonomista del Districte V, la distingida esposa del diputat de la Mancomunitat senyor Massó i Llorens, acompanyada del representant del batlle de la ciutat, el regidor En Manuel Carrasco, del poeta premiat senyor Ribera i Rovira, i una representació del Consell Directiu de l'Associació, en finalitzar l'acte, passaren a disposar el ramell de flors naturals i la cinta inscripció, commemorant els Jocs Florals, als peus de l'estàtua del darrer conseller en cap En Rafael Casanova. El senyor Lafont, en nom de la Lliga Regionalista, es feu càrrec del ramell, regalcant la felicitat de la primera Reina dels Jocs Florals Patriòtics.

Fou la primera ofrena que es rebé, per a figurar en la manifestació de catalanitat i nacionalisme, que enguany ha tingut lloc prop del darrer defensor de les llibertats de Catalunya.

OREIX L'ANIMACIO

Així que es fa de vespre, hom comença de notar més animació, i ben aviat l'ofrena de corones va fent-se d'una manera regular i seguida.

LA PRIMERA ENTITAT

La primera entitat que portà corona a l'invicte conseller fou la «Schola Orpheonica», de Barcelona, amb una representació de la Junta i selecta comitiva.

EL PRIMER POBLE FORA

Fou Sant Just Desvern el primer poble fora, del qual la Comissió rebé rics presents per al monument, acudint a l'acte una nodridíssima comissió de representants i veïns.

UNA LLAÇADA HISTÒRICA

El present, una branca històrica, d'En Manuel Thió i Rodés i N'Antoni Olivé Pallarès, era dut amb la llaçada que ofrenaren les damiselles de Girona a En Thió i Rodés, trobant-se empressonat a l'esmerada ciutat per la publicació d'un article, esdevingut cèlebre.

RUFÍ PELAYO

Es ren d'En Rufí Pelayo, ex-regi-

dor nacionalista de Santander, adherint-se a l'homenatge a En Rafael Casanova, el següent telegrama, que diu: «A los actos del 10 y del 11 de afirmación, me adhiero con toda mi alma; mi pensar y mis sentimientos son para la nación catalana, libre y dueña de sus destinos, ya que nadie en el mundo tiene derecho a fijar límite alguno a la marcha de un pueblo hacia el progreso y la libertad. Os saluda. — Rufino Pelayo.»

CAP AL FOSSAR DE LES MORERES

Després de retre homenatge a l'estàtua del conseller en cap, alguns portaren corones al Fossar de les Moreres, on bon nombre se n'han reunit, produint-se fervides manifestacions patriòtiques.

LA LLIGA REGIONALISTA

Poc abans de les dotze de la nit, una comissió de la Lliga Regionalista disposà la seva esplèndida tradicional corona, elixint de l'estatge social, després de deixar la bandera a mig pal, en senyal de dol.

MES DE CINQUANTA CORONES

A la una de la matinada, hom comptava ja, presentades al monument, una cinquantena de corones i ramells, alguns dels quals procedien de llunyans indrets, com Esplugas de Francolí, Tarragona i altres.

UNA GRAN MANIFESTACIO

Sense previ avis ni mot d'ordre, sense prèvia organització, d'una manera espontània, en eixir, la gentada que omplia el Tivoli, de veure «La Reina jove», d'En Guimerà, se n'anà a visitar el monument, produint-se automàticament una esplendorosa manifestació, que fou, alhora, de patriotisme i de cultura, sense esdevenir cap incident, vessant tothom d'entusiasme.

DILLUNS DE BON MATI

De bon matí, van anar acudint diferents representacions de Barcelona i d'arreu de Catalunya, portant al monument ramells i corones, i la gent, moltes corrues, ans d'anar al treball s'atansaven al monument i hi romanien una bella estona, malgrat la persistent pluja que feia.

LA LLIGA ESPIRITUAL

Tal com era dit, a la parroquial església de Sant Just, la Lliga Espiritual de la Mare de Déu del Montserrat celebra una missa en sufragi de les ànimes dels màrtirs de les patries llibertats. L'acte fou imponent i profundament commovedor.

Eren repartits uns recordatoris gentils amb la Mare de Déu dels Consellers.

LA GRAN BANDERA

Aquella gran bandera catalana, majestuosa i rica, que en les assenyalades solennitats oneja sota el cel de Barcelona, a bona hora del matí hom la veié onejar, i la seva presència fou rebuda amb unànimes aplaudiments, penjant a poques passes davant el monument, a la Ronda, produint un efecte emocionant.

ELS POMELLS DE JOVENTUT

A dos quarts de nou, en sortint de la missa de Sant Pere de les Puel·les, una molt nodrida representació dels Pomells de Joventut de Catalunya, amb el Directori i el fundador En Josep M. Folch i Torres, feu cap al peu del monument, produint la seva arribada un general aplaudiment.

Inombrables ramells foren oferts a l'estàtua, amb la magnífica corona del Directori. És impossible detallar: amb dir que són prop de 800 els Pomells de Catalunya, hom tindrà idea de l'escala de manifestació i del bé de Déu de flors que reuniren en el monument. Alguns Pomells que hi anaren individualment, consten en la llista d'entitats i particulars ofertors que donem més avall.

OMBRE D'ENGUANY

Estació de fe patriòtica

Fetes les ofrenes, el Director, En Josep Maria Folch i Torres, es dirigí a la mainada, fent-los un parlament ple de sentit patriòtic: els digué que veíessin en l'immortal conseller el símbol de la Catalunya que cau i de la Catalunya que es redreça; que durant tota la seva vida en conservin el record i la devoció, i que pensin que si amb l'una mà, l'esquerra, tremola la bandera, amb l'altra té l'espasa, per defensa de la Justícia.

Finalment les paraules del Fundador, hom canta ardidament l'Himne dels Pomells.

L'aspecte resultà emocionant.

LA GERNACIO

El dia avança plujós i amenaçant; però això no és obstacle a què vagi acudint al monument una gentada que va i ve, a milers.

En totes les cares hi ha l'expressió de l'entusiasme patriòtic i sovintegen els cants patriòtics i rardorosos aplaudiments, cada vegada que es van rebent corones, i com que l'atenció d'ofrenes és una cosa continua, els aplaudiments són una veritable ovació que no s'acaba mai: ovacions que prenen aires més vibrants, encara, quan s'atansen significants personalitats o bé entitats cabdals del nacionalisme, de l'art, de la producció.

UN MONUMENT

Tal pot dir-se la presentalla esplèndida del grup bancari «Sempre catalans», formant un dibuix meravellós de grans dimensions, amb dues teieres enceses que cremen tot el dia. Es admirat per tothom.

LES CORONES D'AMERICA I DELS CENTRES CATALANS DE L'ESTRANGER

Eren rebudes amb especials manifestacions d'entusiasme i visques elxordadors, aixecant-se braços i capells, en veure volelar la bandera barrada al costat de les banderes símbols de les nacions més avançades del món.

ELS NENS I NENES

Molts nens i nenes, ricament aïllats, i amb ramells gentils, s'acosten a fer ofrena, deixant-los ells, personalment, al peu del monument. En aquestes ofrenes, hom veu, manta vegada, rodar qualche llàgrima d'enterniment als espectadors.

LES DAMISEL·LES

Com sempre, les gentilíssimes damisel·les barcelonines constitueixen una de les notes més gaires i aconhortadores: sense distincions, de tots els estaments hi van, amb el somriure als llavis i una canço a flor de boca.

ELS ARAGONESISTES

Una nodrida comissió d'aragonesistes, representants de l'Organització social i periodística de Barcelona, i amb comandements expressos de les terres aragoneses, també van a fer riques ofrenes. No cal dir que entre ella i el jovent que volta l'estàtua es canvien crits de salutació entusiàstics.

ELS CARRILAIRES

Un grup de carrilaires, amb una fau-rosa corona, es rebut amb gran ovació: hom saluda en ells la representació del braç obrer de Catalunya que s'associa, eloquentment a l'esperit de la Diada.

ELS JAUMINS

El Circel Central Jaumí, Joventut Jaumina, amb una nodrida representació de la Junta Regional, amb el senador senyor Trias, el diputat senyor Batlle, En Joan B. Roca i altres, deixen precioses corones, essent molt celebrada, també, llur presència.

VA CREIXENT

Va creixent més i més l'onada, en forma que ja gairebé no és possible

donar un pas pels volts del monument. La balconada del Palace Hotel apareix endomassada amb un drap de quatre barres i la bandera. En Ballester, a la davantera, visques i ovació.

S'atansa ja l'hora d'anar-hi les corporacions oficials catalanes i un frí-sament common tots ells allí aplegats.

BADALONA

Bé mereix menció especial la forta ciutat de Badalona: és la que ha batut el record; ella sola, a dotzenes, ha dut corones i rams, molts de monumentals. És impossible d'apuntar, tan sols, els noms dels catalanistes badalonins que hi han anat, i les entitats que hi han desfilar, començant pel magnífic Ajuntament, de gran gala.

F. C. B.

Altra corona monumental

Una grandiosa ovació assenyala l'arribada, en landós i autos, d'en Gampé i la Junta Directiva del Futbol Club-Barcelona, que portaven una euperba i monumental corona de magnífiques flors naturals, i al medalló central l'escut del F. C. B., format també amb flors naturals.

L'entrada del F. C. B. i la corona al cios provocà una altra ovació entusiàstica d'aplaudiments, visques i cant d'«Els Segadors».

La corona fou posada en lloc preferent al costat esquerre del monument.

En retirar-se els comissionats, des de llurs carruatges victorjaven Catalunya, essent aclamats.

INFANTONS

Era una nota fortament emocionant l'arribada de matrimonis joves, cans que atansaven llurs tendres infants a l'altar de la Pàtria i posaven pomets de flors al peu del mur de les llibertats. El públic esclatava en aclamacions i aplaudiments.

DE GAVÀ

Una nodrida representació de l'alcalde, regidors i altres nacionalistes de Gavà hi han dut una magnífica corona de lliris, dàlies i crisantemes, amb una cinta catalana on es llegeix: «L'Ajuntament i Nacionalistes de Gavà».

LA MANCOMUNITAT DE CATALUNYA

En albirar-se els landós que portaven la representació de la Mancomunitat esclatà una formidable ovació i tot el públic entonava «Els Segadors», mentre entraven al cios del monument el president de la Diputació En Joan Vallès i Pujals i els diputats Maeso Llorens, Noguer, Pich (R.), F. Valls Taverner, Grané i el majordom senyor Utrillo. Precedits dels maders circularen a l'entorn del monument admirant el gran nombre i la sumptuositat de les corones que omplien tot el grandíssim aparador que servia de fons a la visió del monument, les que hi havia penjades als arbres i les que s'anaven acumulant, les unes damunt les altres, a l'entorn i als costats.

Les quatre magnífiques corones de les Diputacions catalanes foren posades al peu del monument i la de la Mancomunitat al costat dret del monument.

PARLAMENT

En ésser al davant, el president senyor Vallès i Pujals va parlar en representació de la Mancomunitat i les quatre Diputacions catalanes. Diu que venien al peu del monument de l'heroic conseller que el poble català ha fet símbol de les seves aspiracions a la llibertat de la terra. Venien a retre homenatge no sols a l'home que va caure, mal ferit lluitant contra els dos exèrcits destructors de les nostres llibertats en aquells moments que Catalunya se sacrificava en holocaust de les perdudes llibertats; venim no sols a retre homenatge als benemerits ciutadans que generosa i heroicament donaren llur vida per la pàtria, sinó que també venim a ratificar, a fer cada any una nova afirmació de la personalitat catalana, l'aspiració del poble cata-

là a fruit de la seva llibertat, a fer acte de perseverança a estimar Catalunya. I en defensa d'ella no defallirem ni un sol instant per assolir la seva més completa llibertat. (Grans aplaudiments.)

En Ferran Agulló, secretari general de la Lliga Regionalista, la qual entitat, enguany, té cura de l'organització de l'acte, contesta en nom de la Comissió organitzadora i diu que es creu representar també, almenys espiritualment, tots els catalans, en dir que ha escoltat amb vera fruïció les manifestacions i aspiracions del senyor president, en venir la Mancomunitat a retre homenatge a l'heroi de les nostres llibertats. Els pobles que honoren als que han mort en defensa de llurs llibertats són dignes de gaudir-les, i és per això que els catalans hem de fer tots els possibles per a assolir la llibertat de Catalunya. (Grans aplaudiments i aclamacions.)

En mig d'una gran ovació els diputats de la Mancomunitat surten del cios i pugen als carruatges i són acomiadats per tot el públic cantant «Els Segadors».

LES DAMISEL·LES

Han estat nombroses les damisel·les de totes les classes socials que han anat a fer acte d'afirmació catalana, saludant l'heroi Casanova, el gran conseller de la ciutat.

Des de la que venia en auto, vestint elegantment, a la gentil i exultant menestraleta, o les colles d'obres, han estat una desfilla seguida. Toies eren acollides amb grans mostres de simpatia; els aplaudiments i els visques a la pàtria les acompanyaven mentre s'acostaven al monument a fer ofrena de llurs flors a l'heroi. Una d'elles s'ha emocionat tan fortament que quan s'ha alçat, després de disposar al peu de flors, les llàgrimes regaven aquella bellíssima cara ennoblida per tan generosos sentiments.

EL PATRIARCA ANGEL GUIMERA

Un seguit d'acclamacions i aplaudiments ha anunciat que s'acostava el gran poeta, el venerable patriarca Angel Guimera, acompanyat per un sens nombre d'amics i admiradors. El públic li ha tributat una gran ovació, mentre donava un tomb entorn del monument.

L'AJUNTAMENT

Les ovacions s'estacionaven l'una a l'altra. Més aplaudiments, i més cant de «Els Segadors», ens assenyalen que salbrava la secció de batejors de la guàrdia urbana, de gran gala, i els carruatges en els quals venia la representació de la ciutat.

La Banda Municipal tocava la Marxa Catalana.

Precedits pel cap del ceremonial, senyor Ribé, entren al cios una esplèndida i magnífica corona de flors naturals amb una riquíssima cinta dels colors catalans, i l'alcalde accidental, senyor Maynés, els regidors senyors Morera, Tusquets, Escobé, Bremón, Nonell, Vidal Reynals, Massot, Carrasco, Matons i Junyent.

La corona és posada al peu de l'estàtua i el públic esclatà en ovació i canta «Els Segadors».

L'ALCALDE PARLA

«Ha passat un any i l'Ajuntament de Barcelona torna a sumar-se en aquesta grandiosa manifestació de l'Onze de Setembre, organitzada cada any, de 20 anys ençà, per tots els catalans. És una diada aquesta que ens acobla a tots als que sentim batejar els nostres cors a impulsos del més gran amor a Catalunya, i aquest amor el sentim simbolitzat amb aquesta estàtua del gran conseller Rafel Casanova, que en 1714 va caure ferit prop d'aquí defensant la ciutat de Barcelona i les llibertats de Catalunya, contra els exèrcits de Felip V i de Lluís XIV; l'opressió brutal en què es tenia els catalans, els priva durant molts anys que poguessin exterioritzar llur aspiració a gaudir de

les llibertats perdudes. Han passat dos segles i l'esperit de la terra ha arrelat en els cors de tots els bons fills de Catalunya, ha rebrotat i ha renascut el sentiment de refer la perduda o esmortida personalitat del nostre poble.

«Possells d'aquest sentiment patriòtic, venim avui, els regidors de la ciutat, a retre homenatge al gran ciutadà, que en defensa de les llibertats de Catalunya vessà generosament la seva sang, fent vots perquè brilli per a la nostra terra, el sol de la llibertat, perquè, refent-se l'esperit nacional del nostre poble, es pugui assolir la tan desitjada llibertat.»

(Grandiosos aplaudiments.)

El senyor Agulló, dona mercès al senyor alcalde, per les seves patriòtiques manifestacions; assenyala la presència al seu costat del gran poeta Guimera, que li recorda aquella associació, Lliga de Catalunya, en la sala d'actes de la qual, a indicació d'en Guimera, es posaren dues illores: una de marbre negre, en la qual es gravaren les darreres paraules que el Govern de Catalunya, en 1714 dirigí al poble, als moments d'ésser vençuts: «ls catalans i esbornades les nostres llibertats del llibre de les nostres lleis, i deixant per a les generacions esdevindores, la defensa i reinstauració d'aquelles llibertats, i una altra de marbre blanc, expressant la inscripció de la data en què Catalunya podrà gaudir d'aquelles llibertats.

Vulgui Déu que vos o un dels vostres successors pugui ben aviat esculpir aquesta data en la llosa blanca.

(Grans aplaudiments.)

L'Ajuntament surt del cios entre grandioses aclamacions. La Banda reproduceix la «Marxa Catalana». El públic canta «Els Segadors» i aplaudeix.

EL FOMENT DE LA SARDANA I LA COBLA BARCINO

Són ovacionats en posar dues corones al peu del monument.

La cobla Barcino, que sempre contribueix generosament a aquestes manifestacions d'amor a la pàtria, se situa al peu del monument i en mig d'una gran expectació d'aquella grandiosa gervació, va tocar la tan expressiva sardana «Per tu ploro», d'en Pep Ventura, la qual va ésser ovacionada. A repetides instàncies del públic, la cobla va tocar «Els Segadors», que van ésser chorejats amb grandiositat per aquella immensa gervació, causant un efecte sorprenent i coprenedor. (Grandiosa ovació als simpàtics músics.)

AQLOMERACIO

Des d'aquell moment el públic, que fins aleshores s'havia estat al voltant del cios, el va envair, volent contemplar de la vora aquella esplèndida i magnificència de corones, rams de tota mena, que cobrien tot el basament de l'estàtua. Tots confirmen que la manifestació supera totes les anteriors, i que les corones són moltes més que en cap dels anys anteriors. Efectivament, sembla que s'acostaren a mil.

UNS NUVIS NACIONALISTES

Com a nota delicada, consignem l'ofrena d'una gentil parella de nuvis que, passant en el cotxe, han ofrenat al Conseller en Cap el ram simbòlic de flor de taronger. En ésser-los preguntat llur noms, han contestat simplement: — Som uns nuvis nacionalistes.

EN MORERA I GALICIA

A primera hora de la tarda va visitar el monument el popular poeta i diputat per Barcelona En Magí Morera i Galicia, que va ésser saludat amb gran afecte per tots els patriotes.

LES CORONES

Heu's aquí els noms dels que hi han ofrenat corones:

Grup de Carrilaires, Teresa Ferran, Casino Regionalista de la Bordeta, Ajuntament de Gavà, Escola del Poble Nou de l'Ateneu Democràtic, Ajunta-

ment de Molins de Rei; alguns veïns d'Arenys de Mar, Centre Regionalista d'Arenys de Mar, Vells Catalanistes d'Arenys de Mar, «Arenys i sa Comarca» periòdic, Els Tranquils de Mataró, Joan Ciurana i família, Joan Sascorts, Fe i Pàtria i Pomells de Joventut de Badalona, Centre Excursionista de Sitges, Un desconegut, Escola del Treball, Qui so? Un reaccionari, Joan Falco, Joventut Nacionalista La Feix, Unes nenes de Gavà, Pomells de Falset, «El Patufet», «El Violet», Casal Nacionalista de la Barceloneta, Esbart de Dansaires de la Joventut de la Barceloneta, Setmanari Nacionalista de la Barceloneta «La Ribba», senyoreta Maria Guarta, nen Josep Savori, el president de la Joventut del Poble Nou, el secretari de l'Ateneu D. del Poble Nou, Jordi Arquè, Foment Autonomista Català, Escola Catalana Mosen Clinto, LA VEU DE CATALUNYA, Lliga Regionalista de Gràcia, Francesc Marsans, Grup Regionalista de Centelles, Ateneu Nacionalista d'Esparraguera, Lluís G. Suncarrats Casals, Dependents de la Casa Solà i Germans, Ajuntament de Tarragona, Centre Català de Montevideo (Uruguai), «La Mainada», Associació d'Estudiants de la Universitat Nova, Centre Autonomista del Prat de Llobregat, M. de Lampar Bruch Llorca, Centre Instructiu Regionalista d'Argemona, Federació Democràtica Nacionalista de Cornellà de Llobregat, Pomell «Junior» del Poble Nou, Associació Catalanista de Valls, Joventut Nacionalista de Valls, Ajuntament de Sant Feliu de Llobregat, Pilar Brú, la nena Maria de les Neus Duches, Escoles Catalanes de nens i nenes del Casino Regionalista de la Bordeta, família Camarós Collell, Ajuntament d'Arenys de Mar, Grup Patria de Manresa, Unió Separatista d'Esquerra, Catalana de Mataró, Joventut d'Acció Catalana de Mataró, Joventut Nacionalista de Mataró, Foment Republicà de Cardener, Adela Virella i Maria Forment, Bloc Nacionalista Germinal, Grup Mercuri, Carmeta Vila i Jaume Ferrer, Societat Joventut de Les Corts, Josepa Galés, Trinitat Galés, Veïns Visoy Vidal, Grup Patriòtic Molinon, Casal Català Autonomista, Esbart Ghesta de Gavà, Nostre Casal, Germanor Catalanista, nens Francesc i Santaló Bruguera, Trinitat Toró, Agrupació Excursionista Catalunya, Francesc Galtell, Orfeó Sarrirenenc, Casal Catalanista de Mataró, Concepció Albert, Antonia Albert, Núria Domingo, Orfeó Tarragoní, Unió Nacionalista Republicana, Josep Barceló Fan, Magdalena Català, La Revista «La Sardana», Pomell d'Argemona, Chor Infantil Mossen Clinto, Grup Bancari, Rafel Montreuil, Escoles Catalanes del districte II, Ajuntament de Mollet, Casal Català de Ripoll, Ajuntament de Valls, Esbart Català de Dansaires, Joventut Nacionalista de Torelló, Pomell Jove Catalunya, Orfeó Català de Mèxic, Núria Miquel, Casal Nacionalista de Manresa, Foment de La Sardana de Manresa, Joventut Nacionalista de Manresa, Joventut Nacionalista de Canet de Mar, Almogàvers de Vilanova i Geltrú, Pomell de Joventut Catalana, Miquel Carreter i família, Emporium Casal Català del districte IV, Ateneu Obrer del districte II, Grup Excursionista Els Segadors, Orfeó de Sans, Grup Excursionista Catalunya, Pomell de Joventut Esperanza, Ateneu Autonomista del districte VI, Ateneu Autonomista del districte III, Casal Nacionalista Martinenc, Joventut Nacionalista Els Nets dels Almogàvers, Esbart de Dansaires del Casal Nacionalista Martinenc, «Lliriola» revista de Sant Hilari Sacalm, Grup Catalanista Hilarienc, Centre Tradicionalista de Barcelona, Joventut Tradicionalista de Barcelona, Grup de Cantaires de l'Orfeó Pinedenc, Grup Excursionista de Gràcia, Grup de Veïns del carrer de Sant Antoni Abat, Centre Nacionalista de Mollet, Joan Alabedra (25 mesos), Montserrat Ruat (22 mesos), Grup Excursionista Rafel de Casanova, Centre Excursionista «Els Blaus» de Sarrià, Ajuntament de Manresa, Centre Popular Catalanista de Sant Andreu, Foment de la Sardana de Barcelona, Germans Crespo, Escoles del Temple,

Expiatori de la Sagrada Família, Manuel Tihó Rodés, La Reina de la Festa dels Jocs Florals de l'Associació Autonomista del districte V, Esposa del diputat provincial senyor Massó i Llorens, Pomells de Joventut de Sant Just d'Esvern, Enric Cubas, Joventut Nacionalista d'Esplugas de Francolí, Casal Democràtic Nacionalista, Jordi Xucà, nen; «L'Intransigent»; Set Nacionalistes, Joventut Nacionalista Pau Claris, Aplec de la Sardana de Barcelona, Ajuntament de Girona, Centre Català de Nova York, Pomell El Patriòtic de Lleida, Pomell de Joventut Cosinets i Cosinets, Agrupació Feminal de Manresa, Ajuntament de Canet de Mar, Ajuntament de Sabadell, Centre Català de Vilanova i Geltrú, Centre Català de Sant Joan de Vilatorrada, Orfeó Renaixement, Agrupació Autonomista Verdaguera, Joventut Nacionalista Obrera, Revista «Germanor» de Sant Joan de Vilatorrada, Els fills d'Arbúcies, Orfeó Núria, Esbart Folklore de Catalunya, Casal Català d'Olot, Grup Nacionalista de Gràcia, Mercè Casaball, Centre Autonomista de Santa Coloma de Farnès, Escola Coral Marinenc, Escut Emporità La Bisbal, Teresa Cot, Lliga Regionalista de Reus, «Costa de Ponent» periòdic, Mercè Planell, Joventut Nacionalista Obrera Pàtria Nova, Joventut Jaumina del districte X, Orfeó Gracienc, Orfeó Llevant, Orfeó Català, Grup Juvenesa, Teresa Ponsillo, Associació Nacionalista de Juneda, Grup Català «El Roure», Pomells de Joventut de Sant Andreu de Palomar, Joventut Nacionalista Sang Nova, Centre Nacionalista Catalunya, Centre Català de Sabadell, Joan Tella Baró, Orfeó Badaloní, Camil Lluich, Escola Orfeonica, «El Francolí», Un Grup del Camp de l'Arpa, Casal Nacionalista Sagrerenc, Grup Fructidor, Celsino de Sans, Centre Autonomista de Sant Gervasi, Ajuntament de Sant Just d'Esvern, Joventut Nacionalista de Llagostera, Ajuntament de Campdevànol, Ruffi Pelayo, de Santander, Ajuntament de Reus, Joventut Nacionalista de la Bisbal, Redacció «El Ebro», Antoni i Josep Marles i Franch, Casa Vives, de Sans; Els Nacionalistes de Berge; Pomell de Joventut «Sembrent», Rosend i Sub Brunet, el Casal Català i els Pomells de Joventut d'Arenys de Munt, els Catalànists d'Aiguafreda, Roseta Ferrés Mas, Doctors Batlle Cuyàs, Maria Bordas, Jordi Maymí, diari «El Dia de Terrassa», Maria M. Gali, Regionalistes de Felanitx, «La Trilla», Associació Catalana de Beneficència, Ramon Boqué, Albert Cairó, Pere Grangé, Andreu Navarro, Josepa Queralt, Josepa Aspas, Vicens Roura, Rosa Clos, Emili Rovira, Josepa Rovira, Joan Vergés, Montserrat Vergés, Antònia Bofarull, Maria Teresa Ribera, Alexandre Ribera, Carme Ribera, Josepa Tena, Centre Regionalista de Badalona, German Morera, regidors de la majoria Nacionalista de Badalona, Futbol Club Catalunya de Badalona, Montserrat Gierbert, Ajuntament d'Hospitalet, Diputació Provincial de Barcelona, Diputació de Girona, Diputació Tarragona, Isidre Carme Pujol, les neues Constança Gali Junoy i Pepeta Gali Junoy, Lluís Vall, Ajuntament del Vendrell, Josep i Josefa Domènech, Catalunya Associació Autonomista del Districte V, Joventut Nacionalista del Districte V, Agrupació Feminal del Districte V, Nostra Parla de València i Barcelona, Delegació d'Urgell i Sagarra, Centre Català de Mendoza, Joan Llongueras, tots els seus, Agrupació Excursionista Ordeu, Els mantenedors de la tertúlia Catalànista, Orfeó Català de l'Havana, Francisco Carreras Candi, Aureli Campmany i família, Xavier Maria i Francisca Esteller, Centre Nacionalista de Sant Joan d'Espí, el nen Jaume Font, Ajuntament de Sitges, Germans Cardona i Roig, Amalia Casal i Grup Separatista, Lliga Regionalista de Masnou, Joventut Nacionalista de Terrassa, Ajuntament de Terrassa, Associació Nacionalista de Terrassa, Germans Romanguera, Unió Catalànista, Maria Rodés, Angela Alou, Pau Romeva, Joan Oriol, Anna Ribó, Salvador Coll, Josep Saladrigas, Maria Saladrigas, Teresa Vinyas, Teresa Bouda, Isabel Rosés, Josep Casanova, Xavier Casanova, Maria Domènech, Montserrat Queralt, Antoni Navarro, Joventut Nacionalista de Badalona, Ramon Bardosa, tres pomellistes Junior, Pomell de Santa Creu, Grup Catalànista Guixanenc, Centre Català d'Horta i Santa Eulàlia, Diputació de Lleida, Enric Maline, Mancomunitat de Catalunya, Mercè Ensenyat, «L'Escler», a la memòria d'Assumpció Cels, Ajuntament de Begues, Eladi Carrera, Casal Catalànista Bredenc, Angela Jordà Cardona, «La Publicista», Ajuntament de Barcelona, Pomells de Joventut Molinera, Federació Monàrquica Autonomista del Districte VI, Josep Carreras, Còpia La Principal de Vall, Comissió

Organitzadora de les Esquerres de Catalunya, Acció Radical Catalana de Prat de la Riba, Centre Nacionalista Català de Balaguer, els catalans d'Iquique, els catalans de París, Josep Maria Ginesta, Ferran Monge i Plana, Futbol Club Barcelona, Joan Baptista Llera, Agneta Maria Antonia Aranyó, Segon, Barlomen Amigó Farrera, Josep Anton els dependents de la casa F. C., Joaquim Alemany, Pomells Sempre Avant, El Casal Català de París, Centre Català de París, Centre Català de Buenos Aires, nena Núria, Mercè i Jordi Carrasco, Adela Oriol, Protectora de l'Ensenyança Catalana, Emili Store, Jordi Panadès, Francisco Valcarcel, la casa Jaume Mercader, Montserrat Forn, Carles Fumana i filles, nacionalistes del barri de la Concepció Districte IV, Lluís Carbonell, la nena Mercè Pujós, el nen Andreu Iglesias, Teresa Gavà de la Torre, Grup Sava, Jaume Barril, germanes Grant Buxó, representació Pomells Joventut de Blanes, Sebastià Miró Camps, delegació de la casa Didac Llambries, Centre Català de l'Havana, Antònia Giró i Juli Giró, Na Carme Surraats, Grup d'obres de les Manufactures d'Herrubia, dependència de la casa Badià, Ajuntament del Blanquar, Joventut Nacionalista de Montblanch, Germans Montllor, Joan Baldrich, Pomells de Joventut «Rosada del Cel» i «Ovelletes del Bon Jesús», Associació Catalana de la Premsa, Foment Serdaniest de Sant Martí, Mari Royo, germanetes Perellada Buxó, Ramon Bros Roca, Ateneu Obrer Català de Sant Martí, Nuri, Oriola i Jordi Sanxo, Carme Canals de Bros, els nacionalistes de Rocafort de Queralt, Joan Alabedra, Amalia Basart, estudiants de Vallvidrera, dependència de la casa Basa i Pagès, un grup de sardanes, Associació Catalana d'Estudiants, Ajuntament de Vilà, Catalunya Vella, de Vilà, Ateneu Democràtic, Pomell de Joventut «Flors de Maig», còpia «Barcino», Joan Degollada, un grup d'estudiants catalans, Centre Català de Sant Vicenç de Llavaneres, Associació Catalànica de Premià de Mar, Alvar Olivé, Pomell de Joventut «Violeta», Ateneu Nacionalista Verdaguera, «Foment», diari de Reus; Centre Dependents del Comerç i de la Indústria de Reus; Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria de Barcelona, periòdic quinzenal «Segarra Nacionalista», de Santa Coloma de Queralt, Jeroni Moragas, Olímpia Futbol Club, Manuel Sardé M. C., Joventut Nacionalista del Districte VII, Pomell de Joventut «Som i Serem», Grup Excursionista de Montcau, Gep de Catalunya, nen Francesc Bertran (15 mesos), Isidre Paluzie, Pomell de Joventut «Amor, Pàtria i Treball», Lluís Costa Selles, Josep Sort, Rosa Carreras Oliveras, Maria Trius Escalansa, Pilar Rosell, Ajuntament de Montblanch, Orfeó Montblanquí, periòdic «La Nova Conca», els treballadors de Sant Just d'Esvern, Pomell de Joventut «Flors i Espigues», família Josep Pl, Magdalena Català, Maria Teresa Gierbert, Acelo Catalana, Agneta Capdevila, els obrers de la joieria Sunyer, Joventut Nacionalista de l'Ateneu Obrer Català de Sant Martí, Joan Montserrat, Artur Comas d'Argemí, Pomell de Joventut «Espigolaires del Camp de Maria», Ajuntament de Sant Sadurn de Noya, Pomell de Joventut «Verdaguer», Josep Maria Llongueras Riera, Carme Munté, Carme Batlle, Pepeta Adam, Foment de la Sardana, Josep Escuder Borrell, empleats del Crèdit Lleonais (Elxampla), Josep Maria Gierbert Santromà, Planter que creix; Casal Català de Caidetes, família Rando, Grup Feminal «La Fala», Grups Jovenells, dependència de la pelletteria Solsona, Agrupació excursionista «Joventut», Joventut Nacionalista Republicana de Reus, Foment Republicà Nacionalista de Reus, Joventut Nacionalista de Rubí, Pomell de Joventut «Dem-nos les mans», Joventut Nacionalista de Santa Coloma de Queralt, Pomells de Joventut «Brots de Roures», de Santa Coloma de Queralt, Grup de socis de l'Ateneu de Concentració Republicana del Districte II, els artillers catalans que lluiten a l'Àfrica, Jordi Rivera Borrell, Pomell Joventut «Canonja Rodó», Ramon Monegal i Nogues, Associació Catalana d'Artistes, Pomell de Joventut de Bagur, Montserrat Esteve, alcalde de Vilafraanca del Penedès, Pomell de Joventut «Bones Catalanes», Mercè Pérez, Josep Ribó, i Pau Vinyes i Boquer.

EUROPA A CATALUNYA
Els del rem
Els «equipers» que han vingut a Barcelona a lluitar en el Campionat d'Europa a rem es van assabentar de l'acte d'homenatge a Casanova i de la seva significació patriòtica i van demanar que els hi acompanyessin.
El públic es va adonar de llur

presència a l'enforn del monument i els va invitar a entrar al cios, essent saludats amb un gran aplaudiment i cantant l'himne d'«Els Segadors», que han escoltat descoberts i atents.

El Dr. Frantied Widinsky, txecoslovac, en alta veu i en francès, va dir que capia la manifestació i va donar tres hures per Catalunya, que tot el poble ha contestat unànime, corresponent victoriant a Txecoslovàquia, a Suïssa, a Bèlgica i a Holanda.

El Dr. Widinsky va fer remesa a la Comissió organitzadora d'una bandereta txecoslovaca de regulars proporcions, i en mig d'una formidable ovació va ésser posada sota la corona de l'Ajuntament.

Dues de les gentils dames que anaven amb ells van demanar permís per a clavar a la cinta d'una de les corones les banderetes suïsses que portaven clavades a la solapa del vestit, i en mig d'una formidable ovació ho van fer, rebent entusiastes agradaments de tots els que els voltaven.

Després de donar el tom en torn del monument van mostrar desigs que els fossin donats trossos d'aquelles esplèndides cintes catalanes de les corones com un dels seus més grats records de Barcelona. S'han tallat tres bocins de cinta catalana i aquelles tres gentils dames se'ls van clavar sobre llur pit.

Quan el públic va haver esmentat d'aquella gentilesa les aclamacions a Catalunya, a Txecoslovàquia, a Itàlia, a Bèlgica, a Suïssa i a Holanda no van parar durant llarga estona, i els van acompanyar fins que van pujar a llurs carruatges.

Els simpàtics hostes estrangers són: A. Th. Goblyn i Jhr. Mr. E. C. U. van Domm, d'Holanda; Dr. Frantier Widinsky, de Txecoslovàquia; Camillo Baghioni, d'Itàlia; Karl Schöchl, de Suïssa; Arnold Thüffler, periodista de «La Meuse», de Liege (Bèlgica); Eugene E. de Baud, de Suïssa; Mr. i Mad. Henry Manucel, de Lausana (Suïssa); Oscar Vanderhalyen, de Gand (Bèlgica); Eduard Duchateau, de Liege (Bèlgica).

UN ALTRE TELEGRAMA D'EN RUFFI PELAYO
Hem rebut el següent telegrama de Santander:
«Com de costum, aquest cantàbric catalànitzat, saturat de fe i d'amor immensos a Catalunya, s'associa francament i lleialment als actes d'afirmació catalànica dels dies 10 i 11. Ja que la distància em priva d'assistir-hi materialment, hi és la meua anima, plena d'ideal nacional. Us desijo una Catalunya senyora dels seus destins, com ho fou en temps de la seva grandesa: us salutda. — Ruffi Pelayo.»

A SITGES
Malgrat el temps plujós del dia tots els actes organitzats per la Joventut Nacionalista i el pomell de damielles sitgetanes que es van celebrar en commemoració de la sagrada data del 1714, es van veure immensament concorreguts.

El diumenge, a les nou del matí, a l'església parroquial va oferir-se la missa en sufragi de les ànimes dels màrtirs que sacrificaren llur vida en defensa de les llibertats de la nostra Catalunya. Al presbiteri hi prengueren seient un estol de tendres noies que lluien la típica caputxeta blanca, i també hi havia una nombrosa comissió de la Joventut Nacionalista. Durant la missa el jove i ferm autonomista En Rupert Roca i la senyora Ill canlaren amb gran fermesa algunes cançons catalanes que acompanyava en l'harmonium el mestre de Capella En Manuel Torrents. L'ecònom Mn. Lluís Montfort féu una sentida plática sobre la diada patriòtica que se celebrava.

Al mateix temps es repartiren florsos ramells d'espígol i romani i uns artístics recordatoris. En una de les naus del temple hi havia col·locada una bandera de les quatre barres. Després de la missa, van cantar «Els Segadors». A causa de la pluja es suspengueren les sardanes a la plaça del Cap de la Vila.

A les set de la vetlla, al casal Catalànista s'va celebrar-se el miting d'afirmació patriòtica en el qual prengueren part els oradors: el diputat de la Mancomunitat senyor Massó Llorens, el regidor de Barcelona senyor Martí Esteve, i En Salvador Soler.

Tots els oradors foren molt aplaudits. Van assistir-hi un bon nombre de distingides dames i molt element de la Joventut Nacionalista i antics autonomistes de tota l'arida.

A la mateixa nit, al teatre del Prado suberense, un aplec de joves aficionats van representar la gran obra pa-

tròtica del gran escriptor català l'Angel Guimerà, «Joan Dallas». En l'execució es distingiren l'actriu senyora Adela Alsina, el senyor Almiñana, en el difícil paper d'en Joan Dallas, en Marian Carbonell i els joves Marial, Mirabent, Vidal, Amell, germans Velart, Robert i Ferrer, essent cridats en mig d'un fort esclat d'aplaudiments. Durant els entreactes la banda de la Societat executà algunes escullides sardanes que puntejaren els amants de la nostra dansa.

Ahí, al matí, dia 11, van sortir cap a la ciutat Comtal representacions de l'Ajuntament i Centre Catalàn Nacionalista, amb un artístic ram de llorer i una corona de flors naturals, per a disposar-los al peu del monument del gran patriota el conseller en cap, En Rafel de Casanova.

En resum, ha resultat una festa del tot patriòtica.

ELS POMELLS DE JOVENTUT DE MOLINS DE REI
Per a homenatjar els màrtirs del 1714, i d'acord amb el prec del Directori, els Pomells de Joventut Català, Corona de Roses, Sagrada Família i Escolans de Molins de Rei, celebraren el dia 10, al casal de la Joventut Catalòica, una vetllada patriòtica en la qual col·laborà el Pomell de Joventut Sant Jordi, de Barcelona.

DE BADALONA
Diumenge, a la nit, al Centre Regionalista de Badalona se celebrà un acte en recordança dels màrtirs de la pàtria en 1714.

A l'escenari hi havia l'estàtua del conseller Rafel Casanova, damunt d'una catifa de corones, rams i flors soltes. La concurrència a l'acte, grandiosa, tenint relleu les belles i gentils damielles.

A la presidència hi havia el doctor En Josep M. Trias de Bes, ex-diputat a Corts, i catedràtic de Dret de la nostra Universitat, acompanyat del president del Centre senyor Romeu, dels tinentes d'alcalde, senyors Arquer i Giralt, i els regidors senyors Roqué i Subirats; els ex-regidors senyors Cairó, Vidal i Casanovas, el cronista senyor Granger, i altres personalitats.

El senyor Queralt, obri l'acte amb un parlament patriòtic, i al·ludí la manca d'idealitat que s'observa en la campanya del Marroc, amb l'abnegació i l'heroisme amb què els nostres avis donaren llurs vides en defensa de les llibertats de la terra.

Es llegiren poesies patriòtiques que foren molt aplaudides, especialment una d'en Morera i Galícia, i una altra del tinent d'alcalde senyor Arquer.

El senyor Trias, excusà la presència del senyor Morera i Galícia, i començà recordant els seus entusiasmes juvenils que quan era estudiant, que en arribar aquesta diada anava a posar el ram de flors al peu de l'estàtua de l'heroi, flors que de vegades la policia trepitjava, perseguint els joves-cells patriotes.

Entusiasmats que encara servien, bragant per l'assoliment de la llibertat de Catalunya, usant tots dels mitjans que creguen millors per a poder servir l'aspiració que sentim. Beneixi sigui aquell que podrà vantar-se d'haver-la servida més bé. (Grans aplaudiments.)

Va cloure l'acte el president senyor Romeva, dient que la llibertat, quan un poble la vol, «si no la hi donen se la pren», com va dir el poeta Col·lell davant la Reina Regent en els Jocs Florals de 1888.

Grans aclamacions a Catalunya, i acabà la festa amb el cant d'«Els Segadors».

A PLEGAMANS
El Pomell de Joventut «Germanor», de Plegamans, va celebrar dignament, el diumenge passat, la diada de l'onze de setembre, tal com pertoca a la qualitat de bons catalans dels joves que el componen.

Al matí assistiren a la missa que celebrà el rector, en la qual combregaren, i l'oforiren en sufragi dels màrtirs de Catalunya que l'any 1714 donaren llurs vides per la llibertat.

Terminada la missa, el rector beneí una hermosa bandera de les quatre barres bellament combinades amb el color blau dels Pomells, i ricament brodada amb una escalent llegenda.

A la missa hi va assistir el patriarcat fundador dels Pomells de Joventut, En Josep Maria Folch i Torres, i les seves xamoses filles, la més gran de les quals va ésser padrina de la nova bandera. Els nois i joves del Pomell, portaven, durant la missa, damunt l'esquena, sobre l'aireosa brusa vallesana, la vermella barretina catalana.

En sortir de la missa, En Josep M. Folch i Torres, va dirigir la paraula als pomellistes, enaltint l'acte que celebraven, felicitant-los per la possessió de la nova bandera, i encoratjant-los a seguir sempre amb braó el

camí que han emprès per a la reconstrucció de la pàtria catalana.

Prop de migdia, i al casal de l'esmentat «Pomell Germanor», es va celebrar una hermosa festa patriòtica, glosant les gestes dels dos cents vuitanta anys que es commemorava. Ultra el comentari històric-patriòtic, els pomellistes de «Germanor» llegiren diverses poesies patriòtiques, cantant belles cançons de la terra i dansant xamosos ballets populars i formoses cançons amb gestos.

Els infants del Pomell «Cosinets i Cosinets» també van pendre part ben activa, no solament a l'acte religiós de punta de sol acompanyant els de «Germanor» a la Sagrada Taula, sinó també amb altres danses catalanes.

Encara que celebrada en la més gentil intimitat, la festa resultà un esdeveniment, puix hi van assistir, ultra En Josep M. Folch i Torres, l'il·lustre fundador, les persones més assenyalsades del poble, i modrres representacions dels pomells «Gentil Llacada», «Ninaga Catalana», «Sant Crist», d'Igualada, «Estels», de Barcelona, «Flors de Primavera», i altres.

L'acte, tant simpàtic com patriòtic, va acabar amb unes belles paraules del patriarcat dels Pomells enaltint llur obra i encoratjant els pomellistes a perseverar en llur camí per a glòria de Déu i de la Pàtria.

Els actes d'afirmació catalana
LA FUNCIO DEL TIVOLI
Diumenge, nit, es va celebrar al Tivoli la funció organitzada pel Centre Autonomista de Dependents del Comerç i de la Indústria, que correspon als Actes d'Afirmació Catalana que l'entitat està preparant.

L'entrada fou un pie.

En arribar l'Angel Guimerà ressonaren forts aplaudiments.

Es representà l'obra del venerable dramaturg «La reina jove». La senyora Baró, en el seu paper de protagonista; el senyor Guimerà, en el del cabdill Roland, i altres elements donaren una bona interpretació al drama romàntic d'En Guimerà.

El públic va aplaudir les principals escenes i aclamà En Guimerà al final de cada acte.

La cobla Barcinó tocà algunes sardanes.

Després, l'Esbart Dansaire del Casal Nacionalista de la Barceloneta, sota l'experta direcció de Na Josepa Carulla d'Homs, interpretà els ballets «La Patum» i «Cintes». Foren molt apreciats pel públic, però el fet d'ésser més de les dues de la matinalda obligà, complint ordres de l'autoritat, a suspendre les restants danses que figuraven en el programa.

La funció es desenrollà amb molt d'entusiasme i sense cap incident.

Al carrer de Casp el general «Ale» havia fet pendre precaucions a la policia i als guàrdies de seguretat.

Novament en sortir, fou aclamat En Guimerà.

Molts dels concurrents, acabada la vetllada, es traslladaren a l'estàtua d'En Rafel Casanova, on ja s'havien disposat algunes corones.

Polítics
L'EXPRES
Cap a Reus, on prengué part en un acte commemoratiu de l'onze de setembre, sortí el conseller de Finances de la Mancomunitat, En Joan Vallés i Puigals.

Marxaren cap a Madrid els diputats a Corts senyors Bastos i Marsans.

LA LLOSA DEL DOCTOR MARTI I JULIA
La Comissió organitzadora Pro-Llosa Dr. Martí Julia, prega a totes les entitats que tinguin en llur poder fulles de subscripció, que tinguin la bondat d'enviar-les amb la quantitat recaptada, a la Secretaria de la Comissió organitzadora, Jaume Giralt, i, principal, primera, o bé a la Joventut Catalànica, «Els Nés dels Almogàvers», carrer d'En Xifré, 25.

Recomanem a les entitats i als particulars que tenen a bé trametre's articles o notes explicades, la necessitat absoluta (sense la menor cas) d'avaluar degudament els originals amb un segell o una firma

Els Esports: Futbol, Regates, Automobilisme, Tennis, Atletisme, Excursionisme, Aviació, Ciclisme, Natació, Hípica, &c.

CAMPIONATS D'EUROPA DE REM

IMPRESSIÓ

CATALUNYA, Barcelona, teatre de la lluita èpica entre les potències europees més formidables en l'esport del rem! Memorable esdeveniment que en el fons de l'ànima esportiva catalana deixarà l'empremta dels fets transcendents que, al cap i a la fi, enllà del temps, representen el punt de sortida, l'inici d'una reconstitució, el començament d'una trajectòria ascensional, quan l'audàcia, la voluntat, l'entusiasme i l'amor propi empenyen, esperonats per la força màgica d'un ideal. Si no fos així, si de la grandesa i significació de la competència furiosa de facultats que en aigües nostres se'ns ha brindat, no en servissim, no en servissim, el govern esportiu de Catalunya i tot l'exèrcit d'entusiastes i abnegats que frisen per un demà definitiu, altre record que el d'un espectacle meravellós; si les dates del 9 i 10 de setembre de 1922 fossin evocades només com una manifestació superba del tremp i nivell esportius dels pobles vencedors, sense que restessin gravades a la ment de tots com un ESTIMUL i un EXEMPLE, ah! aleshores, potser si que hauríem de donar la raó als qui parlen de depressió esportiva de la nostra raça; aleshores si que se'ns podria dir que tenim qualitats excel·lents per a parar la taula, però que, al costat dels altres pobles d'Europa, no som dignes d'asseure'ns-hi.

Perquè els digníssims representants de les nacions que han pres part als campionats i que han honorat Barcelona amb llur presència, estem segurs que s'enduran una impressió immillorable dels nostres dots organitzadors, del nostre zel en fer-los l'estada agradable entre nosaltres, del nostre amor fervorós a les coses de l'esport; però també estem segurs que, en recordar-nos com a participants en la gran lluita esdevinguda, un mig riure irònic florirà en els seus llavis com volent dir: «Ah! Catalunya, en l'esport del rem, ni a contrincant arriba!» I aquesta apreciació que puguin fer de nosaltres, avui exacta i encertada, ha d'ésser la fiblada que ens desvetlli i ens llenci, amb més coratge que mai, a la lluita persistent, obstinada, de cada dia i de cada hora; que una altra vegada, en competir amb els vencedors d'avui, no sigui la impotència la qualitat que ens distingeixi. El camí a recórrer és llarg i penós; però si els nostres remers deixen al llindar el ròssec immoral i denigrant de rebeldies i indisciplines que maten en flor tot esforç i tot entusiasme, allà on els altres han arribat, també nosaltres hi clavarem la nostra ensenya victoriosa.

Avui hem demostrat que l'organització dels grans torneigs esportius internacionals pot ésser-nos confiada amb garantia d'èxit insuperable; recollint l'exemple viscut, demostrem, demà, que en el terreny de la lluita no ens manquen tampoc facultats per a excel·lir i disputar pam a pam la victòria a l'adversari més formidable.

DANIEL CARBÓ (Correcuita)

Historial dels campionats

Des de l'any 1893 al 1913, els campionats foren celebrats respectivament a les següents ciutats: Orta (Itàlia), Macon Ostende, Ginebra, Pallanza, Torí, Ostende, Courbevoie (París), Zurich, Estrasburg, Venècia, Courbevoie (París), Gand, Pallanza, Estrasburg, Lucerna, París, Ostende, Como, Ginebra i Gand. L'any 1914 els campionats d'Europa, com tota l'organització esportiva europea, sofríren la trágica interrupció de la guerra, i fins l'any 1920 no en fou reprès la celebració a Macon, on fou aprovat pel Congrés de la F. I. S. A. l'ingrés de la Federació Espanyola de Societats de Rem. L'any següent tingueren lloc a Amsterdam.

Durant aquest interval de temps, els Campionats han estat conquerits en llurs respectives classes d'embarcació per les nacions següents:

Quatre en punta: Bèlgica, 9 vegades; Suïssa, 6; França, 4; i Itàlia, 4. Skiff: França, 9 vegades; Bèlgica, 5; Suïssa, 4; Itàlia, 3; Alemanya, 2; i Holanda, 1.

Dos en punta: Bèlgica, 10 vegades; França, 8; Itàlia, 3; i Suïssa, 1. Doble scull: Bèlgica, 7 vegades; França, 7; Itàlia, 3; i Holanda, 1.

Vuit en punta: Bèlgica, 12 vegades; França, 6; Suïssa, 3; Itàlia, 1; i Alemanya, 1.

Des de l'any 1909 que ve disputant-se en els esmentats campionats la Copa Glauca, com a premi a la millor Federació classificada, havent estat conquerida en 1909 per Itàlia, 1910

per Bèlgica, 1911 per Itàlia, 1912 per Suïssa, 1913 per Alemanya, 1920 per Suïssa i 1921 per Suïssa.

FEDERACIONS ADHERIDES

Les Federacions que formen avui la Federació Internacional de Societats de Rem, són:

Fédération Belge des Sociétés d'Aviron.

Fédération Française des Sociétés d'Aviron.

R. Rowing-Club Italiano (Federació).

Fédération Suisse des Sociétés d'Aviron.

Nederlandsche Roeibond (Federació holandesa).

Fédération des Sociétés d'Aviron de la République Tchécoslovaque.

Magyar. Evezős-Egyletek Országos Szövetsége (Federació d'Hongria).

Les regates

Quatre en punta i timoner. Premis de França

Primer: França, per Kismann, Zehmann, Metzelaire, Schleweiz, timoner Lapipe, en 7' 59" 1/5.

Segon: Suïssa, per Buhlmann, Reinhard, Barbelot, Stengenthaler, timoner Strebel, 8' 3/5.

Tercer: Bèlgica, per Stahl, Van den Heule, Frenieux, Guillaume, timoner X. X., en 8' 7" 1/5.

Quart: Holanda, per Dutry, Gossings, Eriks, Calcar, timoner Perenschot, en 9' 19".

Aquesta fou la primera de les regates corregudes, i pel sol fet d'ésser la que donava començament a la grandiosa festa, quan el tret assenyalà que havia començat, en l'ànim de tothom sembla despertar-se l'emoçió de les properes lluites i un vivíssim interès pel seu desenvolupament.

La gent fixà la mirada en l'aparell de senyals, ansiosa de saber l'estat de la lluita, esperant un xic nerviosos; i a la fi, quan els equips aconseguiren els 800 metres, la bandera blanca, ens diu que la Suïssa, mena la cursa, seguida de Bèlgica, França i Holanda que va rera; a la lluita pel primer lloc esdevé perillosa, prenent els belgues el lloc als suïssos, i passant-los igualment el francès.

Quan deixen l'antilo torred, porten la mateixa situació, marxant decidits vers l'arribada, en amenaçadora lluita. Els llocs semblen no canviar, i quan tots creiem en el triomf decidit dels belgues, la sortida d'un carret és prou per a desmoralitzar-los, i veure com França i Suïssa, els passen a la mateixa meta, malament en un instant l'esforç fet que els conduïa al goig enyorat, i que se'l mereixien de debò.

La diferència de 1' 2/5 que separa França de Suïssa, dona una idea clara de la formosa arribada de tots dos equips.

Skiff, Premi de Bèlgica

Primer: Suïssa, per Bosshard, en 9' 6".

Segon: Bèlgica, per Taymans, en 9' 27" 4/5.

Tercer: França, per Grabat, en 9' 32" 4/5.

Quart: Espanya, per Vila, Mury.

A les quatre i set minuts, sortiren els skiff, en qual prova ens restava un defensor nostre, i encara que estavem convençuts que es massa novell per homes tant ferms, sempre s'esperava rebre'n una lleugera impressió de llur valia. Malauradament, el nostre Vileta havia de fer-ho contra gent més completa, per la seva construcció atlètica, pel seu sistema de voga, per ésser més bregats en aquest art del rem, en el qual és necessari reunir moltes coses per arribar a posar-se a la davantera de les curses internacionals on concorren ferms remadors, i va perdre.

Ja de sortida Suïssa es posa al davant, seguint la Bèlgica, França i Espanya.

El primer lloc donà tot seguit la impressió que no seria pas canviat, però no així els dos següents, ja que els belgues i el francès, prenent aquest darrer el segon lloc, però sense deixar l'adversari.

A mitja regata, Suïssa va completament sola, avançant cada cop més en un remar de 32 estropades, que augmenten a 33, per a fer el darrer esforç que li valgué el Campionat, amb 21 segons d'avantatge.

Bèlgica i França, continuen junts; però poc fan a l'acabar, car tots dos deixen de vogar abans de la ratlla d'entrada, el primer un lleuger avantatge que el classifica segon.

Dos en punta i timoner. Premi de l'Adriàtic

Primer: Suïssa, per Felber, Candevau, timoner Strebel, en 9' 11" 4/5.

Segon: Itàlia, per F. Fabiano, V. Fabiano, timoner Bettini, en 9' 25" 1/5.

Tercer: França, per Gerbier, Bendit, timoner Lapipe, en 9' 30".

Quart: Bèlgica, per De Witte, Labriels, timoner X. X., en 9' 48" 4/5.

La primera impressió obtinguda donà un avantatge als italians, que han pres la davantera, però a poc a poc els suïssos se'ls acosten, igualant-los, i aconseguen fer-se amos de la lluita, encara que no descansant.

A mitja regata les distàncies no són molt remarcables, oferint un bell aspecte la lluita dels quatre equips. Són moments plens d'emoçió, car es preveu un esplèndid final.

En acabar, Suïssa es llança fermament, avançant resolta vers un nou triomf, que aconseguirà formosament.

Itàlia avança igualment, deixant a França que ensenys aconseguí 18 segons d'advantatge.

Doble scull, Premi de Suïssa

Primer: Suïssa, per K. Schochlin, H. Schochlin, en 8' 9" 3/5.

Segon: Itàlia, per Salvini, Bones, en 8' 27" 2/5.

Tercer: Bèlgica, per Bronha, George, en 8' 33".

Quart: França, R. Huet, P. Huet, en 8' 45" 4/5.

Aquesta és, tota el punt de mira tècnic, la més gran regata dels Campionats.

Novament Suïssa es posa al davant dominant la lluita, però ho fa de faiso admirable, i avançant cada cop més. Itàlia es posa segon, tercer Bèlgica i quart França.

Aquest ordre no té cap variació notable, i els equips aconseguen només assegurar-se els respectius llocs que defensen esplèndidament.

La sensació que en l'ànim de tots produí l'admirable voga dels suïssos, assegurant son triomf, fou la nota més gran de la regata. Cal remarcar el seu estil immillorable, desenrotllat dintre un art de bellesa i efectivitat.

Vuit en punta i timoner. Premi d'Itàlia

Primer: França, per Giraud, Berthaux, Poulier, Dédille, Rochet, Masson, Marchal, Luppé, timoner Lapipe, en 7' 5" 1/5.

Segon: Itàlia, per Lorch, A. Cattalini, A. Tantiati, S. Cattalini, Sifonio, F. Cattalini, C. Toniatti, Millar i timoner Bettini, en 7' 8" 3/5.

Tercer: Hongria, per Keresztes, Fozsa, Gerge, Kircknoff, Szandeffy, Tokrok, Wolk, Kantsinger, timoner X. X., en 7' 14" 3/5.

Quart: Holanda, per Groote, Van Amerom, Hsaeuot, Koningh, Beynen, Duyvis, Carpentier, Terwogt, timoner Lummal, en 7' 18" 1/5.

Aquesta regata, és, i ha estat sempre, la que enclou el més gran interès, i en la que les nacions hi cerquen llur triomf, posant-hi, per damunt de totes les altres, una cura especial.

Es la del vuit, la vera regata, la qual pot dir-se que per el sola porta quasi tota la importància de les lluites. És el vuit, el vot de les esperances, de les il·lusions; és, realment, on les terres cerquen la consagració de llur valia nàutica.

Es Hongria qui anà primerament al davant, seguint la Itàlia, i passant aquesta al cap de la regata.

La impressió general és favorable als italians, els quals avancen dominant la lluita, mentre molt junts van els francesos, hongaresos i holandesos. Són els darrers els que deixen fugir als adversaris, mentre França i Itàlia van iguals i el públic crida davant de la lluita que tots dos equips porten a terme; les estropades són de 32 i 33; l'esforç es desenrotlla en el moment decisiu, i és aleshores quan l'energia francesa va beure son adversari de faiso esplèndida. La fermesa de la seva voga s'ha situat a vencedors indiscutibles, en mig de la més gran ovació.

Itàlia deixa Hongria, entrant segons, mentre Holanda restava a 13 segons del primer.

Els equips

La impressió obtinguda dels equips representatius de les nacions, és força talaguera, especialment per Suïssa i França, que ens ha donat una prova palpable de la seva fortitud.

Suïssa, en les tres proves guanyades s'ha manifestat obertament superior a totes d'una faiso indiscutible. França, ha tingut més lluita; les seves classificacions les ha conquerides mercès a les seves energies i al colossàl embalatge que realitzen en acabar.

Itàlia, porta també, junt amb Bèlgica, una actuació acceptable, mes la sort no els ha ajudat per a fer-se seus els llocs del quatre i del vuit que, fins ben a prop de l'arribada, els somrigué talaguera.

Holanda i Hongria, poc han fet, i als nostres, sols hem d'agrair-los la voluntat, recomanant-los a tots i fins als no actuant, que vegin en els presents campionats un bell espill on apendran com cal comportar-se per a ésser alguna cosa.

La part d'estil, no ens ha donat, en general, cap impressió extraordinària; són gent que cerquen un resultat pràctic, i davant aquest, abandonen l'estètica del bell remar.

Un equip ens ha ofert aquest conjunt admirable, acabadíssim; l'equip suís del doble scull. Ha estat sens dubte la revelació dels Campionats.

Generalment, les estropades han os-

cillat en 28 en els skiff i 50 a 34 en els altres botes.

Finida cada regata, als vencedors se'ls ha ofert una corona de llorer, amb una llacada de les quatre barres.

La Copa Glauca

Enguany, l'esmentada copa, resta novament en possessió de la Federación Suisse des Sociétés d'Aviron, per ésser la millor classificada, la qual guanya tres primers llocs i un segon. Segona, queda França.

Al Club Marítim

Acabades les regates, el Club Marítim obsequià els equips estrangers amb un lunch, el qual esdevingué un acte de germanor, digne d'esmentar, i on es llançaren hurras per a totes les nacions representades.

Els remadors han manifestat llur content per l'èxit dels Campionats, dient que havien vingut amb el convenciment que aquests no serien de bon tros el que han estat. Sols tenen paraules d'elogi per la bona rebuda que han tingut, afegint que marxaven emportant-se un bell record de la nostra terra.

Els suïssos

Invitats pel president del Club Nàutic de Tarragona senyors Bonet, l'equip de Suïssa, el vinent dimarts, anirà a l'esmentada ciutat, on farà diverses demostracions de rem.

Els italians

El dissabte a la nit, la colònia italiana celebrà una recepció en honor dels delegats i remers del seu país, que han vingut a prendre part als Campionats, acompanyats d'una nombrosa i triada concurrència, entre la qual abundaven les senyores elegants.

En entrar a la Casa dels Italians, foren rebuts amb la seva «Marxa Reial» i potents hurras en honor dels forasters. Aquests, acompanyats pel consell. Comm. Sabatini, el regent senyor Martinelli i els presidents de les entitats italianes, passaren a ocupar l'estrada presidencial, en mig de grans aplaudiments.

El president de la Casa, Sig. Fadini, els adreçà un curt discurs de ben-vinguda, congratulant-se de rebre el germans en aquell tros de terra italiana, i féu ressaltar l'auguri de victòria que representava l'èxit de la mateixa tarda en l'eliminària.

Contesta, en nom dels remers, el redactor de la «Gazeta di Venezia», l'Arr. Cavi. Uff. Sig. Magrini, representant la seva satisfacció per la coral acollida, i en vibrants paraules, rubertes de patriotisme, remarcà la feliç coincidència de representar l'esport del rem italià equips de l'èpica del treball, com es Milla, de la bella i romàntica Venècia i de la nova terra italiana de Zara, units tots per un mateix sentiment que és la defensa de la llatinitat i la supremacia del nostre bell Mediterrani. Fou ovacionat.

Finalment, els fou ofert un deliciós lunch, retirant-se aviat per estar a punt per la lluita de l'endemà.

J. A. G.

Futbol

GRANS PARTITS INTERNACIONALS Pro-Vercelli. F. C. Barcelona

Els partits que ha de disputar en el seu nou camp, els dies 16 i 17 del mes corrent, el F. C. Barcelona al famós equip de la Unió Sportiva Pro-Vercelli, prometen revestir excepcional importància, la que els camps d'Itàlia transmeten el seu equip complet, disposats a demostrar als esportistes espanyols que és legítima la fama que han assolit en els partits que han disputat als principals clubs europeus.

Per als jugadors del Pro-Vercelli és motiu d'orgull l'haver empatat amb el formidable equip professional anglès Liverpool, en el match del dia 5 de juny passat.

A l'equip del Pro-Vercelli hi ha alguns jugadors internacionals. Per la seva part, el Barcelona, fent honor a la seva tradició, alimtarà els seus millors elements amb el fi de que pugui mantenir ben alt l'honor del futbol espanyol en el memorable encontre que van a celebrar els equips campions d'Itàlia i Espanya,

Natació

CONVOGANT A EXAMENS D'ARBITRES

El Col·legi Espanyol d'Arbitres, aprofitant el celebrarse aviat els Campionats de Catalunya de Natació, assenyalarà oportunament dia i hora per a l'examen d'aspirants a arbitres oficials de Natació.

Els Clubs afiliats a la Federació Espanyola de Natació Amateur hauran de remetre al dij i fins el vinent dia 12, a l'estatge del carrer del Carme, 12, primer, la llista dels socis que es desitgin examinar.

CAMPIONATS DE CATALUNYA

Aquest esdeveniment esportiu, que cada any, a mesura que la natació va obrint-se pas, adquireix més ressonància, se celebrarà aquest any durant els dies 17 i 24 del corrent mes.

Sense apenes descansar en la seva infatigable tasca d'aquests últims dies, es disposa el Comitè tècnic de Natació del C. N. Barcelona, a l'organització dels esmentats campionats, tenint especial cura com ho esperen també els altres clubs catalans, d'obtenir el màxim interès, donant lloc a l'obtenció de tan desitjat títol de campió, a les més emocionants lluites.

EL C. N. BARCELONA

Aprofitant l'estada a la nostra ciutat, fins a mitjans del corrent mes, del famós campió de Bèlgica, Wan Schelle, que tan d'èxit ha obtingut en els últims festivals internacionals que el C. N. Barcelona ha portat a felicitat, aquest Club, desitjant el millor perfeccionament dels seus socis, servint a la vegada d'estímul per a aconseguir d'ells el màxim d'interès en els entrenaments, ha sol·licitat i obtingut del famós nedador belga que segueixi les seves pràctiques amb vistes a un proper match a l'Anglaterra, a la piscina que posseeix.

Aquest atractiu, que tindrà lloc els matins, espera el C. N. B. que serà aprofitat pels seus socis nedadors, tret profitosos ensenyaments de la superior tècnica que atresora aquest nedador, considerat el més ràpid d'Europa.

Amb una esportivitat que l'honora, s'ha ofert, durant la seva breu estada, a contribuir així mateix amb el seu exemple a la major difusió de la natació i perfecció dels socis que creguin profitosos els seus consells.

Confia el Club que tan fina atenció serà corresposta, més tenint en compte els ensenyaments que han de donar els seus fruits.

Motor

PENYA RIN

El president i secretari de Penya Automòbil han celebrat una detinguda conferència amb el secretari de Penya Rin, que és a la vegada molt distingit metge, per a formar, de comú acord, un pla, el més perfecte possible, que sota la direcció facultativa del doctor don Josep Soler i Roig, tindrà el seu desenvolupament amb motiu de la pròxima manifestació esportiva de Vilafranca.

La Penya Rin, que en el seu gran premi d'aquest any ha posat limitats entusiasmes, sense descurar cap detall d'organització, no podia emetre ni emet mitjans per al perfeccionament d'un servei de tanta transcendència.

Per la seva part, la Penya Automòbil i el seu president, el doctor Soler, amb l'abnegat propòsit de resultar útils a l'automobilisme i secundant els esforços que en pro d'aquest ve realitzant a costa de sacrificis insoportats pel públic, la Penya Rin ha ofert a tan simpàtica entitat germana la més incondicional col·laboració.

DE L'AUTODROM NACIONAL

Tenim vivíssima satisfacció de poder, a plena veu, afirmar que després de grans dificultats que a cada moment s'oposaven a la seva marxa, pot ja considerar-se un fet definitiu i indiscutible que l'empresa d'aquesta obra ha quedat ben consolidada, i, per tant, la construcció de l'Autodrom és un fet imminent.

El pròxim dia 17 del corrent tindrà lloc la inauguració de les obres amb un acte de gran solemnitat, precedit d'un banquet, al qual seran invitats S. M. el Rei, com a cap de l'Estat i accionista que és, totes les autoritats, societats automobilístiques d'Espanya i premsa de Barcelona i Madrid.

Volent revestir aquest acte de gran ressonància, continuarem donant detalls a mesura que els anirem adquirint.

De moment ens complavem a publicar els noms dels que componen el Consell d'administració i els dels que integren el Comitè d'Honor, que són com segueix:

Consell d'administració:
President, don Joan Pich i Pon; vice-presidents, don Carles de Salamanca, vescomte de Bahía Honda, don Francesc Armengol; vocals: don Tomás Dolz d'Espejo, comte de La Florida, don Joan Molins, don Lluís de Figueras, comte de Velayos, i don Genar de La Riva; secretari, don Felip Batlló Godó.

Gerent provisional, don Francisco Armengol Duran, i director, don Frederic Armangué.

Comitè d'honor:
President, senyor duc d'Alba, president del Reial Automòbil Club d'Espanya; don Josep Maria Co de Triola, president del Sindicat de Periodistes Esportius; don Ricard Ruiz Ferrer, president del Reial Aero Club d'Espanya; senyor marquès de la Vega Inclán, comissari regl de Turisme; senyor baró de Gñell; don Carles Resines i don Josep Bertran i Musitu.

Amb aquests noms i amb l'èxit de la subscripció del capital social, n'hi ha prou per a poder assegurar que el nostre Autodrom és una obra en marxa i una esperança més que veiem feta realitat vivent, per glòria de la nostra generació esportiva.

L'automobilista està en febre d'activitats: Una carrera per l'octubre, una pel novembre, una gran diada pròxima, la del 17 corrent, d'inauguració de les obres de l'autodrom... etcètera. Sembla, realment, que haguem assolit, i potser podríem afirmar-ho, la plenitud de vida del motorisme a Catalunya.

Pel referent a l'Autodrom, creiem tenir motius d'orgull pels catalans, que veurem dintre de pocs mesos obrir-se al públic una pista perfecta, en la qual es podran obtenir velocitats de més de 200 quilòmetres per hora. Quelcom de fantàstic i extraordinariament honorós. Per això és just que la festa del 17 sigui acollida, com és, per tothom amb la més espontània simpatia i que no hi hagi un sol motorista que no fagi acte de presència a Sitges, on la població es proposa tributar una estupefacta rebuda a les autoritats i convidats, amb domassos als balcons, flors a dojo i ball de gala.

Tenim la certesa que la festa del dia 17 vindrà a ésser com un míting automobilista per a tributar homenatge indirecte als organitzadors de l'em presa, que bé se'l mereixen.

Les autoritats hi aniran amb autos des de Barcelona, i molts (potser tots) dels aviadors de Catalunya hi faran acte de presència, en manifestació.

De Madrid hi assistirán algunes personalitats del més alt prestigi esportiu i polític, i sembla segur que el Rei hi trametrà una delegació.

Totes les notícies fan creure que Sitges serà, el diumenge vinent, un formiguer de personalitats i d'automòbils, i canots i avions, i que les festes hi seran pomposes.

Ciclisme

CAMPIONAT CICLISTA DE BARCELONA

Es troba entre nosaltres el notable corredor Josep Saura, inscrit per a prendre part en el Campionat de Barcelona, que organitza el Sindicat de Periodistes Esportius, a benefici de la seva Caixa de Previsió i Socors per als dies 7 i 8 d'octubre, en el Velòdrom de Badalona, cedit a tal fi.

L'esmentada entitat periodística, ha començat la tasca d'organització, per cert, sota els millors auspicis, podent-se esperar que el festival resulti un nou èxit, igualment que l'obtingut en altres ocasions pels companys que escriuen els esports.

Cada dia es reuneix la Comissió de festes, de sis a set de la tarda, al local del Sindicat, Canuda, 13, primer, segona, on podran facilitar-se detalls de la carrera a tots els que els interessi.

CARRERA «EL MUNDO DEPORTIVO»

Ens comunica l'Esport Ciclista Català, que per a la carrera «El Mundo Deportivo», que, organitzada per la dita entitat se celebrarà el 27 de l'actual sobre el trajecte Barcelona, Martorelles, Argenteira, Vilassar i Barcelona, s'ha disposat que els equips puguin estar formats per dos corredors de tercera categoria i un neofit, en compes d'un de segona, un de tercera i

un neofit, per l'escassetat de corredors de segona categoria actual.

Va rebent el nostre col·lega noves ofertes de premis, puix es compta, ultra la magnífica bicicleta, donatiu de don Josep Montpeó, amb oferiments dels senyors Lázaro i López, Sanromà, Cuatrecasas, Gastón, Soum, Laborda, Grup Esportiu, Agrupació Ciclista Montjuich, Penya Rin, Reial Moto Club de Catalunya, Unió Esportiva de Sans, Unió Ciclista Bordeta.

Sabem que la majoria dels nostres novells es troben ben entrenats, i que la seva única preocupació és la formació de l'equip, que respongui en homogeneïtat a les necessitats de la carrera, és a dir, a una completa forma per part dels tres components.

Excursionisme

L'Orfeó Pirinenc del Circol Barceloní d'Obrers de Sant Josep farà, el vinent dia 17, una excursió al Monestir de Montserrat, per qual motiu la Junta de l'Orfeó posa a coneixement dels socis del Circol i de l'Orfeó, que desitgin assistir-hi que passin per la secretaria, per a al·listar-se, qualsevol dia, de les set a les nou de la nit.

La tercera excursió col·lectiva dels vegetarians naturistes tindrà lloc el vinent diumenge, a Castellar del Valles.

Se sortirà en el tren de les 5:45 cap a Sabadell, des d'on, ajuntant-se amb els vegetarians d'aquella localitat, es farà l'excursió fins a Castellar.

Essent aquest un acte de propaganda, la comissió convida a tots els que, en pro o en contra, s'interessin pel naturisme, o vulguin conèixer les seves excel·lències.

ESTRANGER

EL CAMPIONAT DE POLO

Rumson (New Jersey), 11. — L'equip argentí ha guanyat el campionat de polo per catorze punts a set, contra Maadaro Brook. — Havas.

EL GRAN PREMI D'ITALIA

Milà, 10. — Avui han tingut lloc les carreres d'automòbils per al gran premi d'Itàlia. Malgrat el temps plujós es congregà al lloc de les carreres una immensa multitud. Dels onze inscrits, solament vuit prengueren part en la carrera. Cinc cotxes italians conduïts per Nazzaro, Bordino, Graceone, Medegalli i Maserati; dos d'alemanys pilotats per Heym i Reinhold, i un de francès guiat per Viscaya. Maserati sofrí un accident del qual ell i el mecànic resultaren indemnes.

A mitja carrera, corren solament quatre cotxes: Bordino (qui ha aconseguit avançar a Nazzaro i Viscaya), Nazzaro, Viscaya i Margalli. Mercès a haver parat la pluja els quatre cotxes corren a una velocitat vertiginosa. En aquests moments Bordino assoleix una velocitat mitja de 141 per hora. Bordino té encara temps per a canviar les dues rodes de darrere del cotxe, operació en la qual empra un minut 14 segons.

Finalment Bordino, pilotant un Fiat arriba a la meta, havent recorregut els 800 quilòmetres de la carrera en 5 hores, 43 minuts i 13 segons. Bordino és aplaudit frenèticament i portat en triomf.

Nazzaro ha empleat en la carrera 5 hores, 51 minuts 45 segons. Viscaya arriba en tercer lloc. — Havas.

Sardanes

PER A AVUI

Nit, a les deu. — El Foment de la Sardana de Barcelona farà la presentació de la notable cobla «Els Calongins», de Calonge, amb una audició de sardanes al carrer d'Aribau entre els d'Aragó i València.

TAQUIGRAFIA

CATALANA

DE

J. ELIAS JUBERT

El millor llibre de taquigrafia

De venda en totes les llibreries i en la nostra Administració

La campanya del Marroc

ARRIBADA DE TROPEES

Amb tot i la persistent pluja que el diumenge, des de les primeres del matí, va caure damunt la ciutat, a les set del matí començà a acudir gent al moll d'Espanya, en la seva majoria famílies dels repatriats o amics, en espera de veure arribar el vapor «Guillen Sorolla», el qual havia anunciat que arribaria a dos quarts de vuit. Allí es va saber, poc després, que el vapor portava retràs en la navegació, i que probablement no entraria fins a les quatre de la tarda. Els que al moll havien acudit es retiraren amb el propòsit de tornar-hi després de dinar, amb el fi d'estar allí abans de l'arribada del vapor.

A la una es va donar avis als quarts que s'havia rebut un radiotelegrama anunciant que el «Sorolla» arribaria al nostre port a les dues de la tarda. Immediatament sortiren del quarter de Jaume I una companyia amb bandera i música, precedida dels batadors i bandes de cornetes i tambors, per a amenitzar el desembarcament, i del Bonsuccés, la banda del regiment de Badajoz, la qual havia d'acompanyar al seu quarter els repatriats del dit regiment, que eren 245. El pas de les tropes i de les comissions de tots els cossos que sortiren a la mateixa hora dels diversos quarts, fou interpretat pels veïns com a la pròxima arribada del vapor, i immediatament nombrosa generació s'en caminà al moll per a rebre els soldats expedicionaris.

Poc abans de les dues atracà el «Guillen Sorolla» a l'extrem del moll d'Espanya, i, una vegada acabats els treballs d'amarrament, es posaren dues palanques per a procedir al desembarcament de les forces, les quals foren rebudes al moll pel capità general interí, senyor Aguado, senyor Gil i Gil, els generals Ochoa i Carranza; l'auditor senyor Sastre, els coronels del primer de muntanya i del regiment de Badajoz, el governador civil senyor Martínez Anido, el secretari del Govern civil don Manuel Luengo, i un dels seus fills, i molts caps, oficials i classes de tots els cossos de la guarnició, ultra el nombros públic.

Els primers que saltaren a terra, foren els artillers del primer de muntanya, que es veleren immediatament voltats per llurs caps i companys que anaren al moll per a rebre'ls i de seguida els gongueren per llur complet llurs parents. Formant compacte grup soldats i paisans s'en caminaren a la caserna de Sant Agustí, on foren objecte de grans mostres d'alegria per llurs companys.

Seguidament anaren desembarcant les altres forces, que es dirigiren a llurs casernes que tenien assenyalsades, essent els últims que sortiren del moll els artillers de la comandància de les Balears, els pontoners i els del Regiment de Badajoz. Aquests, precedits per la banda de llur Regiment i perfectament formats, es dirigiren a la caserna, seguits de llurs parents i amics. Els expedicionaris arribaren amb l'armament i equip, que remeteren a la seva arribada a la caserna. Set soldats arribaren malalts i com que no podien caminar, foren portats en l'auto ambulant del cos de Sanitat a l'Hospital Militar.

EMBARCAMENTS PROXIMS

Per Relat ordre telegràfica del ministre de la Guerra, s'ha disposat que els contingents que han d'anar a Melilla a rellevar els individus del reemplaçament de 1919 empenyguin la marxa per a embarcar-se els dies que a continuació s'esmenten:

Dia 12. — A Barcelona, en els vapors «Navarra» i «Poeta Arolas», els contingents dels regiments d'infanteria de Navarra, La Albuera, Asia, Vergara i Alcántara; cavalleria de Treviño; quart de sapadors minadors i quarta comandància de tropes de Sanitat Militar.

Dia 14. — A Barcelona, en el vapor «Guillen Sorolla», els dels regiments d'infanteria de Girona, Galicia i Valladolid, novè d'artilleria lleugera i cinquenes comandàncies d'Intendència i de Sanitat Militar.

Aquestes forces arribaran de la cinquena regió, en un tren militar, el mateix dia de l'embarcament.

Dia 17. — A València, en el vapor «Vicente Puchol», el contingent del regiment d'infanteria d'Almansa, que sortirà el dia 16 de Tarragona, a dos quarts de deu de la nit, en un tren militar.

Els esmentats contingents aniran amb el mateix armament i vestuari que ho efectuaren els destinats a les comandàncies generals de Ceuta i de Larraix.

No ha deixat de cridar l'atenció que hagi estat designat el nostre port per a l'embarcament de les forces procedents d'Aragó, podent-ho efectuar al de Tarragona, que es troba a 80 quilòmetres més aprop de la cinquena regió, i unes 40 milles també més aprop de Melilla.

EL CORONEL LACANAL

Ha sol·licitat ésser destinat a l'Àfrica el coronel del regiment de Vergara, En Ricard Lacanal.

PADRINES DE GUERRA

Un grup de catalans que es troben lluny de llur terra natal i que lluiten al Marroc, complint deures imposts per l'Estat, desitgen tenir padrins de guerra, preferint que sigui catalana.

Els noms d'ells es facilitaran, a qui li interessi, en aquesta redacció.

Els catalans a Lourdes

Diumenge, a primera hora de la tarda, va sortir de Barcelona el segon romiatge de Tardor a Lourdes.

Amb aquest motiu els molls de l'estació de França es van veure molt concorreguts de romeus i famílies d'aquesta, que els donaven comiat.

El romiatge surt presidit per l'illustrat abat del Montserrat, P. Antoni Maria Marçot i en formen part nombrosos sacerdots. El grup més nombros de romeus era el de Sabadell, que anava presidit per mossèn Carreras.

També hi figurava la «Schola Cantorum» d'aquella industrial ciutat, que ha estat encarregada de la direcció dels cants.

El romiatge és portador d'una bellíssima imatge de la Verge del Montserrat, que ha sortit dels tallers de la vidua Reixach i que serà donada a la parroquia del Sagrat Cor de Lourdes, on antigament hi havia hagut la confraria de la Verge Bruna.

En representació del president de la Mancomunitat hi va el diputat senyor Picart.

Formant part de la pelegrinació van sortir també alguns periodistes de Barcelona, figurant entre aquests el nostre company senyor Costa i Déu, que porta la representació de LA VEU DE CATALUNYA.

Els romeus havien d'haver arribat ahir al migdia a Lourdes. El dia de la gran festa montserratina serà demà, dimecres.

El romiatge tornarà a Barcelona el vinent divendres.

Lourdes, 11, 3:55 tarda.

Ha arribat la pelegrinació nacional catalana.

La componen 600 romeus, els quals han fet el viatge sense cap incident. Així que els romeus han albirat Lourdes, han cantat una Salve.

Presideixen la romeria l'abat de Montserrat i el delegat del president de la Mancomunitat, senyor Picart.

Lourdes presenta un aspecte animadíssim. Amb les romeries que ja s'hi troben d'altres països, formen un conjunt de setanta mil pelegrins.

Són a milers els que han fet nit al ras, per manca d'estatge als hotels i posades.

Amb tot, tots els romeus catalans han estat ben allotjats, encara que amb greus dificultats. — Costa.

Lourdes, 11, 6:30 tarda

S'han celebrat els actes de la presentació de la romeria a la Verge.

Els pelegrins s'han reunit a la plaça de la Basílica, dirigint-se immediatament a la gruta, mentre entonen la lletania lauretana.

Presidia la manifestació religiosa l'abat del Montserrat, Pare Marçot.

A la gruta hi havien milers de fidels. Mossèn Burgas ha dirigit la paraula als pelegrins, glossant les glòries de les Mares de Déu del Montserrat i de Lourdes.

Els romeus han desfilat per la cova, besant la roca i cantant la Salve.

Seguidament s'ha celebrat la processó amb el Santíssim Sagrament. La presidien diversos prelats francesos i flamencs. Les deprecacions s'han resat en flamenc.

Hom calcula en 50.000 el nombre de fidels que han presenciat l'acte solemne. — Costa.

D'espectacles

Al Tívoli, amb el tràgic espanyol Gonçal Gohelay, que farà la seva representació el pròxim dimarts a la nit amb «El Intèrprete de Hamlet», es partiran llur treball les primeres actrius senyores Julia Delgado Caro i Alexandrina Cano, i els no menys aplaudits primers actors Cast Jabalove, Alonso i Brosela.

DARRERES INFORMACIONS

BARCELONA

La funció patriòtica a l'Espanyol

El teatre estava ple de gom a gom de selecta concurrència, amb abundor de dames. De les baranes del teatre en penjaven draps de les quatre barres.

Hagué d'alterar-se la funció a causa que l'autoritat governativa va prohibir la representació del drama «La cançó dels catalans», malgrat d'haver-se aprovat el programa pel Govern civil.

Començà la funció amb l'episodi d'En Bargas «Els Segadors de Polònia», que va merèixer una acurada interpretació.

Després l'Esbart Daisaire del Casal Nacionalista de la Barceloneta, acompanyat de la cobla «La Lira», de Torrell de Montgrí, executà diversos ballets catalans que foren ovacionats. A continuació es recitaren poesies patriòtiques, motivant ovacions entusiàstiques.

L'efemèric tenor Emili Vendrell obtingué un gran èxit, cantant selectes cançons, així com la celebrada cançó de Concepció Caliao, la qual fou ovacionada en besar la bandera catalana que penjava de la toia de flors que hi fou orrenada.

Després d'un descans, l'esmentada cobla tocà primorosament una sardana, que també fou molt aplaudida. Finalment, l'excel·lent actor Alexandre Nolla representà insuperablement el monòleg de l'Àngel Guimerà «Mestre Olaguers», produint-se al final sorolloses manifestacions.

A precs insistents de la concurrència, En Nolla recità «El cant a la raça» de «l'ànima és meua», obtingut un nou èxit, essent escoltat de peu dret pels concurrents, els quals, plens d'entusiasme, cantaren «Els Segadors». Acabà la funció amb ovacions i visques a Catalunya.

Fou un digne coronament de la magnífica diada patriòtica.

En Pestaña, agreujat?

Es dels anit passada per Barcelona que, segons notícies de Manresa, la curació d'En Pestaña no va tan bé com dies enrera.

Sobtadament En Pestaña experimentà — diu el rumor — una recaída, agreujant-se en son estat.

Successos

Fou auxiliada a la Casa de socors del carrer de Barbarà, una dona de 32 anys, casada, habitant al mateix carrer, la qual presentava confusions al pit i costat esquerre de pronòstic reservat produïdes per uns quants cops de puny que li donà una rellugada de 47 anys, també casada.

—Al dispensari d'Hostafrancs fou atenguda Isabel González Motil, de 43 anys, casada, el domicili de la qual no pogué averiguar-se. Sofria un atac d'alcoholisme que l'havia fet caure extesa al carrer de la Creu Coberta, davant del Mercat.

Tot curant-la es notà que duia a la butxaca 16 duros que semblaven falsos; ço que motivà que un guardià la portés, després de aserenada, a la Delegació de Policia.

—Fou conduït al dispensari de Sant Andreu un home de 29 anys, el qual sofria un atac d'histerisme i unes quantes rascades a conseqüència d'haver-lo agafat un carro mentre anava a pujar al tramvia, al carrer de Sant Andreu.

—L'obrer Ignasi Polita Cors, de 39 anys, prengué mal treballant de peó al pou de les obres del Metropoli de la plaça d'En Trilla, produint-se una ferida contusa al dit anular de la mà dreta, que li fou curada al dispensari de Gràcia.

—També fou curat a la Casa de Socors, de Gràcia, Miquel Canala Romero, de 45 anys, el qual tenia una ferida al dit mitjà de la mà dreta, de pronòstic lleu, la qual es feu treballant a les mateixes obres.

PENINSULA

EL GENERAL AMPUDIA

Madrid, 12, 12'30 matinalda Saragossa. — Els caps i oficials d'aquesta guarnició, han obsequiat amb un banquet al general Ampudia, que passa avui en el càrrec de capità ge-

neral d'aquesta regió.

Demà marxarà a Madrid amb el ràpid.

Amb això es vol evidenciar la simpatia que gaudeix a Saragossa tan distingit militar.

LA LLAGOSTA

Saragossa. — Al Palau de la Diputació s'ha celebrat una assemblea magna, assistint-hi representacions dels Ajuntaments, de les entitats agràries de tota la província, diputats a Corts i provincials, i Consell de Foment.

L'objecte de la dita assemblea era prendre acords amb relació a la campanya que es va a realitzar durant la tardor, per a extingir la plaga de la llagosta, i evitar a la província de la menassa completa de ruïna de l'agricultura.

Es van aprovar les següents conclusions:

Demanar el compliment rigorós de l'actual llei de plagues el camp, exigint responsabilitats als propietaris i a les autoritats.

Que l'Ajuntament cobri els repartiments i obligui la prestació personal en quan als terrenys públics.

Que la Diputació auxilli la tasca, augmentant en un cinc o sis per cent els contingents.

Demanar al Govern que ultra d'auxiliar la campanya contra la plaga de la llagosta amb els mitjans corrents que figuren als pressupostos, habiliti crèdits extraordinaris, dotant demés al personal agronòmic de material adequat.

Realitzar una subscripció per a augmentar els mitjans econòmics.

Imposar, en concepte de càstig, als amos de terrenys incults, les sancions que marca la llei.

EL CONGRES D'ESTUDIS BASCOS Bilbao. — Ahir aparegué el dia núvol i amb tendència a ploure.

En cotxes i automòbils es va traslladar bastanta gent a Guernica, assistint a la inauguració del Congrés d'Estudis Bascos.

A dos quarts de deu es van reunir a la sala de Juntas, les representacions de les Diputacions basco-navarres i els municipis bascos.

Hi havien entre altres, els alcaldes de Bilbao, Erandio i Durango.

També arribaren els futurs conferenciants i els bisbes de Vitoria, Ciudad Real i Jaca.

S'organitzà la comitiva presidida pels forals amb diverses bandes de música i els macers de la Diputació basca que lluien formoses dalmatines.

El bisbe de Vitoria portava les relíquies de Sant Ignaci.

Les dites relíquies van estar dipositades a la nit en l'Ajuntament.

La comitiva es va dirigir a l'església de Santa Maria, on va dir missa l'arxiprest de Bilbao.

Acabada la missa, es va organitzar novament la comitiva la qual es va dirigir a la plaça de l'Ajuntament, en el balcó del qual es van col·locar els presidents de les Diputacions, els alcaldes i els representants a Corts, i els prelatos.

L'alcalde de Guernica pronuncià un discurs donant la benvinguda als representants arribats i fent vots per l'èxit del Congrés.

LA FIRA DE MOSTRES DE SANT SEBASTIA

Madrid, 12, 2 matinalda.

Sant Sebastià. — S'ha inaugurat la Fira de Mostres amb assistència dels Reis, els infants, la duquessa de San Carlos, el marquès de Moctezuma i altres aristòcrates.

EL RAISUNI

Larraix. — Circula el rumor que el Raisuni ha aconseguit del Baixà de Tanger, facilitats per a entrevistar-se amb certs elements prestigiosos.

NOTES DE MELILLA

Melilla. — A bord del vapor «Lazaro» ha arribat el nou comandant general d'aquesta plaça, general Lozada, acompanyat de la seva senyora, els seus fills i un ajudant.

Ha pres possessió immediatament del càrrec.

El general Ardanaz, després de donar-li possessió, ha marxat a la península amb el mateix vapor.

—Procedent de Ceuta ha arribat el tinent coronel Millán Astray, per a revisar les banderes del Tercer que comanda el comandant Franco.

—Ha pres possessió de la presidència

de la Junta d'Arbitris, el general García Aldave.

CONDOL

Sant Sebastià. — El Rei, per conducte del consol de Bayona, ha enviat el pesam a la família del pintor Bonnat, encarregant-li que el representi en l'acte de l'enterrament, i dedicant una corona a la memòria del finat.

EN LERROUX

Tenerife. — Ha arribat el senyor Lerroux, essent objecte d'una afectuosa rebuda.

El poble l'ha acompanyat en manifestació fins l'Ajuntament.

L'alcalde, don Andreu Groce, li ha donat la benvinguda.

El senyor Lerroux ha pronunciat un discurs, agraïnt la rebuda de què ha estat objecte i recordant que sempre havia estat ben acollit pel poble de Tenerife.

Ha afegit que en aquests greus moments cal deslligar-se de tota passió política i partidista per a col·laborar en la salvació d'Espanya.

ESTRANGER

Discurs de Poincaré a Meaux

París, 11. — S'ha celebrat a Meaux un important acte, en commemoració de l'octau aniversari de la batalla del Marne.

Han conegut a l'acte el president del Consell de ministres i importants personalitats.

El senyor Poincaré ha pronunciat un eloqüent discurs, en el qual ha recordat les invasions sofertes per la França, a través dels temps, invasions rebutjades sempre per la ferma voluntat dels francesos de no deixar-se dominar pel jou estranger.

La batalla del Marne — ha dit — és més que una victòria francesa. És una d'aquelles magnífiques accions, per les quals la civilització amenaçada sap a voltes, com va saber aleshores, oposar la seva força invencible a l'impetuosa assaltant, fent així canviar el curs del destí.

França — ha afegit — que aviat fou secundada per l'heroic general French, te a Anglaterra i al Japó ajudant-la a conservar el domini dels mars. Bèlgica, entre tant, resistí, infrangible; els russos empenen, a sor torn, una encertada operació convergent; Sèrbia s'aferra al seu sol envaït; i aviat la guerra es fa universal. Entre en la lluita Itàlia, Polònia, Rumania, Txecoslovàquia, Portugal, Sud-Amèrica, i, per últim l'Amèrica del Nord.

Tots ells — segueix dient — vénen amb el fi de lluitar les nacions de l'imperialisme germànic i no, evidentment, per a crear un nou imperialisme.

França no pensà mai en abusar del privilegi de la victòria per a entaular una política de conquesta. No ignora França que tota nació té ineludibles deutes per a complir respecte les altres nacions i que si s'enfesta en oposar-se a la marxa general de la humanitat seria fatalment víctima de tan insensat intent.

No, no i no: França no té tal interès; però aspirem a què la pau a tal costa obtinguda no sigui el propi instrument de la nostra ruïna.

En efecte: qui pot admetre que la pau contingui nous germens de guerra o afavoreixi el retorn de la injustícia?

Es cert que Alemanya tornà a França l'Alsàcia i la Lorena, províncies que ens robà en 1871. Però no és menys cert que ha destruït pobles i ciutats, ha anihilat sistemàticament tot el que trobà al davant, negant-se ara a facilitar-nos els mitjans d'apariar el que ella destruï.

Nosaltres no volem fer els nostres càlculs sobre els sacrificis comparats de cadascun dels aliats. Acceptem inclosos no valoritzar les nostres pèrdues en homes, si bé som la nació bel·ligerant més perjudicada en aquest sentit. Però volem que els aliats no oblidin que la terra francesa fou la que sofri els primers embats, i també els nostres territoris nacionals, la nostra terra, foren l'escenari de la guerra durant quatre anys.

França s'esforça a reparar fins on li és possible els danys de les seves províncies de l'Est i del Nord, i ha donat, amb motiu dels recents acords de la Comissió de Reparacions, noves proves de paciència i de moderació.

Ara bé: la Comissió de Reparacions

es manté, naturalment, en les xifres anteriorment assenyalades pel que es refereix a l'import dels nous venciments i, per altra banda, Bèlgica és la més importantment interessada a determinar les garanties per als pagaments, ja que així ho aconsella el dret de prioritat que l'assisteix.

El Govern belga ha assegurat que no cercava una moratòria diferida ni un recàrrec dels tipus establerts, recarrec que forçosament hauria de perjudicar l'esdevenidor.

El Govern belga ha assegurat que no cercava una moratòria diferida ni un recàrrec dels tipus establerts, recarrec que forçosament hauria de perjudicar l'esdevenidor.

Si Alemanya es substraïa a les legítimes exigències de Bèlgica, no ens quedaria cap més remei que usar de la llibertat que no hem alienat ni mai alienarem, però de totes maneres el problema de les reparacions quedaria només ajornat, perquè tornaria a presentar-se a fi d'any.

Millor que pugui ser envestit en el seu conjunt i incloure en el seu reglament final aquests deutes interals que ens han recordat prematurament.

Perquè ningú es doni per enganyat, hem de repetir que volem cobrar els nostres crèdits contra Alemanya abans que res, i si se'ns reprotxa que volem exercir amb massa expressió el nostre dret, repetirem que no podem renunciar a les nostres reivindicacions, sense provocar, a l'ensens, la ruïna de França, la qual cosa seria la més terrible catàstrofe que pogués esdevenir a tota Europa.

Es necessari que sortim d'aquesta situació provisional, i que Alemanya compleixi rigorosament els seus compromisos.

Som tan zelosos mantenedors de la solidaritat europea com qualsevol altre poble, però aquesta mateixa solidaritat requereix la salvació de França, i si no se'ns ajuda per a aconseguir-ho, ens ajudarem nosaltres mateixos.

Vam jurar davant dels camps de batalla del Marne obtenir justícia. (Grans aplaudiments esclataven en terminar el seu discurs el senyor Poincaré). — Havas.

El rei Alexandre a París

París, 11. — Comuniquen de Londres al «Petit Parisien», que el Rei Alexandre, d'Ugoeslàvia, ha arribat a aquesta capital, procedent de París. — Havas.

Després de la desfeta grega

Belgrad, 11. — Telegrames rebuts d'Atenes, diuen que han desembarcat al Pireu set o vint mil homes, procedents de l'Àsia Menor, els quals de marcen insistintment que es procedeixi a llur desmobilització.

Sembla que el Govern hel·lènic està en absolut disposat a accedir a llur petició, per tal d'evitar que es produixin desordres. — Havas.

Londres, 11. — El Govern britànic ha comunicat al de París que la caiguda d'Esmerina en poder de les tropes nacionalistes turques dificultava la reunió de la Conferència de Venècia en l'afirma primitivament projectada, creient que en l'actualitat és necessari preparar una solució general de totes les qüestions pendents entre Europa i Turquia, arribant, si fos precis, a una revisió del Tractat de Sevres.

La Conferència que tractarà d'aquest assumpte, podria reunir-se a Venècia, indicant-se la conveniència que fos precedida d'una reunió preliminar.

Al Govern anglès, el preocupa principalment, la qüestió dels Estrets, considerant que és essencial la continuació a Gallipolis dels aliats. — Havas.

Espanya a les maniobres militars

París, 11. — El general Benítez, agregat militar de l'ambaixada d'Espanya, assistirà a les grans maniobres que ha de realitzar l'exèrcit francès. — Havas.

De l'accident d'aviació de Rotterdam

Rotterdam, 11. — El tinent Seurveur, ferit a conseqüència d'un accident d'aviació, ha mort.

L'estat del tinent Meurice, ferit també en el mateix accident, continua essent molt greu. — Havas.

Paraules d'Ebert i Wirth

Berlin, 11. — El president de l'Im-

peri, senyor Ebert, ha pronunciat un discurs durant una festa de beneficència, celebrada a profit de les Societats d'assistència de l'Alta Silèsia, en el qual protesta enèrgicament contra el repartiment d'aquesta província.

Mai oblidarem, — digué el senyor Ebert, — la ferida que se'ns ha fet.

Si canceller, senyor Wirth, en un altre discurs pronunciat durant la mateixa festa, i referint-se al problema de les reparacions, declarà que aquest té un problema que restarà sense solució, mentre estigui dominat per consideracions polítiques.

Acabà el canceller el seu discurs, fent ressaltar la necessitat de mantenir una estreta col·laboració entre totes les fraccions alemanyes. — Havas.

El desarmament a l'Assemblea de Ginebra

Ginebra, 11. — A la Comissió del Desarmament, el senyor Urutia, delegat de Bolívia, demanava que fos firmat a Ginebra un Conveni independent del de Washington, condemnant l'empleu dels gasos asfixiants.

El senyor Robert Cecil s'adherí al punt de mira del senyor de Jovenel, estimant que el desarmament naval era condició indispensable per a la conclusió d'un pacte de garantia, al qual no podria arribar-se sense que hagués estat estudiat detingudament el problema econòmic.

La discussió fou ajornada fins a demà. — Havas.

La prohibició dels «Deutschland uber alles»

París, 11. — Als Considerands de l'acord unànime dels aliats referents al senteniment de la prohibició de l'himne «Deutschland uber alles» comprometen els aliats que aquest himne, que sonà durant quatre anys a les oïdes de les poblacions de les regions devastades, és un cant agressiu, de conquesta i dominació.

Assenyalen igualment que la lletra d'aquella que la dominació ha d'estendre's a les vores del Moss i de l'Adigiu, i que tals idees són nocives per a la seguretat d'Europa. — Havas.

Millora de Mrs. Harding

Washington, 11. — Han desaparegut els temors que la malaltia que sofreix la senyora Harding tingues un funest desenllaç. Al contrari, ha experimentat una lleugera millora. — Havas.

Anuncis oficials

COMPANIA DELS FERROCARRILS DE MADRID A SARAGOSA I A ALACANT.

COMITE DE BARCELONA. — Des del dia 2 del vinent mes d'octubre, els diïluns, dimencres, dijous i divendres no festius, de nou a dotze, estarà obert a les Caixes d'aquesta Com-

panyia, de Barcelona i Madrid, el pagament dels cupons que vengueran al 30 del mes actual, de les obligacions del 2 1/4 per 100 de les emissions de primer de maig de 1886 i 6 d'abril de 1887, a raó de pessetes 5'175 per cupó; del 5 per 100 Sèrie A, de 15 d'abril de 1893, a raó de pessetes 1'48 per cupó; del 4 1/2 per 100 Sèrie B, de 28 de juny de 1899, a raó de pessetes 10'35 per cupó; del 4 per 100 Sèrie D, de 25 de febrer de 1910, a raó de pessetes 9'20 per cupó; del 4 1/2 per 100 Sèrie E, de 17 de gener de 1914, a raó de pessetes 5'175 per cupó, i del 5 per 100 Sèrie F, de 14 de novembre de 1918, a raó de pessetes 5'75 per cupó; deducció feta dels impostos de l'Estat.

Els cupons hauran de presentar-se acompanyats de les factures de la seva numeració per ordre de menor a major, les quals se facilitaran en blanc pel Servei de Títols, juntament amb el número d'ordre des del dia 28 de l'actual.

Els senyors que tinguin dipositades llurs obligacions a les Caixes d'aquest Comitè, sols hauran de recollir el número d'ordre que a aquest efecte se'ls remetrà des de l'esmentat dia, per estar ja omplertes per l'expressat Servei les factures corresponents.

Els cupons i les obligacions, amortitzades de venciments anteriors i els títols pendents de canje o de renovació de fulles de cupons, podran presentar-se tots els dimarts no festius de nou a dotze.

Barcelona, 9 de setembre de 1922. — P. A. del C. — Pel secretari, E. Mersa.

VIDA MARÍTIMA I COMERCIAL

Moviment del Port el dia 11

VAIXELLS ENTRATS:

Vapor noruec «Jan», de Glasgow, amb carbó.
Vapor espanyol «Mahón», de Mahó, amb càrrega general i 84 passatgers.
Vapor espanyol «Cabo Cullera», de Marsella, amb càrrega general i 3 passatgers.
Vapor espanyol «Clerio», de la mar, amb peix.
Vapor perua «José», de Newcastle, amb carbó.
Vapor espanyol «Guillem Sorolla», de Melilla, amb 1.140 soldats.
Vapor espanyol «Vizcaya», de Passajes, amb càrrega general i 8 passatgers.
Vapor espanyol «Almazora», de Castelló, amb càrrega general.
Vapor anglès «Volsella», de Suez, amb benzina.
Vapor espanyol «Buenos Aires», de Colón i escales, amb càrrega general i 67 passatgers.
Vapor espanyol «Roger de Flor», de Gijón, amb càrrega general i 523 passatgers.
Vapor espanyol «Rey Jaime I», de Palma, amb càrrega general i 139 passatgers.
Vapor espanyol «Guadalupe», de Gènova, amb càrrega general i 3 passatgers.
Vapor espanyol «Malvarrosa», de Sòller, amb càrrega general.
VAIXELLS DESPATXATS:
Vapor espanyol «Antonio de Sotúlegui», en llit, cap a Huelva.
Vapor espanyol «Santa Rosa», amb el seu equip, cap a la mar.
VAIXELLS SORTITS:
Vapor espanyol «Canalejas», amb càrrega general, cap a València.
Vapor espanyol «Comercio», amb càrrega general, cap a València.
Vapor espanyol «Navarra», en llit, cap a Melilla.
Vapor espanyol «Poeta Arolas», amb càrrega general, cap a Melilla.
Vapor espanyol «Lillo», amb càrrega general, cap a Gandia i escales.
Vapor espanyol «Tintore», amb càrrega general, cap a Melilla i escales.
Vapor espanyol «Polar», en llit, cap a Marsella.
Vapor espanyol «Cabo Sacratí», amb càrrega general, cap a Bilbao i escales.
Vapor espanyol «Cabo San Vicente», amb càrrega general, cap a Marsella i Palamós.
Vapor espanyol «Mahón», amb càrrega general, cap a Mahó.
Vapor espanyol «Rey Jaime I», amb càrrega general, cap a Palma.

Accidents marítims

NOTES DEL LLOYD

Hamburg, 6 de setembre. — El vapor anglès «Carnarvonshire» ha entrat en die per a reparar avaries.
Osaka, 6. — El vapor japonès «Asahi Maru», en viatge de Karafuto a Wakayama, amb càrrega de fusta, ha desaparegut d'encà del 22 d'agost, que passà pel far de Kinkuzan. Havent estat trobades a la costa de Dai-tozaki moltes fustes i restes de naufragi, hi ha la por que s'enfonçés davant la prefectura de Niba, durant el temporal.
Nantes, 6. — Ha arribat a Saint Nazaire el vapor francès «Chef Mécanicien Armand Blanc», procedent de Clyde, que a dues milles de Ushant va quedar desmoronat.
San Francisco, 7. — El vapor japonès «Rekuyo Maru», en viatge de Portland (Oregon), a Valparaiso, ha tocat amb un altre vaixell, tenint avaries.
Makao, 2. — El vapor japonès «Kibi Maru» num. 15, que sortí d'Otaur cap a Osaka el dia 19 d'agost, naufragà prop del Cap Dai-tozaki, morint la tripulació.
Newport, 8. — El vapor anglès «Que-rida», procedent de Sicília, amb càrrega de sulfurs i pirites, ha tingut foc.
Pensacola, 8. — Ha estat extingit el foc al vapor nor-americà «Coltheraps».

EL BANC DE ROMA

En la Junta general extraordinària d'accionistes, celebrada a Roma el dia 2 de setembre, es va acordar, per unanimitat, augmentar de 150 a 200 milions de liras el capital del Banc di Roma.

MERCAT DE BARCELONA

Dia 9 de setembre de 1922.
Cotització setmanal dels preus corrents de cereals i altres articles facilitada per la Junta Sindical del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa de la Plaça de Barcelona:
Blats: Candeal Castella, de 44 a 45 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.
Aragó, a 52 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.
Navarra, a 53 pessetes els 100 quilos sobre vagó d'origen.
Farines: Elaboració per cilindres: Extra blanca número 1, de 68 a 67 pessetes els 100 quilos; superfin blanca número 2, de 59 a 63; entera, de 63'50 a 65; segones, de 35 a 35'80; terceres, de 30 a 33'33; quarts, de 26'65 a 27; extra força número 1, de 77 a 78; segones, a 33'30; terceres, de 30'83 a 33'33; quarts, de 29'17 a 33'33.
Arròs: Benlloc zero, de 57 a 60 pessetes els 100 quilos; idem floret, de 61 a 64; idem selecció, de 62 a 65; matissat, de 62 a 65; bomba corrent pur, de 102 a 106; idem idem superior, de 115 a 120.
Garrofes: de Vinaroq, de 16'07 a 16'65 pessetes els 100 quilos; roges, a 15'47; de Mallorca, a 14'26; d'Elvissa, a 13'69; de Tarragona, a 16'07; de València, a 15'47; de Xipre, de 23'80 a 24; de Portugal, a 15'47; de Gandia, a 23'80.
Despelles: segó, a 5'26 pessetes els 100 litres; segonet, a 5'71; segonet menut, a 6.
Escalola: de Sevilla, de 67 a 70 pessetes els 100 quilos; estrangera, de 59 a 63.
Civada: d'Extremadura, de 34 a

36 pessetes els 100 quilos; de la Manxa, de 35 a 36; de l'Argentina disponible, de 33'50 a 34; de Tunis, de 36 a 36'50.
Veces: de Navarra, a 70 pessetes els 100 quilos; de Calat, de 51 a 53; de Malaga rodones, de 49 a 51; idem cantellades, a 52.
Ordi: d'Extremadura, de 35'50 a 36 pessetes els 100 quilos; de l'Urgell, de 34'50 a 35 pessetes; de la comarca, de 35 a 38; del Danubi, disponible, de 34'50 a 35; del Marroc i Tunis, de 35 a 36.
Faves: d'Extremadura, de 46 a 47 pessetes els 100 quilos; del Marroc, de 45'50 a 46'50; de Mallorca, de 44 a 45; valencianes noves, de 43 a 45; de Mahó, de 70 a 75.
Favons: de Sevilla, de 46'50 N a 49'50 V pessetes els 100 quilos; de Xereq, de 47 N a 50 V; del Marroc, a 43.
Moreso: del Plata disponible, de 29'75 a 30'50 pessetes els 100 quilos; idem embarcament d'agost, de 24'685 a 24'75 caf; idem embarcament de setembre, de 24'25 a 24'50 caf; idem embarcament d'octubre, de 23'75 a 24 caf; idem embarcament de novembre, de 23 a 23'25 caf; idem embarcament de desembre, a 23'75. Idem Yellow American 2 disponible, de 27'50 a 28.
Mill: de l'estranger, a 33 pessetes els 100 quilos; de la comarca, a 38 pessetes.
Erps del país, a 43 pessetes els 100 quilos.
Llavor de canem: de l'estranger, de 65 a 68 pessetes els 100 quilos.
Cigrons: d'Andalusia blancs, de 46 a 50 pessetes els 100 quilos segons número; idem idem pelons, de 48 a

90 pessetes segons número; idem idem idem alfarnats, de 70 a 110 pessetes segons número; idem idem idem moruns número 29, de 52 a 54; idem idem número 28, de 42 a 44; idem idem número 27, de 35 a 37.
Mongetes: de València del Pinet noves, de 59 a 61 pessetes els 100 quilos; amonquillina noves, de 57 a 59; tranquillon noves, de 56 a 60; de Castella velles, de 98 a 100; de la comarca noves, de 53 a 57; cocorrosses de Castella velles, a 62; coco blanc velles, a 50; de Mallorca velles, a 30; del Japó velles, a 30; del Danubi velles, a 34; de Xile velles, a 28.
Fesolets: estrangers, de 50 a 55 pessetes els 100 quilos; de Castella, de 70 a 75.
Llentilles, de 95 a 100 pessetes els 100 quilos.
Guixes, de 44 a 45 pessetes els 100 quilos.
Nota. — Els preus s'entenen sense dreta de consum, posada la mercaderia sobre els carros, per compte del venedor, llevat dels preus caf.

HORTALISSES I FRUITES

Dia 7 de setembre de 1922.

(Informació Matutina)

Alla de primera, de 32 a 36 pessetes la dotzena de forces; idem de segona, de 24 a 28.
Cebes de Figueres, de 74 a 16 pessetes els 100 quilos; idem de Múrcia, de 9 a 11.
Patates del bufé, de 22'50 a 24 pessetes els 100 quilos; idem de bolado, de 27 a 31.
Raim de València, de 6 a 9 pessetes els 100 quilos; idem de Vilanova

Sirena, de 4 a 5; idem Picapoll del país, de 5 a 6.
Pèsols del país, de 18 a 20 pessetes els 10 quilos.
Mongetes tendres, de 10 a 12 pessetes els 10 quilos.
Boriat de Mallorca, de 20'50 a 21 pessetes els 100 quilos.
Tomàtocs del país, de 3'50 a 4'50 pessetes els 10 quilos.
Peres d'Aragó, de 8 a 10 pessetes els 10 quilos.
Pomes d'Aragó, de 7 a 9 pessetes els 10 quilos.
Préssecs, de 10 a 16 pessetes els 10 quilos.
Auergrines, de 2'50 a 3 pessetes el centenar.
Llimones, de 4 a 6 pessetes el centenar.
Enlams, de 0'50 a 0'75 pessetes la dotzena.
Escaroles, de 0'50 a 0'75 pessetes la dotzena.
Platans, de 1'30 a 1'60 pessetes el dotzena.
Melons de València, de 10 a 15 pessetes la dotzena.

MERCAT DE FIGUERES

Figueres, 7 de setembre de 1922.

Ordi, de 17'50 a 18'15 pessetes l'hectolitre.
Civada, de 12'50 a 13'75 pessetes l'hectolitre.
Moreso, de 23'75 a 25 pessetes l'hectolitre.
Mongetes, de 55 a 56'25 pessetes l'hectolitre.
Faves, de 23'75 a 25 pessetes l'hectolitre.
Favons, de 28'75 a 30 pessetes l'hectolitre.
Veces, de 35 a 36'25 pessetes l'hectolitre.
Patates, a 22'50 pessetes el quintal mètric.
Alls, de 1 a 2'75 pessetes el forc.
Cebes, de 0'25 a 0'80 pessetes el quintal.
Userda, de 6 a 6'50 pessetes el quintal.
Civada granada, de 5 a 5'50 pessetes el quintal.
Palla, de 4'25 a 4'75 pessetes el quintal.
Olls, de 169'40 a 177'45 pessetes l'hectolitre.
Aviram. — Gallines, de 15 a 18 pessetes el parell; pollastres, de 10 a 13 pessetes el parell; conills, de 8 a 11 pessetes el parell; anecs, de 9 a 12 pessetes el parell; oques, de 9 a 11'75 pessetes una; ous, de 3'20 a 3'25 pessetes la dotzena; 30 dotzenes d'ous, a 100 pessetes la dotzena.
Fruites. — Mercat assortit, però rares.
Verdures i hortalisses. — Bones piques, però més aviat cares.
Planter. — Oferta abundant, i preus ben regulars.
Bona concurrència a totes les seccions.

OLIS

Dia 9 de setembre de 1922.

(Associació Gremial de Negociants d'Olis de Barcelona)

Oli d'oliva
Andalus corrent bo, a 204 pessetes els 100 quilos.
Tortosa fins, a 242 pessetes els 100 quilos.
Aragó, de 283 a 280 pessetes els 100 quilos.
La petita baixa experimentada 63 mes aviat deguda a la falta d'operacions que a la realitat del mercat, perquè els preus continuen fermes.
Oli de pinyola
De color verd de primera, de 108'70 a 113'05 pessetes els 100 quilos.
Groc de primera, de 121'74 a 128'80 pessetes els 100 quilos.
Groc de segona, de 113'05 a 117'39 pessetes els 100 quilos.
Sense envasos.
Oli de coco
Blanc (amb envàs), a 130 pessetes els 100 quilos.
Cochin, a 160 pessetes els 100 quilos.
Palma, a 190 pessetes els 100 quilos.
Cacauet, a 185 pessetes els 100 quilos.
Oli de linosa
Oli de linosa cru, a 170 pessetes els 100 quilos.
Oli de linosa cuit, a 175 pessetes els 100 quilos.
Oli de linosa incolor, a 200 pessetes els 100 quilos.
En calxes, 8 pessetes més per 100 quilos.
Arribades de la setmana
D'oli andalús n'han arribat dos vagons i del país 2.

BORSA DE BARCELONA

11 setembre de 1922

Cotització única del Col·legi d'Agents de Canvi i Borsa i el Mercat lliure de Valors

SESSIONS DEL DIA. — Al matí, a la Sala de Contractacions del Casino Mercantil, a fi de mes: Es fa de Nords de 68'30 a 68'40, a 69 i a 68'70; Alacants de 65'00 a 67'90, a 67'60 i a 66; Andalusos a 57'00, i Cáceres variable a 35'40.

A la tarda, a la Casa Llotja: Sobre de Nords de 68'80 a 68'50 i a 68'55, Alacants de 68'30 a 68'15 i a 68'25, Andalusos de 57'00 a 56'80, Orenses a 16'10, Colonials de 68'00 a 67'75, Cáceres variables 35'40, i Aigües de Barcelona a 108'15 i a 108.

Cotització de valors tractats al comptat i no inscrits encara en el Butlletí Oficial

Barcelona Traction and Light Power 7% «1921», a 99'25.
Barcelona Traction and Light Power 7% «1925», a 105'50.
Barcelona de Navegació 6% «1900», a 54'00.
Obligacions Espanyola Colonització 6% «1900», a 95'00.
Eléctrica del Cinca 6% «1900», a 84'25.
Grans Molins Bascos 6% «1900», a 91'50.
Acers Sant Martí 7% «1900», a 89'50.
Mines de Potassa «Suria» 7% «1900», a 100'50.
Trasatlántica 6 per 100, «noves», a 104'30.
Teneria moderna 7 per 100, a 99'00.
Municipis de l'Exposició 6 per 100, a 98'25.

AL COMPTAT (Reproduït del Butlletí Oficial)

Canvis estrangers		Tresor v. 5% gener 1924		Sagorvia		Bonos E. 4% 1925	
París, rec. publicat	49'825	100	100	75'00	75'00	100	100
Londres, rec. publicat	28'69	100	100	75'00	75'00	100	100
Berlin, rec. publicat	6'50	100	100	75'00	75'00	100	100
Vienna, rec. publicat	6'0125	100	100	75'00	75'00	100	100
Roma, rec. publicat	28'18	100	100	75'00	75'00	100	100
Gènova, rec. publicat	6'0000	100	100	75'00	75'00	100	100
Zarich, rec. publicat	122'80	100	100	75'00	75'00	100	100
Nova York, rec. publicat	6'47	100	100	75'00	75'00	100	100
Corones sueques, París	305'50	100	100	75'00	75'00	100	100
Corones sueques, Londr.	168'16	100	100	75'00	75'00	100	100
Deutes Estat		Ajuntaments i Diputacions		Municipi 1900		Varies	
Interior							
1. 71'80							
2. 71'85							
3. 72'00							
4. 72'00							
5. 72'00							
6. 72'00							
7. 72'00							
8. 72'00							
9. 72'00							
10. 72'00							
11. 72'00							
12. 72'00							
13. 72'00							
14. 72'00							
15. 72'00							
16. 72'00							
17. 72'00							
18. 72'00							
19. 72'00							
20. 72'00							
21. 72'00							
22. 72'00							
23. 72'00							
24. 72'00							
25. 72'00							
26. 72'00							
27. 72'00							
28. 72'00							
29. 72'00							
30. 72'00							
31. 72'00							
32. 72'00							
33. 72'00							
34. 72'00							
35. 72'00							
36. 72'00							
37. 72'00							
38. 72'00							
39. 72'00							
40. 72'00							
41. 72'00							
42. 72'00							
43. 72'00							
44. 72'00							
45. 72'00							
46. 72'00							
47. 72'00							
48. 72'00							
49. 72'00							
50. 72'00							
51. 72'00							
52. 72'00							
53. 72'00							
54. 72'00							
55. 72'00							
56. 72'00							
57. 72'00							
58. 72'00							
59. 72'00							
60. 72'00							
61. 72'00							
62. 72'00							
63. 72'00							
64. 72'00							
65. 72'00							
66. 72'00							
67. 72'00							
68. 72'00							
69. 72'00							
70. 72'00							
71. 72'00							
72. 72'00							
73. 72'00							
74. 72'00							
75. 72'00							
76. 72'00							
77. 72'00							
78. 72'00							
79. 72'00							
80. 72'00							
81. 72'00							
82. 72'00							
83. 72'00							
84. 72'00							
85. 72'00							
86. 72'00							
87. 72'00							
88. 72'00							
89. 72'00							
90. 72'00							
91. 72'00							
92. 72'00							
93. 72'00							
94. 72'00							
95. 72'00							
96. 72'00							
97. 72'00							
98. 72'00							
99. 72'00							
100. 72'00							

A l'estació del Morrot hi ha 2 vagons d'oli andalus.

ADONS

Dia 9 de setembre de 1922.
(Informació de la casa J. Espinàs, de Barcelona)

Superfosfat d'os de mig a 1 per 100 azot i 18/20 d'acid fosfòric, a 16 pessetes els 100 quilos, a la fàbrica.
Superfosfat de calç mineral 18/20 per 100 d'acid fosfòric soluble, a 14 pessetes els 100 quilos, sense envàs.

Superfosfat de calç mineral 16/18 per 100 d'acid fosfòric soluble, a 12 pessetes els 100 quilos, mínimum deu tones sense envàs.

Superfosfat de calç mineral 13/15 per 100 d'acid fosfòric soluble, a 10 pessetes els 100 quilos, mínimum deu tones sense envàs.

Sulfat d'amoniac 20/21 per 100 azot, a 65 pessetes els 100 quilos.

Nitrat de sosa 15/16 per 100 azot, a 45 pessetes els 100 quilos.

Sulfat de potassa 90/92 per 100, equivalent a 49/50 per 100 de potassa pura, a 42 pessetes els 100 quilos.

Clorur de potassa 80/85 per 100, equivalent a 50/51 per 100 de potassa pura, a 35 pessetes els 100 quilos.

Materia orgànica còrnia natural 10/11 per 100 azot i 2/3 per 100 acid fosfòric, a 40 pessetes els 100 quilos.

Nitrogina Sant Jordi 8/10 per 100 azot a 25 pessetes el sac de 70 quilos.

Farina fosfatada d'ossos per aliment de bestiar, a 50 pessetes els 50 quilos.

Sofres

Sofre en pols, a 14 pessetes el sac de 40 quilos.

Sofre «Extra fl.» a 15 pessetes el sac de 40 quilos.

Sofre sublimat (flor), a 25 pessetes el sac de 50 quilos.

Sofre en terrós, a 33 pessetes el sac de 100 quilos.

Sofre en canó, a 60 pessetes el sac de 100 quilos.

Sofre precipitat, a 9 pessetes el sac de 40 quilos.

COLONIALS

Dia 9 de setembre de 1922.

Sucres. — Sense atribució ni variació en els preus continua el mercat en la mateixa situació de la setmana anterior, podent-se cotitzar com segueix:

Mel, de 152 a 154 pessetes els 100 quilos.

Terciari, de 168 a 168 pessetes.

Centrífuga de remolatxa, de 160 a 162 pessetes.

Turbinat de Cuba, de 162 a 164 pessetes.

Centrífuga de Cuba, de 160 a 162 pessetes.

Blanc de Java, de 170 a 172 pessetes.

Blanquets, de 177 a 179 pessetes.

Blancs de primera refinats, de 179 a 181 pessetes.

Terrós P. G. d'Aragó, de 181 a 183 pessetes.

Terrós P. G. d'Andalusia, de 184 a 186 pessetes.

Pilo en pans, de 188 a 190 pessetes.

Talladet, de 205 a 212 pessetes.

Cafès. — Continuen molt fermes els preus d'aquest gra, particularment les classes baixes, que són les de més consum, d'ençà que els preus s'han hagut d'apujar.

Es poden cotitzar per al consum com segueix:

Moka legítim, de 650 a 660 pessetes els 100 quilos.

Semi Moka Harrar i africans, de 615 a 625 pessetes.

Puerto Rico Caracolillo, de 610 a 620 pessetes.

Puerto Rico Yauco especial, de 580 a 615 pessetes.

Puerto Rico Yauco superior, de 580 a 590 pessetes.

Puerto Rico Hisenda, de 535 a 545 pessetes.

Caracas, Costa Rica i semblants, de 560 a 570 pessetes.

San Salvador, Colombia i similars, de 515 pessetes a 525 pessetes.

Mèxic i Puerto Cabello, de 485 a 495 pessetes.

Santos, de 465 a 475 pessetes.

Java i Colòmbia baixos, de 435 a 445 pessetes.

Cacaos. — Passades les grans calor, tornen els fabricants de xocolata a elaborar, motivant alguna animació per al consum de l'esmentat article.

Els preus, amb poca variació, es poden cotitzar com segueix:

Guayaquil Arriba, de 385 a 395 pessetes els 100 quilos.

Guayaquil Baixo, de 370 a 380 pessetes.

Fernando Póo de primera, de 340 a 350 pessetes.

Fernando Póo de segona, de 325 a 335 pessetes.

Fernando Póo de tercera, de 300 a 310 pessetes.

Caracas de primera, de 485 a 495 pessetes.

Caracas de segona, de 430 a 440 pessetes.

Coryelles. — Ceilan extra, a 790 pessetes el quilo.

Idem número 1, a 690 pessetes.

Idem número 2, a 665 pessetes.

Idem número 3, a 640 pessetes.

Idem número 4, a 615 pessetes.

Xina, a 570 pessetes.

Rasures de Ceilan, a 420 pessetes.

Pebres. — Singapur blanc, a 715 pessetes el quilo.

Idem negre, a 585 pessetes.

Penang i Tellicherry, a 580 pessetes.

Tabaco Jamaica, a 575 pessetes.

Clavells d'espècies. — Classe superior, a 960 pessetes el quilo.

Destil·lats, a 390 pessetes.

FRUTES I LLEGUMS DEL PAIS

Dia 9 de setembre de 1922.

(Informació de la casa Miquel Valls i Salvador)

Allis cap-pares, a 38 pessetes la dotzena de forces.

Ametlles amb closca molls, de 80 a 100 pessetes els 100 quilos; idem amb closca forta, a 60 pessetes; idem Es-closca forta, a 60 pessetes; idem Es-closca escollida, a 230; idem propietari de primera sense trossos, a 300 pessetes.

Escalot de Sevilla, a 58 pessetes els 100 quilos.

Mongetes blanques: Amonquillines, a 65 pessetes els 100 quilos; Mallorca, a 73; del Prat, a 63.

Mongetes de color de Castella, a 75 pessetes els 100 quilos.

Matafuga en gra de Castella, a 195 pessetes els 100 quilos; idem de la Manxa, a 195.

Veces de Sevilla, a 53 pessetes els 100 quilos.

Arros bomba floret, a 114 pessetes els 100 quilos; bomba número 12, a 105; amonquillí núm. 10, a 83; amonquillí número 5, a 61; amonquillí número 2, a 60; seleste, a 63; farina d'arros, a 56; glacé, a 64.

Avellanes: negreta escollida, a 60 pessetes els 58 quilos; idem garbellades, a 55; idem en gra de primera, a 230 pessetes.

Cacaos: gra de l'estranger, a 85 pessetes els 100 quilos; tres grans de primera, a 114; dos grans roigs de 100 a 105.

Comi, a 230 pessetes els 100 quilos.

Xufes garbellades, a 140 pessetes els 100 quilos; idem colliter, a 125 pessetes.

Cigrons: de Xerec, a 112 pessetes els 100 quilos; idem Xerec número 1, a 117; idem Xerec número 2, a 113; Mazagan, números 29-30, a 65; pelons número 4, a 60; especials, a 85 pessetes.

Llenties del país, a 130 pessetes els 100 quilos.

Morisc del Plata, a 33 pessetes els 100 quilos.

Nou sescollides, a 220 pessetes els 100 quilos.

Panses de Màlaga, de 18 a 28 pessetes la caixa de 10 quilos.

Pinyons de Castella, a 430 pessetes els 100 quilos.

Tramucos, a 38 pessetes els 100 quilos.

BACALLA

Dia 9 de setembre de 1922.

Aquesta setmana ha arribat el vapor «Tyra», amb 95 tones de bacallà d'Islandia.

També ha arribat el vapor «Actio», amb 240 tones de bacallà d'Islandia.

Per al consum es cotitzen els següents preus:

Bacallà d'Islandia nou, a 88 pessetes els 40 quilos.

Bacallà llibre de primera, a 82 pessetes els 40 quilos.

Bacallà d'Islandia primes nou, a 82 pessetes els 40 quilos.

Bacallà d'Islandia de segona, de 70 a 75 pessetes.

Tripes de bacallà, a 300 pessetes els 100 quilos.

MERCAT DE GIRONA

Girona, 9 d'esetembre de 1922.

Blat, a 48 pessetes els 100 quilos.

Mestall, a 35 pessetes els 100 quilos.

Ordi, a 35 pessetes els 100 quilos.

Civada, a 34 pessetes els 100 quilos.

Morisc, a 29 pessetes els 100 quilos.

Fesols, de 43 a 50 pessetes els 100 quilos; fesols menuts, de 65 a 90.

Frutes, de 50 a 140 pessetes els 100 quilos.

Faves, a 45 pessetes els 100 quilos.

Vignons, de 54 a 110 pessetes els 100 quilos.

Farina de blat, a 6350 pessetes els 100 quilos.

Llana blanca, a 200 pessetes els 100 quilos; idem negra, a 180.

Arros, de 64 a 110 pessetes els 100 quilos.

Garrofes, a 19'50 pessetes els 100 quilos.

Palla, de 15 a 17 pessetes els 100 quilos.

Patates, a 20 pessetes els 100 quilos.

Olls, de 200 a 235 pessetes els 100 quilos.

Vins, de 47 a 60 pessetes els 100 quilos.

Formaiges, a 750 pessetes el quilo.

Carbo vegetal, de 22'50 a 25 pessetes els 100 quilos.

Sucre, de 170 a 250 pessetes el quilo.

Mill, a 35 pessetes els 100 quilos.

Panis, a 45 pessetes els 100 quilos.

Bestiar. — Vaques, de 325 a 1.200 pessetes una; bous, de 325 a 1.200 pessetes un.

Aviram. — Gallines, de 750 a 12 pessetes; pollastres, de 3 a 9 pessetes; conills, de 3 a 6 pessetes; oves, de 3'65 a 3'75 pessetes la dotzena.

MERCAT I FIRA DE LES BORGES BLANQUES

Preus dels articles següents que han regit al mercat de Les Borges Blanques el dia 9 de setembre:

Blat blanc, de 24 a 25 pessetes la quarta de quatre dobles; blat roig de sech, de 26 a 27; blat roig d'horta, de 26 a 26'50.

Ordi, de 12 a 13 pessetes la quarta de quatre dobles.

Civada, de 10 a 10'50 pessetes la quarta de quatre dobles.

Panis, de 17 a 18 pessetes la quarta de quatre dobles.

Faves, de 19 a 20 pessetes la quarta de quatre dobles.

Favons, de 20 a 21.

Fesols, de 40 a 43 pessetes la quarta de quatre dobles.

Guixes, de 14 a 15 pessetes la quarta de quatre dobles.

Guixes, de 14 a 15 pessetes la quarta de quatre dobles.

Ametlla comú, a 18 pessetes la quarta de quatre dobles; ametlla llargueta, de 25 a 25'75.

Llavor d'alfals, de 17 a 18 pessetes els 10 quilos.

Centre Cotoner de Barcelona

INFORMACIÓ TELEGRÀFICA
TELEGRAMS OFICIALS DEL DIA D'AVUI

Liverpool	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	Tercer telegrama	Quart telegrama	TANCA
Disponible . . .	12.84	00.00	13.08	00.00		00.00
Futura:						
Octubre . . .	12.03	12.35	12.37	00.00		12.39
Gener . . .	11.85	12.17	12.18	00.00		12.20
Març . . .	11.82	12.14	12.11	00.00		12.17
Maig . . .	11.76	12.09	12.04	00.00		12.09
Juliol . . .	11.65	N.	11.93	00.00		12.08

Alexandria	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Futura. Asmhouni	25.05	26.05	Nov. . .	16.60
	Nov.	Gener . .	16.70	16.80
Sakellaridis	34.10	35.00		00.00

Nova York	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	22.00	00.00	00.00	00.00
Futura:				
Octubre . . .	21.72	21.75	21.67	00.00
Desembre . . .	21.95	22.08	21.91	00.00
Gener . . .	21.85	21.95	21.78	00.00
Març . . .	21.99	22.04	00.00	00.00
Maig . . .	21.95	00.00	00.00	00.00

Nova Orleans	Tanca anterior	Obriment avui	Segon telegrama	TANCA
Disponible . . .	20.38	00.00	00.00	00.00
Futura:				
Setembre . . .	20.76	00.00	00.00	00.00
Octubre . . .	21.26	21.33	00.00	00.00
Gener . . .	21.40	21.53	00.00	00.00
Març . . .	21.43	00.00	00.00	00.00
Maig . . .	21.53			00.00

Barcelona, 11 de setembre de 1922.

Patates, de 175 a 2 pessetes els 10 quilos.	Planxes per a calderes de vapor	168
Alfals, de 5 a 5'50 pessetes els 40 quilos.	Discos 1 tires per a gbrells	232
Palla, a 3 pessetes els 40 quilos.	Claus de zenc	225
Fulla d'olivera, a 4 pessetes els 40 quilos.	Zencs amb especial per a piles Leclanché	245
Garrofes, de 6'50 a 7 pessetes els 40 quilos.	Piom: Tubs de piom pur de 6 a 8 m/m	145
Aviram. — Gallines, de 5 a 8 pessetes una; gallis, de 2'50 a 5 pessetes una; conills, de 2'50 a 4 pessetes un; ànecs, de 5 a 6 pessetes un; oques, de 7 a 9 pessetes una; oves, de 3'25 pessetes la dotzena.	Tubs de piom pur de 10 m/m en avant	145
Oil d'oliva. — Fruitat extra, de 31 a 33 rals el quart de 3'900 quilos; fi, de 25 a 28; corrent, de 21 a 23.	Planxa de piom pur de 1, 1 1/2, 2, 2 1/2, 3 i 4 m/m	145
Oil de pinyola. — Groc, de 19 a 21 duros la carga de 115 quilos; verd, de 16 a 18.	Mini: Pur de piom en barrils de 50 quilos net	135
Savons d'oli d'oliva: Blanc, a 100 pessetes els 100 quilos; especial, a 80; verd de primera, a 60; verd de segona, a 50.	Pur de piom en barrils de 100 quilos net	135
	Pur de piom en barrils de 200 quilos net	135
	Albaialde: Pur en barrils de 150 quilos i 250 quilos net	160
	Estany: Fi en barretes, marca Billiton	750
	Fi en lingots d'uns 18 quilos, marca Billiton	750

ZENC, PLOM, ALBAIALDE, MINI ESTANY

Preus que regelen des del dia 20 de maig de 1922:

	Pessetes per 100 quilos
Zenc: En lingots, primera fosa	150
En lingots refinats	180
Xapes número 5	195
Xapes número 6	185
Xapes número 7	175
Xapes, núm. 8, 9, 10, 11, 12, 13, 14, 15, 16, 17, 18, 19, 20, 21, 22, 23, 24	160
Planxes ondulades, números 13 i 14	160
Planxes per a satinar paper	197

BORSA DE LA PROPIETAT IMMOBILIÀRIA

Cotització de terrenys, segons dades autèntiques particulars i oficials

Preu demanat per metre quadrat: Carrer de Provença, S. M., a 46'30 pessetes.

Carrer de Girona, a 158'76 pessetes.

Carrer de Còrsega, a 105'84 pessetes.

Carrer de Mallorca, a 132'30 pessetes.

Operacions realitzades

Preu pagat per metre quadrat: Terreny, carrer de Rosafort. Escripura del 12 de juliol de 1922, a 92'61 pessetes.

Terrany, carrer del Fonògraf. Escripura del 27 de juliol de 1922, a 18'52 pessetes.

Vendes de finques urbanes

MERCAT VINICOLA DE BARCELONA

Dia 9 de setembre de 1932.

(Informació facilitada per l'Associació de Magatzemistes de vins de Barcelona.)

Preus per grau i hectòlitre i mercaderia posada al celler del col·lector:

Penedès: blanc, a 2'10 pessetes; negre, a 2'10 pessetes.

camp de Tarragona: blanc, a 2'25 pessetes; negre, a 2'25 pessetes.

Priorat: negre, a 2'50 pessetes.

Vilanova i Geltrú: negre, a 2'20 pessetes.

Igualada: negre, a 2'10 pessetes.

Mariorell: blanc, a 2'25 pessetes.

Manxa: blanc, a 2'75 pessetes.

Alacant: negre, a 2'75 pessetes.

Mistela blanca, a 2'75 pessetes.

Mistela negra, a 2'75 pessetes.

Moscato, a 4 pessetes.

(Prohibida la reproducció si no s'esmenta la procedència.)

EL INTERPRETE DE HAMLET

Magistral interpretació del primer actor **GONÇAL GIBELAY**. El dimarts, nit: **EL INTERPRETE DE HAMLET**. — El dijous, tarda i nit, grans funcions. Es despatxa a compladuria.

Teatre de Novetats
Circ Equestre

Gran Companyia Internacional equestre, acrobàtica, còmica i musical. Director: M. VENTURA GANAU. Avui, dimarts, 12 setembre. Nit, a dos quarts de deu. Exit extraordinari de tota la troupe. Formós programa, prenent-hi part tota la companyia. Gran succés de la vuitena meravella del món.

R A S T E L L I

ovacions contínues als famosos saltadors

Els 4 Maryland

exit creixent dels eminents contorsionistes

ELS 3 KARREYS

Segueixen essent l'idol del públic els divertits pallassos

Pompoiff, Tedy i Emil

Demà, dimecres, nit, a dos quarts de deu: **Extraordinària funció**. Comiat dels molt aplaudits artistes. Els sis Hipòdrom, Les Stadium, Watton Bros, Les Helder i Miss Lily. — El dijous, tarda, magnífica matínee. Nit: Segona funció **GRAN MODA** i quatre

GRANS DEBUTS

The O'Connor, Les 3 Omega, Les Soeurs Aliatar i L'atracció mundial

THE HANLON CARLS

dues senyoretes i dos homes. Tots els diïlluns, dijous i dissabtes, matínees. — Es despatxa a Compladuria. — La vinent setmana grans debuts.

ELDORADO

DARRERS DIES DE LA TEMPORADA DE VARIETATS. Avui, dimarts, tarda, a dos quarts

de cinc. Nit, a les deu. Grans i extraordinàries funcions: **SERATA D'ONORE** a la famosa cobejadora **LA GOYA**. Magnífic programa. Projectió de la formosa pel·lícula d'interessantíssim argument, **LA GATETA SALVATGE**. Gran èxit del notable Quadro d'Atraccions, en el qual figuren els ovacionats artistes **THE JOANNYS**, siluettistes: **CARMELETA SEVILLA**, ballarina: **VALENTINE CALZELLI**, virtuosa del violí. **RAMP**, el còmic més còmic de tots els còmics. **LA GOYA**, famosa cobejadora, en les grans creacions del seu repertori. — Demà, dimecres: Formosíssim espectacle. Variat programa. **BENEFICI RAMP**. — El dijous: Darreres funcions de la temporada: Comiat del Gran Quadro d'Atraccions. — El divendres vinent: Inauguració de la Temporada de Tardor i Hivern. — **COMPANIA DE SAR-SUELA**, procedent del **TEATRE APOLO**, DE MADRID: **CASIMIR ORTAS**, **PACO GALLEGO** i **ROSER LEONIS**.

TEATRE NOU

COMPANIA D'OPERA
VICTORIA PINEDO
LLUIS BALLESTER
Debut a la pròxima setmana.

TEATRE COMIC

Avui, dimarts. Grans funcions a benefici del primer actor còmic **Francisco Gomez Rosell**. Tarda, a dos quarts de cinc. Primer: «El porvenir del chico»; segon: la revista valenciana, «Atràs en resols i naps», creació del beneficiat; tercer: exit sense precedents de la revista.

Que és gran Barcelona!

Nit, a tres quarts de deu. «El porvenir del chico», «Los guapos», i la gran revista.

Que és gran Barcelona!

Dijous, benefici de Joan Antoni Martínez.

Gran Teatre Espanyol

Telèfon 1242 A. — Avui, dimarts, 12 de setembre. A les cinc de la tarda, i

SESSIONS CIENTIFIQUES
CINEMATOGRAFQUES

amb la presentació de noves cintes, entre elles, dues de molt notables: extirpació de l'apendicitis i amputació d'un dels dos pits, practicades per cèlebres eminències mèdiques alemanyes i austríques.

Cada dia, tarda i nit, el més modern que s'ha vist científicament en cinema.

Teatre Poliorama

Companyia de comèdia. Güell, Tudela, Asquerino, Cortès. Avui, dimarts, tarda, a les cinc. Matínee popular. Butaca platea amb entrada, una pesseta. El triomf d'excució en tres actes.

El centenari

Nit, a les deu. Popular. Butaca platea amb entrada, dues pessetes. La joguina en un acte, de Domènec Guerra i Mota.

Los monigotes

i l'èxit de gran broma, en dos actes. La fruteria de Frutos

Qué colecció de brutos!

Demà, dimecres, tarda, a les cinc. Matínee popular. **LOS MONIGOTES**, i **LA FRUTERIA DE FRUTOS** O **QUE COLECCION DE BRUTOS**. Nit, a les deu. Popular. La comèdia en tres actes, de M. de Fiers. Rey i Caillavei, versió de Josep Joan Cadenas i Enric F. Gutiérrez Roig.

La loca aventura

Es despatxa a Compladuria. — Telèfon 4134 A. — Queden nuls tots els passaports de temporades anteriors.

PALACE CINE

Gran Saló de Moda. Avui, dimarts, tarda i nit, magnífics programes. Projectió dels notables films: **EL CONVICTE 99**, **L'ALLAU BANQUET DE CASA**, i el formós film d'interessant argument i gran èxit, **LA GATETA SALVATGE**. — Demà, dimecres, colossal estrena de la magnífica pel·lícula d'assumptes rus, **PANTHEA**, per la cèlebre artista **NOR-**

MA TALMADGE. — **AVIAT**: el més extraordinari esdeveniment de l'art cinematogràfic. El més sensacional de l'època.

Saló Catalunya

Gran Cine de Moda. Notable sextet: **JORDA-MOLTO**. — Avui, dimarts, grans èxits: «La senyoreta Virtut», preciosa comèdia, per la formosíssima artista **Huguette Duflos**; «Vençuts per la vida», per **Duncan i Antoni Moreno**, i l'èxit de broma continua «La fuga de Tomaset». Demà, gran estrena, del Programa **Ajuria**, «El criat de la masia», creatió de **Charles Ray**. — Aviat, el més grandios triomf d'en **Charlot**, «El noi» (ha estat en tots els països el més gran èxit de la cinematografia, la pel·lícula que més grans rendiments ha produït. De seguida, «Els tres mosqueters», la gran creació de **Douglas Fairbanks**.

TURO PARK
PARC DE MODA

Avui tarda i nit, quart dia de **L'ENVELAT MONUMENTAL**. Cafè-Restaurant de primer ordre. Coberts a 750 pessetes i a la carta. Servei d'autobus de la Plaça de Catalunya al **TURO-PARK**. ENTRADA DE PASSEIG, 50 CÈNTIMS

Frontó Principal Palace

Avui, nit, dos interessants partits

FUTBOL

Inauguració de la temporada internacional del **F. C. BARCELONA**. Dies 16 i 17, **PRO-VERCELLI**, campió d'Itàlia. Dies 23 i 24, **S. V. FURTH**, vencedor del famós **NUREMBERG**, campió d'Alemanya, 1921-22, contra **F. C. BARCELONA**, campió de Catalunya i Espanya. Camp de Les Corts, a les quatre de la tarda. **EDEN CONCERT**. Asalto, 12. Sensacionals atraccions. Avui, tarda i nit, **PAQUITA ALFONSO**, cèlebre i bella estrella. Orquestra Tzigans

EL DOCTOR RECEPTA
contra el dolor reumàtic i contra les manifestacions generals d'artritis, que begui aigua deliciosament mineral amb «Salutas», delectació de bons i malalts

POSEU CADA DIA
SALUTAS
a l'aigua per a beure

Capsa color de taronja amb 12 bosetes per a 12 litres
De venda a tot arreu: **Ptes. 1'50**

Dipositari general:
FILL DE JOSEP VIDAL I RIBAS, S. EN C.
MONTCADA, 21. - BARCELONA

ASSUMPTES ADMINISTRATIUS

Assessoria i representació d'Ajuntaments, Societats Mercantils i Industrials i Particulars davant l'Hisenda i altres organismes públics. Consultes i tràmits referents a qüestions municipals, quintes, i comptabilitat comercial. Lletres del Timbre i de Utilitats. Contribució Industrial, Impostos, etc. **Isidre Rius. CARRER JOSEP A. CLAYE, núm. 7, segon, segona.**
Despatx de 9 a 11 del matí i de 4 a 6 de la tarda

—Mira, espòs meu, com en pocs dies ha desaparegut la blancor dels meus cabells amb l'acreditat i inofensiu **RHUM BELLESA** a base de noguera. ¿Per què no l'uses tu també i rebrans el teu cabell i bigotí el color que abans tenien? Venda en perfumeries.

Renmatisme

Neuràlgies

Ciàtica

Lumbac

CALMA a les primeres dosis. **CURA AVIAT**. — **ANALGESIC SOLER ARANDAS**. Dipositari: Fills de J. Vidal i Ribas, S. en C. — De venda: Centres d'específics i farmàcies.

PER A L'ISTIU

Res més útil i pràctic que uns binocles de campanya. Uns binocles són el més fidel company per a tota classe d'excursions, és l'únic que pot portar-se on ni la vista ni les cames poden arribar, i quan reunis les condicions de perfecció i barata és la quasi indispensable. Això ofereix

La Optica Medical

un binocle «tourista» estolt enroscat per a posar en bandolera i amb un augment de

5 vegades pel limitat preu de

35 PESSETES
Carles Tutusaus - Fabricant
BOQUERIA, 22 - BARCELONA

Cartes Circulars

reproduïdes en l'aparell **MULTIGRAPH**, inconfusibles d'originals mecanografiats.

Mobles Fitxes Carpetes

Guies i tot el material per als sistemes moderns d'organització d'oficines.

COPIES

originals a màquina

HAMMOND

per a escriptura de tipus canviabls

Casa García Suárez
38 - Rambla de Catalunya
Telèfon 4335 A

Avisos

Administració de Finques
J. LLANUSI
De 5 a 7
Muntaner, 28, principal

Pèrdues

PÈRDUA

S'ha perdut cartera de butxaca contint entre altres coses factures, comercials i cèdula personal n.º 22785. Es remunerarà al que la torni. Arago, 124, primer, segona.

Vendes

Joies d'ocasió

Safates i servets de plata, a pes. Compror or, plata, platí brillants i perles.
Joleries de J. Mañes
Rambla de les Flors, 3 A
i Cardenal Casañas, 8

Medicaments

quinquiesmolturs, específics farmacèutics aigües minerales, es reben directament dels punts d'origen, Farmàcia de Botolai Balis, Rambla de Catalunya núm. 1, cantonada Montcada i Gai, vençuts.

Fàbrica de Flors, Corones i Plantes
Tot el que's necessita per a fer-les
Casa T. COSTAS, Palla, 13 i 15, pral.

Lloguers
Pianos de llogar de variats preus. **Bruch**, a.º 78, entresol. C. RIGBER.